

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

2750 21

HEIÐARVÍGA SAGA

UDGIVEN FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

KR. KÁLUND

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1904

Samfund til udgivelse af gammel nordisk litteratur.

Formand: Professor Dr. L. Wimmer, Nørrebrogade 9. København N.
Kasserer: Mag. art. M. Lorenzen, Gl. Kalkbrænderivej 13. København Ø
Sekretær: Bibliotekar Dr. K. Kålund, Gl. Kongevej 43. København V.
(Medlemsbidrag 5 kroner årlig.)

Fra og med 1880 er udgivet:

- (I.) PEDER SMED, dansk rim fra reformationstiden, udg. af Svend Grundtvig. Bogladepris 4 kr.
- (II.) ÁGRIP af Noregs konunga sögum, diplomatarisk udgave ved V. Dahlerup. (Med 1 facsimile.) Bogladepris 5 kr.
- (III.) EREX SAGA, utgifven af G. Cederschiöld. Bogladepris 3 kr.
- (IV.¹⁻²) RIDDARA-RÍMUR, utgifna af Th. Wisén. 1—2. hæfte. Bogladepris 5 kr.
- (V.¹⁻³) MANDEVILLES REJSE, på dansk fra 15de årh., udgiven af M. Lorenzen. 1—3. hæfte. Bogladepris 7 kr. 50 øre.
- (VI.) GYÐINGA SAGA, udgiven af Guðm. Þorláksson. Bogladepris 3 kr.
- (VII.) JÓMSVÍKINGA SAGA (cod. arnam. 291, 4to) i diplomatariskt aftryck af Carl af Petersens. Bogladepris 5 kr.
- (VIII.) UDSIGT OVER DE NORSK-ISLANDSKE SKJALDE, ved Guðm. Þorláksson. Bogladepris 5 kr.
- (IX.) ÄLDSTA DELEN AF COD. 1812, 4to, GML. KGL. SAMLING, i diplomatariskt aftryck utg. af L. Larsson. Bogladepris 3 kr.
- (X.) KRÓKA-REFS SAGA og KRÓKA-REFS RÍMUR, udg. af P. Pálsson. Bogladepris 4 kr.
- (XI.) FLJÓTSÐÆLA HIN MEIRI eller DEN LÆNGERE DROPLAUGARSONA-SAGA, udg. af Kr. Kålund. Bogladepris 4 kr.
- (XII.) DEN TREDJE OG FJERDE GRAMMATISKE AFHANDLING I SNORRES EDDA tilligemed de grammatiske afhandlingers prolog og to andre tillæg, udg. af Björn Magnússon Ólsen. Bogladepris 8 kr.
- (XIII.¹⁻⁸) SMÅSTYKKER (1—16). Bogladepris 10 kr. 25 øre.
- (XIV.) REYKJAHOLTS-MÁLDAGI. litografisk gengivet, samt udførlig fortolket og oplyst. Bogladepris 4 kr.

HEIÐARVÍGA SAGA

UDGIVEN FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

KR. KÅLUND

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1904

1418 10 11

Blandt de håndskrifter, som Islænderen Jón Eggertsson 1682—83 på sin fædrene ø indsamlede for det svenske antikvitetsarkiv, anfører han som nr. 5 blandt kvarterne et bind indeholdende „Wigastir Saga“, „Wigabarda S.“, sagaen om Ravn og Gunnlaug, Rolv Gautrekssons saga og Olav Tryggvasons saga. Denne codex svarer til nr. 18, 4to blandt de islandske pergamenthåndskrifter i Stockholms kgl. bibliotek, med undtagelse af at de 12 første blade, som ved udlån til den bekendte håndskriftsamler Arne Magnusson forgik ved Københavns brand 1728, er tabte. Denne membran, som er beskrevet af V. Gödel i „Katalog öfver Kongl. bibliotekets fornisländska och fornorska handskrifter“, består af 54 bl. fordelt på 7 læg, af hvilke de 3 første er indsyede i et omslag af beskrevet pergament, medens de følgende ligger løse i dette. Af indholdet optager Heiðarviga saga (svarende til „Wigastir Saga“ og „Wigabarda S.“) 1. lægs 8 bl. og de første $3\frac{1}{2}$ bl. af 2. læg, men har oprindelig talt ét blad mere, idet læggets andet blad er udskåret, 2. læg tæller nu 9 (opr. altså 10) bl., 3. læg tæller 7 bl. (det 8de bortskåret), 4. læg 10 bl., hvorefter en lakune på sandsynligvis et læg, 5. læg 6 bl. (opr. 8), 6. læg 8 bl., 7. læg 6 bl. (opr. 8). Håndskriftet udmærker sig ved sine mange og i påfaldende grad ulige hænder; alene det bevarede brudstykke af Heiðarviga saga er

skrevet med 3 (ikke som antaget med 2) hænder, I. hånd omfatter bl. 1—8, II. hånd bl. 9 (hvorefter som bemærket 1 bl. mgl.), III. hånd bl. 10—12^r. Af disse hænder genkommer kun II. hånd i det følgende, idet den nemlig har skrevet bl. 12^v og første ord bl. 13^r. Bl. 13—24^r optages i øvrigt af en udpræget, snirklet diplomskrift (IV. hånd, næppe som antaget norsk, retskrivningen er islandsk). Bl. 24^r ender sagaen om Ravn og Gunnlaug (G. ormstunges saga) temlig langt nede på bladet, hvorefter bladets ubenyttede nederste del er bortskåret; bl. 24^v, som oprindelig er ladet ubeskrevet, er senere udfyldt med et opbyggeligt æventyr (V. hånd), dog således at skriften ikke når helt ned til bladets fod. En VI. hånd har skrevet bl. 25—34 (Rolv Gautrekssons saga), en VII. hånd bls. 35—54 (Olav Tryggvasons saga). Også alderen af disse hænder synes meget forskellig¹. Heiðarvíga sagas 1. læg er skrevet med en stiv og gammeldags hånd, hvis hele præg henfører den til 13. årh., hvad der bestyrkes ved, at den nøjagtig skelner mellem æ og œ; Heið. s. II. og III. hånd samt hovedhånden i Gunnl. (IV. hånd) må efter håndskriftets beskaffenhed nødvendigvis være samtidige og kan efter retskrivning og bogstavform temlig sikkert henføres til 14. årh.s 2. halvdel. Det lille æventyr (V. hånd) er vel skrevet c. 1400, VI. hånd (4. læg, Rolvs saga) tilhører efter sin karakter snarest 15. årh.s begyndelse, VII. hånd (5—7. læg, Olav Tryggva-

¹ Af I. hånd foreligger en litograferet skriftprøve i Ísl. sögur II, Kbh. 1847, tavle IIII, og et fototyperet faksimile af membranens bl. 4^r vil blive optaget i det af Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat forberedte Palæografisk Atlas, Oldnorsk-islandsk afdeling. Om II. hånd giver en kobberstukken prøve i udg. Kbh. 1775 af „Sagan af Gunnlaugi ormstungu“ en forestilling (sagaens overskrift og tre første tekstlinjer). III. hånd gengives Ísl. sögur, tavle V, IV. hånd Ísl. sög., tavle VI. Af VII. hånd findes en litograferet prøve i Munchs udg. af Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chran. 1853.

sons saga) er en fra flere andre membraner kendt skriverhånd, der næppe kan gøres yngre end c. 1300. Sandsynligvis har da en tid bl. 1—24 hørt sammen (således at sidste side stod ubeskreven), hvorimod de to efterfølgende sagaer først senere er bleven forenede med læg 1—3. Men heller ikke 1. læg kan have været oprindelig sammenhørende med 2.—3. læg; skrift og sprogform viser, som nævnt, en betydelig aldersforskel, og denne får en yderligere bekræftelse ved, at II. hånd, som begynder 2. læg, tillige har opfrisket skriften på den sidste linje af bl. 7^v—8^r. Sammenhængen hermed forklares lettest ved den antagelse, at 1. læg er en rest af den membran, hvorefter II. og III. skriver afskrev Heið., således at 1. læg bevaredes (uden at afskrives), medens i øvrigt forskriften efter endt benyttelse på grund af en eller anden mangel ved denne tilintetgjordes. At ingen opfriskning spores på den nu så stærkt medtagne side bl. 8^v, må vel da have sin grund i, at denne endnu den gang var ubeskadiget.

Også den ydre udstyring sætter skel mellem 1ste læg og de to følgende. Bl. 1—8 mangler ganske illumination og kapitelinddeling; den eneste antydning til underafdeling gives ved, at hist og her en versal, som oftest noget forstørret, er udtrykket i marginen. II. hånd (bl. 9) har både på for- og bagside udgang for kapitel med tilhørende initial og overskrift, på bagsiden er overskriften („kapitulum“) rød, initialen gul, på forsiden ses af bægge kun svage spor. Bl. 12^v (Gunnlaugs sagas begyndelse), som er skrevet med samme hånd, har en rød overskrift på 3 linjer. III. hånd (bl. 10—12^r) har udgang for kapitel og plads for initial og overskrift, men med undtagelse af første initial, som er sort, ses ingen eller kun svage spor til pladsernes udfyldning. Ligeledes kan bemærkes, at

1ste læg er hæftet til omslaget ved en skindrem, som sammenholder læggets blade ved at være trukket gennem dettes nedre halvdel, hvorimod i 2. og 3. læg bladene er sammenfæstede med hampetråd, som tillige forbinder disse med omslaget. Indridsningerne i ryggen synes at antyde, at samtlige læg, før de fik det nuværende omslag, har været forenede ved fælles indbinding, men desuden forekommer i ryggen på 1ste læg nogle særlige indsnit, som lader formode, at dette læg en gang tidligere har været anderledes indbundet. Skriften på 1ste læg er af en ejendommelig mat, gullig farve, på 2.—3. læg derimod glinsende sort, også pergamentet har i 1ste læg — uden at være mørkt — en ejendommelig uren grund, så at bogstaverne fremtræder forholdsvis svagt. Stærkt fordunklet er bl. 1, noget mat bl. 2^r, 3^r, nedre halvdel af 5^r, 7^v er temlig mat, 8^r fordunklet og foldet, 8^v yderst medtaget ved slid og sværtning. Af 2. læg er bl. 9^r temlig slidt og skjoldet, og også i Gunnlaugs saga møder adskillige slidte og sværtede sider.

Af Jon Olafssons s. 1—2 aftrykte oplysninger om de til Arne Magnusson udlånte skindblade, hvis fortsættelse den endnu bevarede membran er, fremgår, at de udgjorde 2 ark i 4to, sammenfæstede med hampetråd, hvoraf det ene indeholdt 8 blade, det andet 4 blade; fragmentet var nogle steder lidt slidt, dog stærkt slidt på sidste side; teksten havde kapitelinddeling (uden tal) og røde overskrifter. Bladene var skrevne med god og regelmæssig fraktur, af megen lighed med latinsk bogtryk og efter Arne Magnussons mening fra c. 1360. Denne beskrivelse passer i de fleste henseender bedre på blade skrevne med II. eller III. hånd end med I. hånd. Aldersbestemmelsen vilde være rigtig, de røde overskrifter vilde stemme med hvad der hos II. (og III.?) hånd forekommer, læggenes sammenhæftning

med hampetråd er som i 2. og 3. læg; at det sidste af de til A. M. udlånte læg kun bestod af 4 blade, kunde hero på, at det var skrevet for at passe til et allerede foreliggende læg (det nuv. 1ste), og skrive-måden i Jon Olafssons citater minder ligeledes ingen-lunde om 1ste hånds former, men viser adskillige spor af en original med sen retskrivning. Kun sammen-ligningen med latinsk bogtryk er måske nok så be-tegnende for I. hånd.¹

¹ Den defekt ved sagaens begyndelse, som Jon Olafssons genfortælling af de til Arne Magnusson udlånte blade ud-viser, har håndskriftet utvivlsomt haft ved overførelsen til Sverig, da allerede i en arkiv-fortegnelse af 1693 „Vigastyr og Vigabarda Historia“ betegnes som *sine initio*. Om udlånet til Arne Magnusson vides — ud over J. O.s oplysninger — alene hvad der kan udledes af registreringen i en anti-kvitetsarkivet tilhørende, omtrent samtidig katalog (aftrykt hos P. A. Munch, Saga Olafs konungs Tryggvasunar, Chron. 1853, s. XVII—XVIII), hvor der til angivelsen af håndskriftets indhold føjes „Obs. Wiga Styr og Barda Saga bestående af 24 fol: begge utan begyndelse, öfver sändes 1725 til W. Commissions Secretaren Silfver Skiöldh som åter her böra in sättas“. Da den nævnte mand — ifg. velvillig meddelelse af Bibl. Amanuens Dr. K. H. Karlsson — er den senere lag-mand Carl Gustaf Silfversköld (1692—1741), som i 1720-årene var ansat ved den svenske legation i København, er bladene sandsynligvis 1725 gennem S. bleven udlånte til A. M.; når det udlåntes størrelse opgives til 24 blade, er dette vel en fejlskrift for 24 sider. Hos A. M., som i det hele var langsom i sine beslutninger, har bladene da henligget, indtil J. O. omkring nytår 1728, efter hvad han i indledningen an-giver, afskrev dem for A. M. Allerede langt tidligere har dog A. M. været betænkt på dette udlån, som det fremgår af et brev dat. 25. 5. 1691 fra A. M. til sysselmand Markús Bergsson på Island, med hvem han udvekslede saga-afskrifter og lign.; her skriver han blandt andre oplysninger om old-litteratur: „Heidarviga og Vigastirs sögur hefi eg ei ennu feingid fra Svifun“ (AM. 410, fol.).

Til underretning om den mand, hvem vi skylder kend-skabet til de brændte blades indhold, kan anføres: *Jón Ólafsson* (1705—1779), en præstesøn fra det nordvestlige Is-land, opdroges hos lagmand Páll Vídalín i Vídalín i Húna

I sin redegørelse (s. 1—2) for gengivelsen af de af ham afskrevne og kort efter opbrændte membranblade udtaler Jon Olafsson, at han af fragmentets begyndelse kun erindrer hovedtrækkene, således som han her har fortalt dem, men at beretningen om Styrs drab, foranledningen hertil og den påfølgende hævn i indhold og anordning temlig nøje svarer til hvad der stod i membranen, og at det samme gælder om det næste afsnit, hedekampens forberedelse og tilknytning til de forangående begivenheder. Der er næppe heller tvivl om, at J. O.s referat i det hele er pålideligt. Hans tekst-citater må have samme gyldighed, som den tids afskrifter efter membran, og disses anvendelse som det tømmer, hvorom fortællingen opbygges, bestyrker dennes troværdighed, hvorom også indholdet selv afgiver vidnesbyrd. Af Styrs første drab giver J. O. kun et ganske kort referat, og ved anvendelse af gotisk kursiv antyder han her — ligesom på flere steder i det følgende —, at der ikke er tale om nogen egenlig genfortælling. Der er en noget påfaldende ensartethed i Styrs fremgangsmåde ved dette drab og de senere overfald på Einar og Torhalle, men da J. O. har et citat vedrørende den

vatns syssel på nordlandet og havde ophold hos ham, indtil han 1726, nogle år efter at være dimitteret fra Skalholt skole, rejste til København for at tjæne professor Arne Magnusson som skriver, og efter dennes død 1730 forblev han knyttet til det Arnamagnæanske legat sit hele lange liv, i de senere år dog under temlig kummerlige forhold. Hans hukommelse, som med årene svækkedes, har efter genfortællingen at dømme på denne tid været god; han var, hvad også hans egne tillæg antyder, ukritisk og overtroisk, men med et rigt forråd af hjemlig tradition. Sine ungdomsår har han tilbragt i samme bygd, hvorfra Barde med sine fæller drog ud til Hede-kampen, derimod har han, efter hvad han i indledningen fremhæver, ikke haft lejlighed til at se skuepladsen for den af ham genfortalte del af sagaen, Snefjældsnes-halvøen og Borgarfjords-bygderne.

dræbtes begravelse, har det vel sin rigtighed med fortællingen. For det følgende store stykke om bersærkerne indeholder Eyrbyggja saga en paralleltekst til JO.s genfortælling, og da det ikke kan betvivles, at stoffet har været JO. bekendt, har denne omstændighed selvfølgelig lettet ham genfortællingen. Hvorvidt han under denne har lånt fra Eyrbyggja saga, er vanskeligt at afgøre, dog indeholder hans fortælling flere træk, som ikke stemmer med Eyrb. og utvivlsomt skyldes en afvigende fremstilling i Heiðarviga saga. Således bor Styrs broder Vermund ifølge Heið. på Laugabol i Isafjord, og anledningen til hans udenlandsrejse — at hente bygningstømmer — er også helt forskellig fra Eyrb.s fremstilling, som heller ikke véd noget om, at han med gråkapper og skindvarer indynder sig hos jarlen. Ligeledes er skildringen af Styrs besøg hos broderen Vermund, da denne tilbyder ham bersærkerne, temlig forskellig fra Eyrb.s, og nogle enkeltheder i Vermunds forhold til bersærkerne fortælles hos JO. afvigende. Om Styrs tog med bersærkerne mod Torbjörn kjalke véd JO. adskilligt mere end Eyrb., som forbigår alle enkeltheder, men der er ingen grund til at betvivle, at JO. virkelig har taget disse fra sin original; ved beretningens afslutning har JO. to citater, som viser en fra Eyrb. forskellig fremstilling.

De derefter følgende beretninger om Styrs drab først af Einar, dernæst af Torhalle, har intet tilsvarende andensteds; en indflettet oplysning om den af Styr på hans gård byggede kirke genfindes dog i Eyrbyggja saga, og ligeledes stemmer Eyrb.s kortfattede angivelser om Snorre godes optræden i anledning af svigerfaderen Styrs drab med de tilsvarende oplysninger hos JO., således som de forekommer i hans udførlige fortælling om, hvorledes Torhalles søn Gest

hævner faderens drab; ved siden heraf forekommer der i enkeltheder nogle afvigelser. Gest's flugt til udlandet efter drabet på Styr og hans forfølgelse her ved Torstein Styrsson har været et for Heið. særligt afsnit, hvortil Eyrb. intet tilsvarende kender, og for hvilket der i sagaens kronologi ingen plads er; i Heið. forudsættes det derimod af de følgende begivenheder. Hvor hos JO. Snorres opbrud til hævntoget mod Borgfjordingerne som Gest's beskyttere berettes, nævnes blandt Snorres sønner Gudlaug, som senere gik i kloster i England og den 9 år gamle Tord kause. Dette stemmer ikke med Eyrb.s hovedtekst, hvor Gudlaug ikke nævnes og Tord kause allerede på et tidligere tidspunkt optræder som voksen, men et til en særlig redaktion af teksten føjet genealogisk tillæg bestyrker angivelsens rigtighed, her opregnes nemlig først Snorres samtlige ægtefødte børn, hvoriblandt Tord kause og Gunnlaug munk, og desuden tre uægtefødte, blandt hvilke endnu en Tord kause. Flere steder her og i det følgende bekræftes JO.s tekst ved den for ham ubekendte i Stockh. 18 bevarede del af sagaen; således har hans angivelse om, at Borgfjordingerne efter Snorres drab på Torstein Gislason vedtog som lov, at hver mand i lignende tilfælde skulde være pligtig til at eftersøge drabsmanden, sit tilsvarende i teksthenvisningerne s. 78 ¹³⁻¹⁶ og 87 ²³⁻²⁵. At det efter Snorres strid med Borgfjordingerne følgende afsnit om hede-kampens foranledning ikke har begyndt nogen ny saga, er allerede af JO.s genfortælling tydeligt, men rimeligvis har der været en nøjere forbindelse mellem de to stykker end JO. lader formode. Han har netop her et ubenyttet citat („Hallr Guðmundarson var nú fulltiði at aldri“), hvoraf det fremgår, at G. og hans slægt ikke her for første gang nævnes, hvad man efter genfortællingen måtte formode; at JO.s hukommelse

her ikke slår fuldt til, ses også af, at han kun giver Barde 2 brødre, af hvilke den enes navn oprindelig har været ham uklart,¹ og at han ingen indledende oplysninger har om Hårekssønnerne. JO.s følgende fremstilling af forholdet mellem Barde og hans moder og mellem Barde og Torarin bekræftes ganske af Stockh-membranen. Også Lyve-Torve (hos JO. Narve) har han rigtig opfattet, om end denne mands besøg hos slægtningen i Hvítársiða (?: Þorgautr) næppe som JO. fortæller kan være endt, uden at også her et sværd erhverves. Til Bardes langmodighed under bøde-kravet og Borgfjordingernes spottende tale hentyder Stockh-membranen s. 78 8-11 og 101 9-10. At henimod fortællingens afbrydelse nogen navneforveksling og lignende unøjagtighed indsniger sig, kan ikke forundre, dog har JO. rigtig erindret, hvad originalen allerede her har haft om engen ved Hvitá (Gullteigr) og om Torarins list at forhindre alle møder i Vatnsdal og Videdal. Hvorledes det forholder sig med det sidste navn JO. nævner, Tordis spåkone fra Spákonufell, er ikke let at se, da hverken hun eller nogen af hendes pårørende forekommer i Stockh-membranen. Et eksempel på, at JO. ikke har fået alt med, frembyder fragmentets begyndelse, hvor det om arbejdet hjemme hos Barde og hans brødre siges, at nu gik det godt, „da anordningen var bedre end för“, uden at det kan ses, hvortil dette udsagn hentyder.

JO. har på nogle steder afsnits-overskrifter og i ikke få tilfælde angivelse af, hvor der begynder nyt kapitel, uden at man bestemt kan se, hvorledes det hermed forholder sig. Overskrifterne er vel næppe gengivelse af originalens rubrikker, og efter omstændig-

¹ hvorimod han i en efter Laxdoela saga tillagt anmærkning nævner alle 4 brødre.

hederne synes det rimeligst, at angivelsen af nyt kapitel beror på en erindring om, at den pågældende beretning indledede et sådant, uden at man tør antage, at netop den sætning, som hos JO. begynder afsnittet, ordret har dannet kapitelbegyndelse i originalen (således som det udtrykkelig angives s. 24); en undtagelse danner måske genfortællingens allerførste sætning, som rimeligvis ordret er erindret.

Foruden at begynde defekt indeholder Heið. som nævnt en lakune, ved at et blad efter bl. 9 er udskåret. Om dennes indhold har der dannet sig en til det bekendte *Borgarvirki* i Videdal knyttet tradition. Denne mærkelige oldtidslævning, enestående på Island, er en befæstning i lighed med de forhistoriske bygdeborge, som er kendte andenstedsfra i de nordiske riger, beliggende en mils vej syd for Bardes gård Asbjarnarnæs, mellem de to gårde Borg. Der hæver sig her fra et højdedrag en kastel-lignende basaltklippe, som ved menneskeværk — opstabling af stengærder, indretning af bodvægge samt, som det synes, en brønd — er indrettet til forsvar.¹ Traditionen, som JO. hentyder til i sine „Tilgátur“,² men forkaster på grund af forudfattede meninger, anføres for første gang af lagmand P. Vídalín († 1727) under ordet „Virki“ i hans „Fornyrði lögbókar“. Man fortæller, siger han, at Barde, da han efter hede-kampen kunde vente ufred af Borg-

¹ Borgarvirke, som også omtales i nærv. udgivers Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island, er senere særlig behandlet af Professor B. M. Ólsen i „Árbók hins isl. Fornleifafélags“ 1880—81, s. 99—113 (som tillige drøfter det hertil knyttede sagn) og D. Bruun i „Fylgirit“ til „Árbók“ 1899 (Særtryk af Geografisk Tidsskrift) s. 39—47, med talrige afbildninger også i W. C. Collingwoods's og Jón Stefánssons „A pilgrimage to the sagasteads of Iceland“ findes forskellige afbildninger af Borgarvirke.

² Sml. Antq. Ann. II, 172—74.

fjordingerne, lod virket bygge og trak sig tilbage til dette, da han af de på to af omegnens højeste tinder udsatte vagtposter havde fået nys om fjendernes fremrykning; her udholdt han nu nogle ugers belejring, hvorefter Borgfjordingerne trak sig tilbage efter et mislykket forsøg på at udsulte ham: efter én sagnform, fordi Barde virkelig havde rigelige forråd, efter en anden — som nu er den almindelig udbredte — narrede ved en krigslist, idet Barde, da hans lævnedsmidler næsten helt var slupne op, fik fjenden til at tro, at han endnu var rigelig forsynet, ved at slynge den sidste rest ud i blandt dem; dette var en pølse (mörsiður), og derfra skal stamme talemåden at „kasta út mörsiðrinu“, når nogen griber til en sidste, fortvivlet udvej. Dette sagn skulde, efter hvad man på Island senere almindelig har antaget, stamme fra membranens udskårne blad, og til udfyldning af denne lakune findes det anvendt i flere i nyere tid forfattede udtog af sagaen, således som det af udgaven Reykjavik 1899 kan ses; hvormed AM. 278, 8vo kan sammenlignes. Om i virkeligheden det tabte blad har indeholdt noget til sagnet svarende, lader sig næppe afgøre. Af sagaens beretning bl. 8^v—9 erfares, at Barde, da han er vendt tilbage fra hedekampen, modtager tilskud fra venner og slægtninge for at kunne holde mandskab samlet om sig i Asbjarnarnæs, at Snorre gode ved sin snildhed afværger et sammenstød mellem Barde og Borgfjordingernes ven Torgils Arason, og at Barde og hans fæller i forening med Torarin derefter, tilfredse med forholdenes udvikling, nu tager deres beslutning, men hvilken denne er, skjuler sig i lakunen; og hvor fortællingen igen tager fat, er det i forligsforhandlingerne på altinget næste sommer. Det manglende blad kan kun have optaget c. 3 trykte sider og altså ikke have indeholdt så særdeles meget stof, og en del af dette

har utvivlsomt drejet sig om altingsforhandlingerne, da tinget efter hedekampen har været særlig mærkeligt og mindedes som et af de største ting på Island.¹ Af den efterfølgende beretning kan sluttes, at i mellemtiden intet nyt mandefald er sket; til nogen udførligere kampskildring har her heller næppe været plads, derimod kan naturligvis i al korthed være berettet om et mislykket togt mod Barde. At et sådant har fundet sted og man på besynderlig vis med uforrettet sag har måttet vende tilbage, kunde måske antydes ved kong Olavs meget stærke fremhævnning overfor Barde af, at han ikke vil have noget at gøre med ham, „fordi han og hans mænd har noget trolddom og den slags tro“, som er kongen imod, og som han i høj grad har skilt sig fra; det synes mindre rimeligt, at dette alene skulde skyldes Bardes forhold til fostermoderen før hedekampen (hendes beskyttende befaling af hans person og hendes skærmende halsbånd); snarere kunde man antage, at fjenderne efter hedekampen ved hendes trolddom er blevne stansede, hvad enten det nu har været under et angreb på Ashjarnarnæs eller Borgarvirke. Så forstår man også bedre, at hendes død forud for Bardes og stalbrødres tilbagevenden fra Norge udtrykkelig fremhæves. Muligvis er bladet netop bleven udskåret for sit mislige indholds skyld, dersom trolddom har været omtalt heri, da i 16—17. årh. en sand trolddomsepidemi gik over Island.

P. Vídalín, der åbenbart ikke selv har kendt Heið. — lige så lidt som Arne Magnusson, eller så vidt vides, nogen af deres samtidige på Island —, nævner for bægge sagnformer hjemmelsmænd, ifølge

¹ Vid siden af tinget efter Njáls-branden og tinget, hvor Gunnlaugs og Ravens holmgang fandt sted. Se Ísl. II, Kbh. 1847, s. 259 (Gunnl. s. ormstungu).

hvilke det af dem fortalte skulde stå i *Heiðarviga saga*. Sagnet kan gennem disse mænd følges tilbage til 17. årh., og udsagnene vilde vinde i betydning, dersom det kunde godtgøres, at *Heið.* på denne tid havde været bekendt eller dens indhold erindret. Men hertil findes få eller ingen spor, og om nogen anden afskrift af membranen — som er den eneste kendte — end den, som JO. tog af de 12 til Arne Magnusson udlånte blade, og som brændte sammen med originalen, forlyder intet.

Indenfor sagalitteraturen citeres *Heiðarviga saga* under dette navn i *Eyrbyggja saga*, som angiver, at Snorre gode optræder i denne, og *Wolfenbüttelmembranen* af *Eyrb.* tilføjer, at han ved siden af Gudmund rige var den, som mest hjalp Barde efter hedekampen, hvilket synes at forudsætte umiddelbart kendskab til sagaen; ligeledes véd *Eyrb.*, at Bardes hustru, som her kaldes Unnr, senere blev gift med Tore hunds søn Sigurd fra Bjarkø i Hålogaland. Barde kaldes så vel i *Eyrb.* som i *Landnámabók* og *Vatnsdæla saga* *Viga-Barði*; af *Ldn.*-teksterne er det især *Melabók*, som kender noget nærmere til sagaen, som her benævnes *Viga-Barða saga*; denne tekst nævner Bardes rådgiver Þórarinn spaki, og til *Ldn.s* angivelse „Þorbjörn Brúnason at Steinum [á Veggjum *Heið.*] fell í *Heiðarvígi*“ føjer den „sem ritat er í sögu *Viga-Barða*“. At *Gunnlaugs saga* nævner *Heiðarvíg*, er allerede anført. Udførligst berøres *Barði Guðmundarson* i *Grettes saga*, hvis forfatter tydensynlig har kendt *Heið.* godt, men vistnok frit har tildigtet det her fortalte optrin, ifølge hvilket Barde og Grette kort før toget til Borgarfjord har et sammenstød, som dog ender venskabelig, idet Grette får et betinget løfte om at deltage i toget. Under Bardes påfølgende samtale med Torarin spage formoder denne („spá er spaks

geta“) hvad der er gået for sig, og Grette kommer for sin ustyrligheds skyld ikke til at deltage („duga mun þér, þó at ek sjái fyrir“, siger T.). Grette lægger sig da i baghold i Toreyjargnup (en af de tinder, hvortil folkesagnet senere henlægger vagtposterne), da Barde med sine mænd kan ventes tilbage efter hede-kampen på Tvidøgra. Her er Grettes sagas fremstilling noget forskellig fra Heið., Barde kommer nemlig ridende selv sjætte, alle hårdt sårede, og de ankommende siges at være Barde og hans brødre samt Eyjulf fra Borg. Grette tøver dog med at angribe, og snart kommer der folk fra den nærmeste gård, som skiller dem. Ved bægge lejligheder optræder Barde meget behersket.

Fra 14. årh. findes de 6 første linjer af et af Erik vidsjås vers (Styrr lét snart ok Snorri) optaget i IV. grammatiske afhandling (Snorra Edda II, s. 191—92), og det er anført i nærv. udg. (s. 31—32, noten), at i samme håndskrift (Codex Wormianus) forekommer et fra Heið. hentet halvvers (Gestr hefr Geitis etc.), og at muligvis verset „Vasat of sár en sáran“ også kan have stået her på nogle nu tabte blade. Dermed taber alle sikre spor af sagaens benyttelse sig. Når man har antaget, at præsten Magnús Ólafsson († 1636) har benyttet Heið., fordi de sidst nævnte $1\frac{1}{2}$ vers er optagne i den af ham affattede Laufás-Edda, kan dette kun blive en usikker formodning, da versene muligvis bægge er hentede fra Codex Wormianus. I det af M. Ólafsson for O. Worm udarbejdede Specimen lexicæ runici citeres ikke Heið., og vel forekommer 1 gang som citatkilde „Viga Barde“, men den sætning, som henføres til ham, er det ovenanførte i Grettes saga forekommende ord-sprog „spá er spaks geta“. Hos Jón Ólafsson træffes kun få og usikre spor af tradition. Dersom det s. 27 anførte uægte vers for JO.s afskrivning af Heið.-

bladene har været tillagt Styr, kunde man heri se et minde om sagaens beretning om et af den døde Styr til den nysgerrige bondedatter kvædet vers, og der-som sætningen „þar launaði eg þér lambið gráa“, som JO. lægger Gest i munden uden at fremhæve den som citat, har været husket af ham som en kendt tale-måde — således som den nu skal forekomme —, havde man muligvis også her et fra sagaen mundtlig bevaret folkeminde. JO.s fortælling i „Tilgátur“ om nord-lændingernes forskellige vagthold ovenfor Hvítársíða minder noget om den ægte saga-beretning, men hans videre udmaling af kampen på heden fjærner sig ganske fra denne. Under sådanne forhold bliver det vel sandsynligst, at Heið. i 17. årh. (og rimlv. ligeledes i de nærmest foregående) ikke har været tilgængelig gennem afskrift eller almindelig læst. Traditionen, som knytter Borgarvirke til Barde, lader sig ikke modbevise, men længer end til 17. årh. kan den ikke følges til-bage, og synderlig fast synes den ikke at have været, da virket også henførtes til Króka-Refr eller Finnbogi rammi. Som gætning er antagelsen ikke urimelig, hvis ikke Borgarvirke tilhører en endnu ældre tid (landnamstiden), hvorved man vilde komme den for de norske bygdeborge antagne tid nærmere — dog har man ikke her nogen bestemt begivenhed at henføre det til.¹

¹ Ifølge Borgarvirke-sagnet skal at „kasta út mörsiðrinu“ være et almindeligt ordsprog; dette vilde tyde på fortælling-ens ælle; nu bruges det dog næppe således. Som eksempel på, hvor usikre gætninger der knyttedes til Barde, kan næv-nes, at ifg. JO. et af ham som ordsprog anført udtryk „hér brunar fyrir Barða“ skal stamme fra hedekampen, uagtet „barða“ her åbenbart er en skibsbetegnelse og ikke ved-kommer Barde. — At der dog virkelig har været sagn om Víga-Styr i omløb før JO.s afskrift, ses af nogle optegnelser af Arne Magnusson, hvorefter præsten Jón Halldórsson i Hitardal tidligere havde tilsendt ham nogle „Relationes um Vigastyr“, som brændte 1728 (AM. 454, fol., sml. et brev fra JH. til AM. ⁸⁰/₁₀ 1729, hvori han lover påny at sende disse, Access. 1).

Heiðarvíga saga har tidlig vakt opmærksomhed ved alderdomlighed i sprog og stil; en vis gammeldags ubehjælpsomhed er ejendommelig for fremstillingen, der hyppig bevæger sig i spring, fortællerens bemærkninger indskydes i de optrædende personers samtale, og sagaen indeholder adskillige modsigelser og mangelfulde oplysninger, som om her forelå nedskrift efter en art improviseret fortællen uden gennemsyn af den derved fremkomne skriftlige fremstilling, — at vort håndskrift, selv dettes ældste del, er en afskrift, er dog udenfor al tvivl. I noterne til udgaven er allerede fremhævet, hvorledes ved fordelingen af Bardes styrke i tre flokke to mænd ikke er nævnte, og at forholdet med de af Lyve-Torve bortførte sværd er noget uklart. Angående antallet af de i hedekampen faldne sydlændinger er en besynderlig vaklen. Ifølge prosa-beretningen ved kampens slutning (s. 95) er der faldet 8 sydlændinger, Tind nævner i sit første vers (s. 95) 9 faldne, Erik vidsjá siger (s. 104) i sit ene vers, at på heden faldt 11 mænd og desuden var Gisle tidligere død, i sit andet vers, at af nordlænderne faldt 3, af sydlænderne 9. Under den ved det endelige forlig (s. 101—2) foretagne opgørelse opregnes 9 faldne sydlændinger incl. Gisle, men blandt disse nævnes hverken Torgaut, hvem Barde straks ved kampens begyndelse giver banesår, eller Torljot fra Veggir, som falder for Erik vidsjá, og hvis død bekræftes af Ldn., som lader „Ljótr Þorbjarnarson á Veggjun“ falde i hedekampen. Ifg. kampbeskrivelsen synes 10 sydlændinger (foruden Gisle) at have fået dødelige sår, men af de samtidige skjaldevers fremgår, at kun 9 incl. Gisle har fundet døden; dette tal, som må være det rette, har opgørelsen rigtig fastholdt, men fejler i navneopregningen (rimeligvis har Þorgisl hoggvandi og Eyjólf Þorfinnsson overlevet deres sår). Af sydlænderne siges 25 at have del-

taget i kampen, men hvorledes dette tal udkommer, kan ikke bestemt ses; angående Tormod Torgautsson findes en ligefrem uoverensstemmelse, idet denne mand s. 88 siges selv 5te at ride op på heden, men s. 94 ankommer til kampstedet selv 4de.¹ Forunderligt er det, at Hermund Illhugeson fra Gilsbakke, som samler og fører sydlændingernes store hovedstyrke, ved ankomsten til kampstedet helt træder i baggrunden eller rettere forsvinder for faderen Illhug svarte, som tidligere ikke er nævnt og ifg. s. 88¹⁸⁻²¹ endog snarest måtte antages død eller alderdomssvækket. Det mest påfaldende eksempel på, at de nødvendige forudsætninger for forståelsen kan mangle, frembyder det flere gange gentagne udsagn (s. 96—98), at Barde og hans følge på tilbagevejen fra hedekampen beholder „samme dragt“ og derfor anses for kvinder, uden at tidligere med et ord er nævnt, at de på toget til Borgarfjord havde nogen særlig udrustning. Angående de endelige forligsforhandlinger synes fortællerens hukommelse at svigte ham (sml., foruden personerne i opgørelsen, s. 101, l. 17, 25—28); den s. 102 nævnte nordlænding, som ikke er i stand til at forlade landet, er vel den ifølge kampbeskrivelsen s. 94 hårdt sårede Þorgisl Hermundarson. Fejl, der snarere skyldes en afskriver end fortælleren, er sådanne som den s. 103 forekommende øjensynlige forblanding af Gudmund gamle og hans søn Eyjolv, ligeledes den flere gange forekommende forveksling af Videdal og Vatnsdal, og former som Ambárdalr og Saxalœkr, — hvorom se udgiverens „Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island.“

¹ Hermed kan sammenlignes den fejle talangivelse s. 86⁵ „Barði ok IIII hans færunotar“ til betegnelse af Barde selv 4de.

² Blandt betingelserne for Bardes og hans fællers 3årige forvisning overrasker det at se en bestemmelse om, at der ikke må gives „fé til farningar“, samtidig med at de pågæld-

Da sagaen uheldigvis slutter med det intetsigende „ok lýkr þar þessi søgu“, får man ikke herigennem nogen oplysning om dennes navn; fra middelalderlige kilder kendes som anført navnene Heiðarvíga saga og Víga-Barða saga, af hvilke det første fortjener forrangen, for så vidt som hedekampen må siges at være fortællingens hovedbegivenhed. Efter sit indhold kunde sagaen meget vel som i de tidligere udgaver benævnes „Af Víga-Styr ok Heiðarvígum“, men der foreligger ingen ældre kilde for dette navn.

At beretningerne om Víga-Styr har udgjort en del af samme saga som hedekamps-skildringen og ikke dannet nogen særlig saga, fremgår med tilstrækkelig tydelighed af Jon Olafssons genfortælling, der viser, at indenfor disse afsnit ingen ny saga er begyndt,¹ og bestyrkes ved, at membranfragmentet på adskillige steder forudsætter det i genfortællingens tidligere afsnit berettede. Også visen „Styrr lét snart ok Snorri“ (s. 104²⁷) opfatter tydelig nok de af Styr og Snorre udførte bedrifter og hedekampen som optrin i en og samme hovedhandling. Hele sagaen er sandsynligvis fortalt på nordlandet og altså fjærnt fra Styrs hjembygd; dette forklarer også de ikke få afvigelser mellem Heið. og Eyrb., hvor den større historiske troskab synes at være på Eyrb.s side. I det hele har vistnok Heið.s beretter uden nøjere kritik genfortalt og udformet den mundtlige tradition, som den mødte ham. Derom vidner også sagaens kronologi. Fra de tidligere afsnit af sagaen frembyder tiden for Snörres

ende frit disponerer over deres ejendom (s. 102—3, 104—5), ligeledes at den 3årige forvisning kun omfatter 2 år, efter at de har tilbragt den første af de tre vintre som skibbrudne på Island. — Med bemærkningen om Faxalækr i Bidrag II, 22 bedes sammenholdt s. 419.

¹ At JO. i „Archaismi“ ved en overskrift angiver begyndelsen af „Heiðarvíga saga“, har overfor dette ingen betydning.

hævntog mod Torstein Gislason et påfaldende eksempel, idet dette efter Eyrb. og Resens annal skal være foregået året efter Styr's drab, men ifg. Heið. først 4 år senere, da denne saga her indskyder fortællingen om Torstein Styrssons forgæves forsøg på at ombringe Gest i udlandet. Herved skydes også de følgende begivenheder længere frem i tiden end hvad der stemmer med andre kilder. Styr's drab sætter Eyrb. og annalerne til 1008, og den eneste annal, som nævner Torstein Gislasons drab, sætter dette til 1009. Hall Gudmundssons drab sætter 3 annaler til 1011 (Flatøann. 1010), hedekampen 2 af de samme til 1014 (den 3dje er her defekt, Flatøann. 1013), også Grettis saga forudsætter 1014 for denne; ifølge J.O.s udregning skulde Halls drab være foregået 1014, hedekampen 1018. Membranfragmentet viser, at hedekampen efter sageretterens opfattelse har fundet sted endnu senere. Snorre gode († 1031, 67 år gl.) mægler endeligt forlig efter kampen som en affældig mand (s. 107), og da Barde efter en vinters ophold hos Gudmund rige og 2 års landflygtighed vender hjem til Island, er Gudmund død, og dette dødsfald henføres efter G. Vigfús-sons „Tímatal“ til 1025.

Det i Stockh. 18, 4to indeholdte membranfragment af Heið. skulde efter den i det foregående (s. I ff.) fremsatte opfattelse være skrevet af 3 hænder, bl. 1—8 af en ældre fra 13. årh., bl. 9 og 10—12^r af to yngre, bægge samtidige og fra 14. årh.s 2. halvdel. Hovedgrunden til at henhøre I. hånd til en så tidlig tid er, at den skelner mellem *œ* og *ø* uden at vise spor af norsk herkomst, og denne omstændighed må betragtes som afgørende for aldersbestemmelsen, selv om skrivebrug og sprogformer i nogle tilfælde kan synes forholdsvis unge. Til oplysning om retskrivningen hidsættes følgende:¹

¹ Her og i det fg. kursiveres forkortelserne ikke og s anvendes overalt.

e forekommer af og til i endelser istedenfor det sædvanlige *i* (dog langt fra så hyppig som *o* for *u*), således lande 86₈, herðe 84₂, skilðe 67₁₅, sumre 64₂, gyrðe 75₄; *e* står for *æ* i fregr 64₁₉, frendr 65₂₄ og flere andre former af dette ord, men bestandig således, at *e* står interlineart til betegnelse af et foran udeladt *r*; *e* står to gange for *ei* (tegin 84₁₈, helinn 91₇ — men heilinn 91₉); forlænget til *ei* er *e* i adskillige tilfælde foran *g* (leingi 64₉, dreingr 64₃₁, spreingðan 69₂₂, feingit 77₂₄ o. fl.).

i for *y* forekommer i pickir 63₁₁ og andre former af dette ord, samt i ifir 68₁₁ (men yfir 69₂₈); for ordet fyrir (sål. 67₁₀) er firir den almindelige form, forkortet skrives hyppig *f[∞]*, som er opløst til fyr; *i* indskudt eftir *g* og *k* forekommer i formerne af gera og koma.¹

o forekommer i endelser for *u* påfaldende hyppig, men uden nogen regel (raðom 73₄, kendo 72₆, riðo 72₂₀, rioðom 89₂₂, unðo 84₂₀, bygðom 78₁₅, röddo 84₁₅, sættoz 63₁₇, hæfðo 68₂₀, heyrðo 87₁₉); *o* kan stå for *á* efter *v* (von 67₃₃ pp, men van 90₂, kvoðuz 85₂) — eller med udeladt *v* (koðvz 87₉); *o* står nogle gange for *ø*: miok 92₂₄, miorkva 96₇; *o* er den sædvanlige form for den nægtende forstavelse, dog vreynda 65₂₀.

y står for *i* i kykvan 83₉.

æ har ved siden af denne form, som er den sædvanlige, formen *ę* (vęttir 65₁₄, fęr 69₂₅, ofstęki 80₂₆, kostęfi 88₃₃).

ø er formen for *æ*, som abbreviatur bruges dog (det sædvanlige tegn for *er*); for *ø* er tegnet benyttet i

¹ De med fuldt udskreven stammevokal forekommende former af disse ord er giðrir 69₂₁, giora 78₉, gørt 87₁, giorðim 90₆₇, -gior 93₁₇, -giorðar 95₁₃, giorðo 96₁₄, og kemr veks-lende med kiemr og kiomr (69₂₈, 65₆, 69₂₇ o. fl.), kiðmi 84₂₄, kiðmiz 87₂₂, kvomv 68₁₉ o. fl.

höggr (86¹⁴, ellers hæggr, præ. sg.) og nogle af de i foregående note anførte former af gera og koma; i boiar 72¹⁸ står *o* for *ð*.

æ betegner sædvanlig *ø* (Hæskulld 63¹⁵, hiæluðoz 64³ — men hiolvðo 70¹³ pp, længum 64⁴); *æ* står for *ø* i hæggr 94⁵, ængu 82¹⁰, ærvænt 96³⁴; *æ* betegner enkelte gange tvetyden *au* (hlæpa 86⁴, læn 97¹⁸), som dog sædvanlig skrives *au* eller *av*.

ey anvendes i nogle tilfælde for *ø*, således seyrui 77¹⁴ (men særvinu 91¹³), neyrðra 80²⁸, eyrendi 96².

c bruges stundom for *k* (hnyct 81¹⁵), almindelig er forbindelsen *ck* (pyckr 63¹⁴); oftere forekommer afledningsendelsen *-lict* (70²⁸ o. fl.); glæct (64⁴) står ved siden af *-glægt* (82⁹).

ð er bevaret (uden forandring til *d*) efter *k*, *l*, *m*, *r*, *lg*, *ng* (lycðom 71⁴, eykð 68¹⁷, skilðe 67¹⁵, dreymsði 83¹⁹, uirðo 66²⁸, fylgðar 64¹⁹, teingða 66²); *ðr* står for *nrr* i fiðr 63¹¹, forkvðr 66³⁰, þvðra 92²⁸; *ð* står ikke sjældn for ældre *t*, således i perf. part. neutr. getið 65², brytiað 73²⁴, setið 74⁸, seð 76¹ (men skilit 70⁸, raðit 70²⁹), i adj. ntr. litið 66²⁰, i dualis af 1—2. pers. pron. uið 76⁸, ið 74²⁸ (men þit 75⁸, it 93¹¹⁻¹²), i den efterhængte artikel slatr-ið 69⁷, and-litið 86¹⁴; konjunktionen *at* er 1 gang skreven *að* (77²⁸); *ð* står for *þ* i iðrottvm 73²; for *ð* står *d* i middegis 71²⁵.

f har overalt formen *f*; det står for *p* i Hofs 64⁶, 69²⁰; for *f* står *p* i hapt 74¹⁰ og hvspreyia 82²¹.

h i forbindelserne *hl*, *hr* er navnlig i førstnævnte tilfælde temlig ofte udeladt (lutar 67¹⁴, lyða 77²⁰, liop 84²⁸, rinda 74¹⁵ — men hrundit 93⁸ —, ræ 81²⁰), derimod skrives overalt *hn*.

m står for *f* i emnin 84⁵ (men efni 84¹⁰), for *fn* i iam 78²⁸ (men iafn 86³¹), iamt 82¹.

-r er 1 gang overgået til *-ur* i oðgalldurs 84²¹ og betegnes ved abbreviaturen ∞ (*ur*) i fagurt 74²⁹.

s (ss) står for *rs* i hvesv 69¹⁴, 91².

t står ikke sjældnen for ældre *ð* i 2. pers. præs. pl. (segit 74²⁹ o. fl. — dog leitið 92⁴ —, set 79²³, men seð 78²⁴), i perf. part. fem. (kællvt 64¹⁵, men kællvð 70⁷, vilivð 70¹⁰) og i afledningsendelser (herat 68¹⁵, ofmetnat 76¹⁰) samt i det besynderlige hat (d. v. s. háð, 78¹⁰).

z er den almindelige refleksivendelse, en undtagelse danner kun hersk (91³², 92⁷), som viser den ældre endelse; *z* forekommer jævnlig for *s* med foregående tandlyd (moz 64³, manz 74⁶, allz 92¹³, Gvðbranz 92⁴), eller står for *s* efter tandlyd (orðz 66²², Oddz 67³¹); i superlativer, hvor *s* er regel, står *z* i hvatazt 80²², sterkaztr 91²³.

þ står for *ð* i heþan 67¹⁰.

Som sproglige ejendommeligheder kan fremhæves den hyppige brug af *ei* ved siden af *eigi* og *þi* ved siden af *þvi*. Næsten enerådende er formen *yr* (ur, vr kun c. 5 gange). Enestående er det neutrale substantiv *yxin*, gen. *yxins* (69⁶, 28, 73²²). Gamle former er *dali* (dat. sg., 77²⁵), *orv* (73¹), *of* (4 gg.), *umb* (71¹³, 77²²), hvortil kommer adskillige sjældne ord og udtryk; i modsætning hertil står former som *dyrvn* (76¹⁶ pp), *dyranna* (76²⁴), ligeså *oglict* 65²⁸, *vndann* 88³²; højst besynderligt er *pickr* (89¹⁶) for *pickir*. Den sjældne form *þyrfa* træffes 97¹⁹; *kynni* (70⁹) er skrevet med et *y*-lignende tegn, som dog mangler prik. Endvidere nævnes: *hinn* (best. artikel, 68¹⁶, 83²⁵, 90⁵), *Purið* (nom. sg. 73¹⁸), *færna* (65² pp.). Blandt forkortelserne kan fremhæves den her hyppige, men ellers usædvanlige abbreviatur for slutnings-*i* ved streg over foregående konsonant (*eigi* osv.)¹, og *l* for *ll*; af de som dobbelt-

¹ I analogi hermed er Lygi-Torfi's tilnavn, som i de tidligere udgaver læses „Lyng“, her opløst lygi, således som allerede Rask har det.

konsonant anvendte kapitæler må vistnok **æ** undertiden opfattes som enkeltbogstav og ligeledes **æ**, hvor det ved linjeudgang (eller stundom i forkortelser) står interlineart.

II. hånd har som de væsenligste ejendommeligheder:

a står for **e** i *ainni* 98¹⁷.

e står i endelser enkelte gange for **i** (*korne* 99²⁰, *hefdem* 100¹⁷), men bruges overordenlig hyppig for **æ** (*mela* 100⁹ pp, *etlar* 98²¹, *þer* 99¹¹, *beta* 99¹¹, *erin* 100¹⁸ osv.), **e** er forlænget til **ei** foran **g** (*geingr* 99¹²).

i står for **y** i *firi* (100⁹ pp.); **i** indskydes efter **g** og **k** i *gioraz* 99¹⁰ og *kiot* 99⁹.

o står for **á** efter **v**[**u**] (*uor* 97²⁹, *huorigir* 98¹, *suo* 99¹, *uotta* 98⁴), samt i *siouar* 99²⁰; **o** står for **u** i endelser i *fylgio* 98⁸ og *kirkior* 99¹⁴; **o** gengiver **ø** i *oldri* 99⁵ og *mógr* 99¹⁶.

æ forekommer regelmæssig kun i *þær* og *æ* 99²⁶, men står for **e** i *æinn* 98¹⁴, for **ei** i *hædnir* 99¹⁵.

æ gengiver som regel **ø** (*tækum* 98¹³, *þærf* 98²⁹ osv.), som dog også ofte gengives ved **au** (*aunnur* 98²⁴, *-faurum aullum* 100²; i *æsskotu* (99²⁹) betegner **æ** tvetyden.

ö forekommer kun 1 gang og da uregelmæssig anvendt (*þöftu* 99²⁹).

d, som foroven ender med en snirkel til højre, anvendes overalt for **ð**, som ikke forekommer i dette stykke eller i de med denne hånd opfriskede linjer bl. 7^v—8^r; det er uregelmæssig fordoblet i *edda* 99¹², (ellers *eda*); **d** står for **t** overalt i partiklen *ad* undtagen 98²³ (*at*); *dr* står for *nnr* i *fidr* 99¹⁷.

f har 2 gange den sædvanlige latinske form (*fidr*, *fura* 99¹⁷).

m og *fn* veksler (iam 98₂₄, iafn 100₁).

n fordobles foran *d* (funndir 99₇, stanndi 99₁₈ o. fl.).

-*r* er 3 gange i abbreviatur gengivet ∞ (slaturin 97₂₉, sattur 99₃, helldur 100₅).

t står for *d* (ð) i bunat 98₁₃, -stat 98₂₂.

z, som er refleksivmærke, står i superlativ uipaz 99₁₄, som også har *p* for *d* (ð).

Akcenter anvendes forholdsvis ofte: mág 98₇, éia 98₁₉, grér 99₁₅, hús 99₂₁, uórr 99₂₂, éuin- 99₂₅, æ 99₂₆, á 98₂₈, mál 100₅, ná- 100₁₅, átt 100₁₅, -mótz 100₂₃, og uregelmæssig anvendt mógr 99₁₆, huérr 99₂₂.

Yngre sprogform antyder: -gils 98₁₀ (I. hånd: -gisl), gyma 99₂₁, hænum 98₁₂, 100₂₂ (honvm 99₁₈), kallar 99₂₀, krisnir, krisna 99₁₄. 21.

Som i I. forekommer *þi* (97₃₀, 98₃₁), og Illhugi med *h*.

Klassisk sprog viser f. eks. myklu 98₆, sakar 99₁₀, sonr 100₁, oldri 99₅.

III. hånd er så vel i bogstavtræk som retskrivning forskellig fra II.:

aa bruges for *á* 105₁₀.

e står nogle gange i endelser for *i* (Þorarenn 104₁₂, fallner 104₂₁, uiner 105₂₆ o. fl.).

e står nogle gange for *æ* (melti 101₁, Ventu 102₂₀, og interlineart i frenðr 102₂ og forskellige former af dette ord); *e* er forlænget til *ei* foran *g* (feingit 107₂₀, o. fl.).

i indskydes foran *é* (fie 102₁₂) og *æ* (biænum 105₁₅, biæði 107_{13.15}, samt — efter *g* og *k* — i agiæztu 108₁₁, kiær- 107₃₀);¹ *i* står for *y* i firir 105_{15, 23}, ifir 106₃, skillðu 101₄ ff.

¹ Af gera forekommer giorðiz 104₂₅, gort 103₁₄, giorð 101₁₅.

o bruges hyppig for *ø* (oðrum 101₈, hofðu 101₁₆, togr 103₁₆), men *ø* betegnes dog også ved *au* (pauk 101₂, laugðis 104₁₇); tegnet *ø* er kun 1 gang brugt og da uregelmæssig (Halðgaland 107₁₀).

y er skrevet for endelsens *i* i synyz 103₂₅.

æ står enkelte gange for *e* (læita 101₁₂, uær 104₂₃, 105₂₅).

ð — med tydelig bøjle midt på den over linjen gående streg — bruges både for *ð* og *d*, hvilket sidste tegn kun anvendes undtagelsesvis (kuodðu 105₁₆, ydrir 105₂₇, þaudir 106₁₈); *ð* står for *t* oftere i perf. part. neutr. (leitað 101₇, brotið 103₃₀, getið 106_{3,31}, seð 106₃₀), samt i subst. haustið 106₂₂, og adj. litið 107₁₈.

f — altid angelsaksisk — står for *p* efter *t* (oft 101₄, aftr 103₂₄, eftir 106₃, skift 107₂₅, gift 108₉).

g betegnes oftere i indlyd ved *gh* (laghu 104₁₇, fræghir 103₁₇, uirðulegha 105₁₁, magha 106₂₈); *g* står for *k* i miog 105₃₁, sig 108₁.

h er en enkelt gang bortfaldet foran *l* (lutum 107₂₅).

t står for *ð* i 2. pers. pl. erut 105₂₁ og i afledningsend. (manniofnut 101₁₆, herat 102₃₁, atrvnat 105₂₄).

v (*u*) er indskudt foran *o* i uorðnir 103₂₉, og for *v* (*u*) forekommer flere gange *w* (wer 101₁, wt 102₁₁).

z er som regel reflektivendelse, men ved siden af forekommer *s* (skatt-yrðis 101₉) og *st* (ferst 105₁₂); *z* bruges i øvrigt på sædvanlig måde til betegnelse af tandlyd + *s* eller for *s* efter tandlyd; i superlativer forekommer *z* i uænligaz 101₂₃, heilaztr 103₂₃.

Akcenter forekommer i ráð 101₇, 103₂₅, sárt 101₁₆, -bót 102₁₉, wt 102₂₆ ff., imót 106₆. Uregelmæssig forenkling af konsonant er ikke sjælden (pauk 101₂, 105₃₃, ein 102₁₁, fær 102₁₂, kan 102₁₂, fer 106₁₁, uetrin 107₁₁, uil 105₄, vil 107₂₃, Hallðor 103₅), uregelmæssig fordobling forek. i oft 102₁₀, byrr 103₁₄, huarra 102₃, foruden

at *R* oftere anvendes for *r*. Formerne *ei* og *þi* forekommer hver 1 gang (105₃₁, 106₃₀), og *Illhug* med *h*; *eðr* findes udskrevet 101₃, nom. *Þurið* 106₂₇, -*gils* er gennemgående, -*ulfr* står for -*olfr*. Yngre sprogform viser gen. sg. *systir* (102₅) og *foðr*- (106₈, men *foður*, *fauður* 106₁₆, ₂₃); besynderlig nok skrives *Aðr* (108₉) og *Aði* (107₂₂) ved siden af *Auðr* (106₂₁). Ældre sprogbrug antyder *van* (107₃), *oru* (104₂₂, vers), *storugi* (101₆₋₇).

Særlige forkortelser er et over linjen fuldt udskrevet *m* eller *n* til betegnelse af en forangående udeladt vokal (*biæn^m*, *hⁿs* etc.); ligesom i I. kan slutnings-*i* betegnes ved streg over foregående konsonant (*uigi* 102₂₅, *eigi* 103₂₃, *hafi* 105₂₃; men 103₁₇ er opløst *skipit* med samme abbreviatur); *af* i *haf* (103₁₆) er sammenslynget.

Det Stockholmske membranfragments i flere henseender enestående karakter og de til dette knyttede ejendommelige forhold gør en diplomatisk nøjagtig udgave ønskelig. Skindbladene er derfor bleven aftrykte bogstavret med kursivering af de opløste forkortelser, dog således at interlineare bogstaver — hvortil ikke ^w regnes — betragtes som fuldt udskrevne; ligeledes er originalens interpunktion bleven bibeholdt. I *nomina propria* er store forbogstaver gennemført, og ved bindestreg er de sammensatte stednavnes skilte led forbundne (og bindestreg ligeledes i enkelte lignende tilfælde anvendt). Originalens kapital-bogstaver er bibeholdt, da det stundom kan være tvivlsomt, om de betegner konsonantfordobling, til adskillelse fra *s* — der i reglen betegner *ss* — er originalens *f* bibeholdt, hvor dette tegn forekommer; som *s* er ligeledes gengivet det undertiden ved linjeudgang eller i forkortelser interlineart skrevne *s*. I I. hånd er overgangen mellem *v* og *u* ofte flydende. Membranens *i* skrives uden prik, men i II. jævnlig med akcent.

Angående transskriptionen bemærkes: *h* foroven gennemstreget (706) gengives *hon*, *pólat* (749): *pólat*, *eycð* (8125): over *c* muligvis prik, *feingit* (8220): forkortelsesmærket er en vandret streg over *g*, *at* (834): over *t* står, temlig højt, en prik, *ver* (907): bag ved forkortelsestegnet står et *1*-lignende mærke, *Lð-* (9615): *ð* er utydeligt og ligner derved *e*, 989-15 (mbr. 9^r 8-10) findes i nogle ord en uskadelig opfriskning, *piliu* (9929): *p'iliu* tilsyneladende mbr., *vitir menn* (10620): sammenskrevet i mbr. Det flertydige forkortelsestegn ' er foruden *er*, *ir* opløst *r* (*er*, *eru*), *ei* (*þeir*), *eir* (*þeirra*); i III. bruges tegnet tillige som nom.-mærke i *Eyiulfr*. S. 1073, 6, 8 er ved inkonsekvens med opløsning af dette tegn skrevet *ferra* for *fær*.

Breviarium med „Archaismi“ og „Tilgátur“. JO.s tekstcitater eller, som han kalder dem, Archaismi et loqvendi modi rariores har han optegnet til brug under afskrivningen af sagaen, således som han selv erklærer i en fortegnelse over sine litterære arbejder.¹ Et års tid senere har han så med disse som grundlag og karakteriserede ved betegnelsen „siger sagaen“ genfortalt indholdet af de afskrevne blade, og endelig har han endvidere det følgende år (1730) redigeret det hele arbejde ved at tilføje indledning og noter, samt efter genfortællingens slutning hertil knytte dels sin liste over samtlige optegnede Archaismi med tilhørende forklaring, dels sine formodninger om beskaffenheden af, samt tid og sted for den ved de af ham genfortalte begivenheder forberedte og i forskellige kilder nævnte hedekamp, og de traditioner, som han mente hertil knyttede sig. Dette lille arbejde foreligger i 3 egenhændige eksemplarer AM. 450 b, 4to (A), AM. 1024, 4to (B) og det

¹ I AM. 990, 4to og 998, 4to, henholdsvis fra 1757 og 1762.

store kgl. bibl.s *Thottske sml.* 1772, 4to (*T*), hvortil kommer en fra Island stammende afskrift i *Rask sml.* 30 (*R*), uden noter, defekt ved enden og med ændret retskrivning. Intet af disse eksemplarer er uforandret afskrevet efter noget af de andre, og de er derfor alle benyttede ved denne udgave. Nærmest ved JO.s første udkast står *R*, derefter følger *T* i sin oprindelige skikkelse, med hvilken den dog vistnok lidt yngre *A* er nær beslægtet; senere er *T* — som gør indtryk af længe at have befundet sig i forf.s besiddelse — bleven forsynet med adskillige rettelser og tilføjelser, og omtrent i denne skikkelse er redaktionen *B* bleven nedskrevet, som altså repræsenterer arbejdet, efter at forf. har lagt sidste hånd på værket. Af hensyn til de tidligere udgaver er også her *A* lagt til grund, men teksten er herigtiget fra de andre håndskrifter, særlig *B* og *T*, hvor disse stemte overens, og samtlige realitetsvarianter anførte i nedre noterække. I JO.s tekst og noter — øvre noterække — så vel som i hans efterfølgende tillæg er forf.s retskrivning og tegnsætning bevaret (dog med ukursiveret opløsning af forkortelserne), som den foreligger i *A*, uagtet han ingenlunde konsekvent følger sine regler og hans forskellige afskrifter ved mangel på agtpågivenhed indbyrdes afviger.¹

¹ JO. benytter — som han nærmere udvikler i sin „Orthographia“ (AM. 435, fol.) — som længdetegn dobbelt akcent eller ved *i* og *y* dobbelt prik (uagtet han teoretisk foretrækker sammenskrevne dobbeltvokaler) og *ø* som betegnelse for *ö* (*ø*); med store bogstaver vil han betegne foruden nom. propr. begreber og genstande, der fortjener at udmærkes; i tegnsætningen skelner han mellem „punctum majus“ og „punctum minus“, med stort bogstav efter det første, men meget hyppig glemmer han akcent og fordoblingstegn, og brugen af store og små begyndelsesbogstaver er regelløs. Forskellen i bogstavform mellem versal og minuskel er ved initial ofte flydende, og i så tilfælde normaliseres.

Så vel citatlisten (Archaismi) som de af JO. i teksten optagne citater aftrykkes bogstavret efter *A* med kursiverede forkortelser og gengivelse af JO.s særlige bogstavformer; mellem håndskrifterne indbyrdes forekommer ortografiske småforskelligheder, således som det ved aftrykket af „Archaismi“ kan ses, hvor under teksten enhver afvigelse i de andre håndskrifers stave-måde er anført. Mellem citatlisten og tekstcitaterne — hvor en jævnføring hurtig lader sig udføre med be-nyttelse af de som 1. Tillæg (s. 133—34) aftrykte kryds-henvisninger — findes sådanne i et noget større om-fang, idet her flere nyislandske former er trængt ind; desuden forekommer nogle afvigelser i sætningsbygning, og enkelte tekstcitater eller dele af sådanne genfindes ikke blandt „Archaismi“, medens på den anden side JO. ikke i teksten har fundet plads for alle sine citater, — alle sådanne forskelligheder, der mere eller mindre har karakteren af realitetsafvigelser, er i noterne til de pågældende tekstcitater fremhævede, ligesom de af listens citater, som ikke har fundet anvendelse i teksten, er ved asterisk fremhævede i citatlisten. De til citat-listens varianter svarende betydningsløse retskrivnings-afvigelser mellem tekstcitaterne i de forskellige hånd-skrifter er ikke optagne i variantapparatet, men for at det samlede materiale kan foreligge, er de aftrykte som 2. Tillæg (s. 134—35), således at her er sat i parentes, hvad der i JO.s tekst ikke er fremhævet eller hvortil intet tilsvarende forekommer i citatlisten.

Ved undersøgelsen af JO.s citater, hvor det vil være rettest at lægge citatlisten (Archaismi) til grund, fremgår utvivlsomt, at nogen diplomatisk tro gengivelse af originalen foreligger ikke, selv om udstyringen med gammeldags bogstavformer kunde synes at pege i denne retning; den originale liste er uheldigvis tabt, og ingen

meddelelse om denne haves ud over det s. XXVII anførte. Frakturbogstaverne *f*, *z*, *l* er åbenbart kun pynt, nyislandsk akcentuering er trængt ind (betegnet ved dobbelt-akcent, og om den nogle gange forekommende enkelt-akcent er bevaret fra originalen, kan være tvivlsomt nok), og forkortningerne er vistnok også ofte vilkårlig anbragte. Der er heller næppe tvivl om, at det så overordenlig hyppig forekommende nyere islandske *e* for *i* i endelsen i mange tilfælde skyldes JO.; hans egen retskrivning skyldes også det nogle gange forekommende *ø* som betegnelse for *ø*-lyden. I brugen af *-r* og *-ur*, *-it* og *-ed* vakler han ligeledes; *ø* forekommer kun undtagelsesvis og ikke uden vaklen; refleksivendelsen *-z* forekommer kun én gang (kvaz 111₁₈), overfor 8 tilfælde af *-st*, hvad der også er mistænkeligt. At JO., som nedskrev sine citater til eget brug, samtidig med at han afskrev (som det må antages bogstavret) membranen for Arne Magnusson, skulde have moderniseret sine citater i den grad, at intet spor af originalens ejendommeligheder blev tilbage, kan dog ikke antages og modsiges også af forskellige bibeholdte ældre former. JO.s citater synes snarere at gå tilbage til en afskrift (som II—III) af den original, hvorfra I. er en rest, end direkte at stamme fra I.; det har sin betydning, at disse i ingen henseende minder om I.s mange ejendommeligheder (bæn 110₂₂, intet yr), derimod står retskrivning og sprog de i II. og III. foreliggende former forholdsvis nær — en vaklen mellem *i* og *y* som sandsynligvis i *Þrigrarn* (112₂₀) kunde også i disse lettere forklares, men næppe i I.¹ Sent i 14.

¹ „uylir“ (113₁₂) vilde frembyde et lignende eksempel på uregelmæssigt *y*, men ordet, som ikke ellers forekommer og nærmest måtte svare til nyisl. *vila* (-aði), bör vistnok, som s. 58₂₆, udgå til fordel for *nyfir*, selv om det ved *u* (*v*) frem-

årh. vilde sådanne former som *tægia*, *tædu*, *ægia*, hveruger, *eiged* og *vaklen* mellem *sva—svo—so*, *at—ad* m. v. (mig, pig, og) være mindre påfaldende. Om III., som har en tilbøjelighed til forenkling af konsonant i udlyd, minder en skrivebrug som got (114₂), ver (113₁₂), muligvis også det refleksive *-st*. At JO. som regel anvender *d*, kunde også tyde på, at hans original ikke har skelnet mellem *ð* og *d*. De ikke få alderdomlige ord og ordformer vil kunne forklares ved originalens ordrette afskrivning af sin kilde, hvorom også II. og III. bærer vidne.

S. III er den formodning fremsat, at II. og III. hånd har afskrevet efter den original, hvoraf I. er en rest, således at forskriften efter endt afbenyttelse tilintetgjordes og nuværende 1ste læg alene bevaredes uafskrevet; derved lader visse overensstemmelser mellem de tre hænder og den ved disse bevarede tekst — ved siden af forskellighederne — sig lettest forklare. Hvor vel den antagelse ligger tilsyneladende nærmere, at II.—III. er afskrift af et søsterhåndskrift til I., og at på denne måde en defekt membran udfyldtes, bliver dette mindre sandsynligt ved at intet andet håndskrift af Heið. har efterladt spor, og på grund af stilens store ensartethed i sagaens forskellige dele. Om JO.s citater er den opfattelse udtalt, at de skulde være afskrevne efter blade med samme hånd som II.—III. (eller en dermed samtidig), og at de 12 blade JO. afskrev for A. Magnusson altså på lignende måde har udfyldt en defekt foran det nu bevarede 1. læg som

kommende bogstavrim i det pågældende ordsprog kunde tale for hint. JO. er selv mest tilbøjelig til at læse nyfir; i hans gengivelse af ordet står 1. bogstav på overgangen mellem *u* og *n*, 3. mellem *f* og *l* endende i en snirkel til højre. Det bægge steder efter ordet forekommende spørgsmålstegn er tilføjet af udgiveren.

II.—III. efter dette, hvordan det så end har forholdt sig med sagaens sporløst forsvundne begyndelse; det sandsynlighedbevis, som kan føres herfor, er dog ifølge sagaens natur svagere, men formentlig taler adskilligt for denne mulighed, om end antagelsen af en direkte afskrivning af en I.-original giver langt mindre udviklede forhold. Som utvivlsomt resultat af den i udgaven foreliggende tekst vil sikkert i hvert fald fremgå aldersforskellen mellem den ældre I. og de yngre samtidige II.—III.

Efter Københavns brand 1728 ansås hele Heiðarvíg saga for tabt, indtil den senere islandske biskop Hannes Finnsson (Finsen) under et ophold i Stockholm 1772 opdagede den i Isl. perg. 4to, 18 bevarede rest. Hans ved denne lejlighed tagne afskrift kendes ikke, men afskrifter efter denne er det store kgl. biblioteks *Ny kgl. sml. 1188 b, fol., 1764, 4to og 1765, 4to*, af hvilke den sidste er forsynet med hans egenhændige indledning; også i *Rasks sml. 76* foreligger en lignende afskrift, som på Island er blevet rettet efter H. F.s egenhændige udkast. Efter et fra H. Finsens afskrift stammende eksemplar aftryktes teksten 1829 i den ældre række *Íslendinga sögur I.*, efterfulgt af JO.s genfortælling, vistnok aftrykt efter AM. 450 b, 4to. Denne ganske utilfredsstillende udgave afløstes 1847 af en ny i den yngre række *Íslendinga sögur II.*, under titel „Saga af Víga-Styr ok Heiðarvígum“. Dette aftryk grunder sig på en af Islænderen Ólafur Pálsson (senere præst på Island) 1841 i Stockholm efter membranen tagen afskrift, som af ham og hans bekendte landsmand Jón Sigurðsson sammenholdtes med originalen. Hertil er i udgaven, formodenlig fordi man under trykningen ikke havde adgang til original-membranen, føjet varianter fra *Ny kgl. sml. 1765, 4to og Rask 76*; ligeledes har man tillagt afvigende læsemåder fra et

islandsk for. bl. 8^v.s vedkommende vilkårlig udfyldt eksemplar. Som indledning står JO.s genfortælling, aftrykt efter AM. 450 b, 4to og sammenholdt med Rask 30 og den ældre udgave. Som tillæg gives JO.s citatfortegnelse, men med forbigåelse af hans fleste forklaringer.¹ Et optryk af denne udgave er udkommet i Reykjavík 1899. Uheldigvis har ingen af de tidligere udgivere kendt det nu som *Ny kgl. sml. 1188 a, fol.* opførte håndskrift, som indeholder en af R. Rask under hans ophold i Stockholm 1816—18 udført afskrift af membranfragmentet. Denne, som vidner om en for den tid usædvanlig ævne til håndskriftlæsning, selv hvor det gælder meget vanskelige steder, kunde have haft stor betydning ved udgivelsen, ligesom den i flere tilfælde har været nærværende udgiver til nytte.² Afskriften ledsages af forskellige af Rask på svensk skrevne forarbejder til tekstens belysning, nemlig en påbegyndt oversættelse, som går til s. 68aa, og en kommentar med redegørelse for de vanskeligere læsninger samt en beskrivelse af membranbladene. R. skelner rigtig mellem de 3 hænder (af hvilke han henfører I. til 14. årh., II. og III. til 15. årh.) og har set, at II. har opfrisket den ældre skrift nederst bl. 7^v—8^r. Ligeledes har han vedlagt nogle personalhistoriske og kronologiske excerpter.

Ved Stockholms Kgl. biblioteks velvilje har membranen Isl. perg. 4to, 18 kunnet benyttes på Københavns universitetsbibliotek så vel til afskrivning som ved korrekturlæsning, og for den under udlånt udviste særdeles imødekommenhed udtaler jeg herved min

¹ At disse ikke alle er lige træffende og nogle endog grundede på besynderlig misforståelse, behøver næppe at fremhæves.

² Også bl. 8^v forsøger R. delvis med held at læse, men stanser her omtrent midtvejs, s. 96, l. 32.

forbindtligste tak. Lejligheden er benyttet til at meddele en så vidt muligt pålidelig gengivelse af Heiðarvígasaga fragmentet, og særlig omhu er anvendt på de vanskeligere steder, således at den eneste tidligere udgave af nogen betydning (Ísl. II, 1847) har kunnet modtage ikke få berigtigelser, hvad også udgiverne selv antyder muligheden af (s. XLII); særlig har, som på sit sted fremhævet, bl. 8^v med professor F. Jónssons bistand kunnet gives i sammenhæng.

Fortolkningen af de i sagaen indeholdte vers har prof. *F. Jónsson*, som bekendt en autoritet på dette område, velvilligst påtaget sig. Angående sagaens tidligere kommentering henvises til oplysningerne i noter og fortale til Ísl. II. (1847) ligesom til de i prof. B. Ólsens afhandling om Borgarvirke indeholdte bemærkninger; samme forfatter har i en notits i „Timarit“ I (1880) som konjektur fremsat den rigtige læsemåde „mellt“ (s. 74s). Versfortolkning har navnlig rektor Jón Þorkelsson givet i et skoleprogram, Reykjavík 1868.

Kr. Kälund.

Breviarium

deperditi illius Fragmenti membranacei Historiæ
Styrianæ. conscriptum primò Hafniæ A^o MDCCXXXIX.
deinde vero notis qvalibuscunque et appendice Historico
aliquantò auctius redditum A^o M.DCC.XXX. 5

L. S.

*Hier skrifast inntak þeirrar membranæ, sem á
var Fragmented af Víga Stýrs-Sögu, hverrar appen-
dix ad er Heidar víga saga. Sú Membrana var liéd
af Svenskum Ass. Arna Magnússyne, og skrifade eg 10
hana upp fyrer hann um ára mötenn 1727. og -28.
Hún var so í hátt: tvö örk í qvarto samanstef med
hamþræde, voru 8. blöð í öðru, enn 4. í öðru. Sum-
stadar lited máð, enn miðg miked á seinustu blad-
sidunne. lemmata voru raud, enn numerus Capítum 15
eingenn. hun var med góðu og jöfnu settletre, miðg
epter latinu prentstafaforme, ritud hier um 1360.
ad því er Ass. Arne sagde. med hans bókum brann
hún sidan í Kaupenhafnar elldsbruninum 1728.
Þad sem undangeck Berserkia drápenu, og þar til 20
er Þorhalle kom í saker við Styr, man eg eige
glöggvara, enn hier er sett. af Historiunne um víg
Stýrs, atrekandanum til þess, og hefndunum epter
hann, er án efa eingu gleimt því er í membrana
stöð, og eigi fiærre því nidur radad efnenu. enn 25*

11. mötenn—28] sumared 1728 ved forf.s langt senere
rettelse T. I sin Snorra Edda (AM. 429 III, fol., s. 1673)
sætter JO. afskrivningen af Heið. til 1727. 19. ellds-] elde- B.

hversu Heidar vigenn hnyttust þar við, var so, edur
 miðg líkt því sem hier greiner. Um nöfn þeirra
 manna, sem lited koma við Söguna, hefe eg um
 geted, hvar eg eige man þau glögt. So og um Bæja-
 5 nöfn. Var mier ei auðvellt þau ad muna, því eg
 hefe hverke vered i Eyrar sveit, nie þar i Borgar-
 firde, sem Sagan mest um getur, og eru þær sveiter,
 so ad segia, mier alls ökunnar. Jeg las og ecke
 membranam yfer, optar, enn i því eina sinne, er
 10 eg skrifade hana upp, og er nú sidan heillt dr, og
 nockrer mánuder. Var mier þá annara ad lesa
 hana rielt enn setia rikt á mig Sögunnar efne. Þar
 til visse eg mier víst ad rita enn þá annad Exem-
 plar af henne á nyann leik. Þetta hefe eg hellst
 15 þar fyrer uppteiknad, ad menn nærre lage vite, hvad
 miked þetta fragment innehiellt, og hvilikt inne-
 hallded hafe vered, þeim til vilia, er það eige forsmð.
 helldur vel virda, hvers eg vænte

þeirra þienustuv. vin

Ion Olafsson

9. því] það T. 11. annara] meir um ad giðra T. 18—
 20. helldur—Olafsson] senere tilf. T; hverra eg er alltid þien-
 ustuvil. þ. Ion Olafsson opr. (skr. med blyant) A. Oven-
 stående indledning, ligesom også alle anmærkninger og
 årstal, mgl. R.

Inntak Saugu-brotsens af Viga-Styr.

Nota: mm. merker minner mig. og eg er eige fullviss um. ss. merker seger Sagan, o: það sem eru sögunnar eigenn ord. byr. Cap. þar byriade Cap. i membr.

Fragmented byriadest so:

5

Atle stöð i dyrum ute, og var hann veigenn af manne nockrum, sem deilde vid hann af einum lāngāse (man eg eigi hvert sđ var þræll Atla), reidde hann burt āsenn. þar med endadest sđ capitule.

Þar næst getur um, ad Styr vo þennann sama 10 mann (ad mm) og ad hann hiete Þormodr¹, edur þviliku nafne. Villde sđ fordast Styr, og hafde vara ā sier. var hann tekenn til ad færa sig ūr bygdenne, er Styr friette til ferda hanss. tōk hann sig þā heiman med III. menn og reid af stad um nōttena 15 edur i dōgun. Spurde hann upp nāttstade hanss i tveim stōdum, villdu þō bāder þeir bændur leyna mannenum. reid Styr so upp veg epter hōnum. þetta

¹ Kannske (og so minner mig) hann hafe heited Þorbiörn, og sie sđ sem Landn. umgetur p. 53 — *Isl. I, 111* —. brōder Klepjarns. enn Þordis syster þeirra kannske hafe vered mōder Gests, og hann nefnest þar Þorgestr. *Herefter tilf. (med senere blyantoverstregning)* og nū minner mig ad mālshāttir Styrs upp ā hotaner Borgfirdinga eige her heima, og vist er það, ad hann ā ei vera so seint, sem hann er hier settur A, T — *sml. s. 21.*

1. Saugu—Styr] af Viga-Styrs-Saugu Fragmente T, R. 2—4. Nota—mbr.] *forkortes R.* 7. v. h.] *ūt tilf. T (blyants-overstregning), R.* 16. nāttstade] nāttstad R.

var á einu kvellde. Mætte hann þá mönnum, sem sögdust hafa sied menn rijða fyrer utan almenningsveg, hvatade Styr þá epter reidenne, og vard var vid mennena i vyderkiðrum nockrum, edur kvosum, 5 skamt frá vegenum. Reid hann þegar þar ad, og fóru eige mörg ord mille þeira áður Styr vo hann, og var hann gautvaðr þar við vegen (ss).

Af Berserkiumum.

Vermundr hiet maður, kalladr Vermundr hinn 10 miðfe. hann bið i Isafirde á bæ þeim er Laugabol heiter¹, sá var bróðer Styr. hönum þótte bær sinn lasenn og miög ad falle komenn. Þessvegna fór hann 983. utan til Noregs ad sækia sier vid til húsabótar. Hákon Iarl riede þá i Norege. Vermundr hitte á þar hann 15 sat um veturinn. brátt kom hann sier i vingu vid Iarlinn og gaf hönum gráfellde og skinnavöru, sem hann hafde med sier fært. þar var hann um veturinn med Iarle i gödre vinattu. Berserker tveir voru med hird Iarls, het sá eine Halle, annar Leikner. hann var

- 20 ¹ Þat mun helldr hafa vered i Vatnsfirde, því Eyrbyggias. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — getur ei umm ad Verm. hafe búed þar fyr enn hann fylgde Snorra til Borgarfjardar um vored epter er Styr var vegen, og epter Grettes sögu Cap. 51. — *NO. s. 117* — (calculo Þormodar 1018, þá Gretter kom þar 25 vestur), enn það er Eyrb. S. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger hann hafe búed i Hraunhöfn (*fejl for Bjarnarhöfn*), þá hann fékk Berserkena (þvi hun lætur hann hafa teked þar vid bue 982. enn þeiged berserkena 983.) man eg fyrir vist ad þesse Saga sagde ei, helldr á Vestfiordum, þó er Eyrb. s. sögn trúlegre.

5. þar] udel. R. 7. gautvaðr] anføres i citatlisten først som 3. citat. 12. Árstallene i marginen ere tilsatte af JO. efter skön. 14. i] fyrer R. 16. og sk.] udel. R. 22. um] tilf. B. 29. trúlegre] B og ved rettelse T; liklegre A.

þeirra yngre¹. hafde Iarlinn þá til storvirkia, því þeir voru menn mikler fyrer sier, skapstórer og sterkare ódrum mönnum. Være þeir eggiader edur reider, stóð ecke fyrer þeim, og kom þá ad þeim slíkr berserks gangr, ad aungver menn stóðust, þótte því flestum 5
 984. ódællt vid þa ad skipta. Ad vore, þá kaupmenn biuggust til Islands, og Vermundur hafde bued skip sitt, qvedr Iarlenn hann ad mæle eitt sinn og bidur hann mæla til þess i sinne eigu sem hönum leikur hellst hugur á. Vermundr svarar, adnockud sie þat, 10
 sem sier þyke hellst gripur i, enn sie uggande, hvert Iarlinn vilie veita sier það. Iarlenn spyr hvad hellst það sie. Vermundr seger þat vera menn þa tvo hina óflgu, sem eru i hird hanns. þyke sier mesta gersemi i þeim, ef Iarlenn vilie gefa sier, því sier sie mikid 15
 traust ad þeim, enn hann eige sökott víða. Iarlenn svarar, ad hann hefde ætlad hann munde til annars helldur mælast, og annad være hönum þarfara, því hann þecke so skaplynde berserkianna, ad eige sie bændum hendt ad hallda þá, ef eige er ad þeirra skape 20
 giort. mune sier þykia á sinn hluta giort, ef illa er ad þeim fared, edur veitt nockur vielræde. og bydur Vermunde ad kiösa annad, en Vermundr vill ei annad þiggia, og lætur ad þesse vandhæfe sien eige so mikil, at hann gete þá eige vel haldded fyrer skaps muna 25

¹ Eyrbyggias. C. 14. — *Lps. s. 38* — seger þeir hafe vered Svensker ad kyne, því Eiríkr enn Sigrsæle Sviakongr hafde sendt þá Jarlenum.

4. slíkr] *udel.* R. 8. bidur] seger A (*opr.*), T (*opr.*), R. 9. hann] skule *tilf.* A (*opr.*), T (*opr.*), R. 14. óflgu] óflugu *opr.* T (*men u slettet*). 15. sie] *sál.* B, T, R; mege vera A. 16. ad] i T, R. 18. mælast] mæla R. 20. ad þ.] epter þ. A (*opr.*), T (*opr.*), R. 22. nockur] nockud R.

saker, so þeir vel une. Iarlinn svarar, at þá skule hann þessu ráða, enn miklu þyke sier varda, ad vel sie vid þa giört, heiter Vermundr góðu um þat, og það verður ad lyktum, ad Berserkernir fara med Ver-
 5 munde. gefur þeim vel byri heim um sumared, og 984.
 tekur Vermundr strax ad bæta hús sin, og hafde þá til heimilis starfa. Brátt fanst það á skape Berserki-
 anna, ad þeir voru eige fellder til vinnu, enn voru fúser til manndrápa og stórvirkia. Sögu þeir Vermunde ad
 10 Iarlenn hefde sellt sig hönum i hendur til trausts móte fiandmönnum hans, enn eige til vinnu. Voru þeir skapstirder og giördust nu ofurefle Vermundar¹. Idrast hann nú ad hann heidde þessarar gíafar af Iarlenum, og huxar um hvernenn hann gete komed þeim af sier.
 15 Þetta spyrst víða, ad Vermundr hefur þeigid Berserkena af Iarlenum. þyker nú ovinum Vermundar hálfu verra á hann ad ráða enn ádur.

Vermundr átte dóttur eina fullvaxna. Halle lagde hug á hana, og var opt á ræðum vid hana. Þetta
 20 rómadest brátt, og verður Vermundr þessa var, enn lætur sem hann viti eigi.

Um veturinn² á utmanudum sender Vermundr 985.
 mann ad Hraune til Viga-Styrs bróður sins, þess erendes, ad hann biðr hönum ad heimbode til sin.
 25 Styr tekur því fälega i fyrstu, enn seger þó hann mune koma. qvedur þat eige hafa vered vanda bróður

¹ Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger ódruvis frá þessu, nefnelega ad Halle bad Vermund ad fá sier kvonfang sæmelegt, en Vermundr taldest undan, og því sló Halle á sig ulfbúð og illindum.

² enn Eyrb. Cap. 14. — *Lpz. s. 40* — seger ad berserkernir hafa komed til Styrs um hausted 984.

5. byri] *udel. R, tilf. interlineart T.* 20. V.] nú *tilf. R.*
 26. qvedur] *sál. B, T, R; telur A.*

sins fyrre, og heildur hier mune nockud underbúa, því
fátt hafde þeirra mille fared þangad til. fer þó heiman
med nockra menn, og rídur vestur i Isafiörð ad Lauga-
bóle. Tekr Vermundr hönum forkunnar vel, og þackar
hönum komuna. gíjster þar Styr .iii. nætur i göðu yfer- 5
læte. var það kallad kynnes fó^r. Þann dag er Styr
vill burtu ríða, sitia þeir brædur yfer dryckiubordum,
eru nú bader allglader, og fellur allt vel á med þeim.
Þá mælir Vermundr. nú skalltu hafa þóck, bróðer, ad
þú hefur, epter bön minne, heimsokt mig. og þar það 10
hefur ei fyrre vered, villde eg þú nyter þess i nockru.
hier er giöf sú, er mier synest þier vel i hag koma.
Þad eru Berserker tveir er hier hefe eg med mier.
veit eg ad þú att marga motgongumenn og víða
árasa von. Styr mællte þetta er mikell skienkur, og 15
af því eg veit það ei i minne eigu er þessu sie jafn-
vægt, þá kann eg þier eige betre laun, enn eg gefe
þier þessa berserke aptur, so þu niöter þeirra best
sialfur. Vermundr þyckist við. og seger hann giöre
eige riett ad virda illa, er hann biöde hönum til 20

¹ Confer Þordar hredu Sögu Cap. 5. Eidr vard þessa
var at kynnis vist at Reykium — NO. s. 24.

2. m.] á m. R. fared] sál. B, T, R; vered A. 4. hön-
um—vel] sál. B, T (forkunnar ved tilf.); hönum vel R; á móte
hönum báðum höndum A. 5. hönum] þar tilf. A. St.] i
tilf. R, T (her slettet). ij med R. 6. kynnes fó^r] *ikke*
fremhævet eller anført blandt citaterne, men synes efter
forf.s tilføjede note at være ordret gengivelse; fó^r ved ret-
telse af vera R. 7. ríða] udel. T, R. 14. marga—víða] víða
ofridar menn R og opr. T; ofridar for motgongu opr. A;
motgongumenn er i teksten ikke fremhævet, men ordet fore-
kommer i citatlisten, dog således, at det ikke kan henføres
til noget bestemt sted i teksten. 15. mikell skienkur] sál.
B, T, R; mikel giöf A. 18. best] sál. B, T (ved tilf.); udel. A, R.
19. sialfur] ad tilf. T, R. 20. biöde] sál. B, T, R; byður A.

sæmdar so þarfa giðf. Styr svarar. Segdu hitt bróðer, ad þú idrast þú hafer vid berserkiumum teked, því nú finnur þú þig eige mann ad hallda þá fyrer þeirra skapsmunasaker. Vermundr segir þá ad so er. og
 5 lætur upp allt hid sanna, og bidur hann ad leysa sig vid þetta vandræde. Styr qvedst deigur vid þeim ad taka, því Iarlinn sie til eptermælis, ef þá sake nockud. mune hann þó þar ad ráða, ef þeir vilie sier fylgia, og leijsa so vandræde hanns, því ser se þat skyldast.
 10 Vermundr verdur þessu gladur. Nú eru berserkerner kalladir þangad, og spurder ef þeir vilie Styr fylgia, seger Vermundr ad Styr og þeirra lunderne mune betur samankoma. því hann eige sökottara, enn sie skörungur i giede, enn sig þurfa helldur ad snúast vid
 15 búskapar annríke. Berserkerner segia, ad Iarlinn hafe sig hönum alleina fenged til fylgdar, enn vel og höfðinglega litest sier á Styr. þó mune þeir 'á þetta hætta, þar hann lofe ad giðra epter sinu giede og brúka sig til mannhefnda meir enn búsyslu. Verdur það af at
 20 Berserkerner skulu fara med Styr, og skilia nú vid Vermund allir.

Þorbiörn het madr, kalladr Þorbiörn kíálke. hann *byriar Cap.* bið i Kíálkafirde¹. á mille Styr og hanns höfdu lenge deilur vered, og hafde Styr aldrei nad hefdum á hön-
 25 um epter sinum vilia. nú þótte hönum vel til falled ad

¹ hoc caput cum Eyrb. Cap. 15. — *Lps.* 41 — per omnia concordat. *Begivenheden omtales i Eyrbyggja saga kun ganske kort.*

3. mann] *sál.* B, T, R; megnugann A. 6. qvedst] *seig-*
 est R. 9. því—skyldast] *sál.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R.
 16. feng. t. f.] *sál.* B, T, R; t. f. feng. A. 17. á þetta] *sál.* B
 og *ved rett.* T; hier á A. á—h.] þetta reyna R. 18. giede]
sál. B, T, R; skape A. 25. s. v.] v. s. B, T.

brúka berserkina þar til, so hann kjaeme sier i gied
 þocka vid þá. Seger hann þeim þessa sina fyrer ætlan,
 og eru þeir þess allfúser. Þangad koma þeir á nottu,
 og beria ad dyrum, enn af því fólk allt var i svefne,
 var eige skiótt genged til dyra. skipar Styr þa ad 5
 briota upp dyrnar, og þad giöra berserkner. Þorbiörn
 svaf i skála. hann vaknar vid þennann hávada, og
 spyr hver þar fare med slikum ospektum, og take hús
 á folke um nætur. Styr segest þar vera, og nú hafe
 hann þá menn med sier er þore ad siá hönum i augu, 10
 og nú vilie hann launa hönum margar skaprauner, og
 hafe þad oflengi undandregest, og sie hönum ad verda
 vid. Þorbiörn qvedst hverge munde flya, ne fridar
 beidast, segest senn komenn af fótum framm. þeir
 mege giöra hvad þeir gete. hann vilie taka vid epter 15
 faungum. Þorbiörn lá i lokrekkiu ramlegre. hleypur
 hann nú upp i sængenne og tekur sverd er þar hieck,
 og varde sig. Styr eggjar nú Berserkena störum, og
 seger þad eige skammlaust, ad einn maður stande so
 leinge fyrer þeim, og vid þesse eggjunar ord verda 20
 Berserkner öder, og briota lokrekkiuna ad Þorbirne,
 enn hallmæla Styr ad hann egge sig enn voge hverge
 sialfur nærre ad koma. Styr gengur þá fram i akafa,
 og sæker ad Þorbirne, og so lykur ad Styr leggur

2. sina] *sål.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R. 3. eru—allf.]
 lata þeir vel yfir *ved rett.* T. 5. g. t. d.] *sål.* B, T, R; t. d. g. A.
 6. dyrnar] *hurd* R. 7. svaf] *sål.* B, T, R; *hvilde* A. 8. og take]
sål. B; ad take (*ved rett. af brióte*) T; ad brióte A, ad
 brióta R. 12. þad] *allt tilf.* A. 13. qvedst] *seigest* R.
 hverge] *hverke* A. 14. af—framm] *forekommer senere i ud-*
draget som citat (ad *for* af R). 16. ramlegre] *sål.* B og
ved tilf. T; *udel.* A, R. 17. hann] *udel.* R. 18. varde] *sål.*
 B, T, R; *ver* A. 20. eggjunar] *sål.* B, T, R; *friunar* A.
 22. hall-] *sål.* B, T (*ved rett.*); á-A, R. egge sig] *sål.* B, T, R;
 frie sier *hugar* A. voge] *þore* R. 23. i akafa] *hvatlega* R.
 24. so—Styr] *sål.* B, T (*ved tilf.*); *udel.* A, R.

hann i kvidenn, so hann fellur. Gediast nú berserki-
 unum vel ad frammgaungu Styr, og segiast giarnan
 vilia fylgia so diörfum höfðingia. rida nú þadan og
 lysa vigenu. *getur um náttstade þeirra i sögunne,*
 5 *voru þeir III. (ad mig minner) og einn i Liaskógum.*
 Koma nu heim ad Hraune, og giediast nú hverutvegge
 vel ad öðrum, og þyker þeim Styr godur og röskur
 foringe. stöð nú eige minne ötte af hönum enn adur.
 og þökte ovinum Styr hann nú allðárennelegur. lidur
 10 nu af veturenn.

Styr átte döttur eina gíafvaxta, er Asdis het.
 Leikner¹ sá yngre berserkurinn lagde það i vanda
 sinn, ad hann sat laungum á tale vid hana, og at tafle,
 tók þá mönnum til ad verda margrædt um þetta. og
 15 kom það fyrer Styr, enn hann qvad það eingu varda,
 og let sem hann ecke visse, þó hann þat vel sæe.
 Nockrum tima sidar talast þeir vid, berserkirnir og
 Styr. spyr hann hversu þeim getest ad sinu halde.
 Þeir lata vel yfer, og segia sier þyke hann vera höfð-
 20 inge þeim til hæfes. falla þa so ord i þeirra tale, ad
 Styr spyr, hvert þeir vilie ei leita sier nockrar stadfestu
 og kvonga sig. Leikner svarar, ad eige sie það sier
 fiærre. Styr spyr hvar hönum renne hugur til. Leikner
 svarar. þat mune hellst i hanns valde. Styr svarar

¹ Halle seger Eyrbyggja Saga Cap. 16. — *Lpz. s. 45.*

1. Gediast] getst *opr.* A. 2. frg. Styr] *sål.* B; hans frg.
 A, T, R. 3. höfðingia] *rettet til* foringia A. 5. Lia-] Liär-R.
 8. foringe] *sål.* B, T, R; höfðingia A. 10. nu] so *tilf.* B, T
 (men *udslettet med blyant*). 11. eina] *sål.* B; *udel.* A, T, R.
 Asdis] Þordis R og *opr.* T. 19. lata—sier] segia sier lijke
 allvel og R. 20. tale] *sål.* B, T, R; rædu A. 22. kvonga
 sig] *sål.* B, T, R; kvænast A. 22—23. svarar—fiærre] seiger
 sier það ecke fiærre R. 22. ad] *tilf.* B. 24. sv.(1)] ad *tilf.* R.
 hellst] mest R.

ad þó hier være nockur ójöfnudur á, þá felle sier hann vel i gied, og mætte það enn nú reinast betur. Styr spyr og Halla hvert hönum stande hugur til nockurar konu (se). Halle seger það vera. Styr spyr, hvar? Halle seger: Vermundr eigi þar svörum 5 ad ráða, og munde það med 'hanns adfylge takast mega. Styr tekur eingu færre, og fella nu þetta tal um sinn. Skömmu sidar vekur Leikner sama mál. Styr mællte til Skaps muna ertu miðg vid mitt lynde, en þess skalltu giæta, ad þú hefur ecke fie möte ad 10 leggja. Leikner svarar. Þó eg sie madur fielaus, þá kann vera eg gete unned þau verk þier til vilia, sem adrer menn fá ei orkad, og med því möte leyst mig frá fiar tillage, enn vered þier jafnan hier epter til lids med Halla bróður minum. átt þu motstöðumenn 15 marga, og er þier því þörf traustra manna; enn þu fær mier hölfestu nockra. Styr qvad það satt vera, því sier være stort traust ad þeirra giörfugleika, og villde hann giöra þar nockra tilraun á ádur. Þyker nú Berserkiumum eige óvænlega áhorfast. 20

985. Um vored ridur Styr ut ad Helgafelle til Snorra. vinatta var þá göd þeirra á millum. geck Snorre á veg med hönum og ræddust þeir vid allan dagenn, enn einginn madur visse hvad þeir töludu, edur hvaða eyrende Styr atte vid Snorra. eru berserkerner miðg 25

1. være] *sål.* B, T, R; sie A. felle] *falle* R. 3-4. hönum-konu] *ikke fremhævet ved frakturenskrift og forekommer ikke i citat-fortegnelsen.* 7. færre] *fær* R og *opr.* T. 8. um sinn] *ad sinne* R og *opr.* T. Skömmu] *sål.* B, T, R; Litlu A. sama] *þetta* R og *opr.* T. 10. ecke] *sål.* B og *ved rett.* T; eige A; ei R. 12. verk] *sem þrek* er i *tilf.* A. 13. fá-orkad] *sål.* B og *ved rett.* T; eru ei i færum um A, R. 15. motstöðu-] *óvilldar-* R og *opr.* T. 17. fær] *sål.* B, T, R; fá A. 19. tilr. á] *raun* til R. 21. Sn.] *goda tilf.* R. 24. einginn] *sål.* B, T, R; einge A. hvaða] *hvað* R. 25. vid] *til* R.

eptirleitner um konumálenn og einna mest Leikner. Styr seger, hann verði að syna nockurt þrekvirki áður. Leikner læst þess albuenn, og spyr hvað það sie. Styr mælti hie er hraun hið bæ minum illt
 5 yferreidar, hefe eg opt huxað, að eg villde láta giðra veg þar um og rydia það, enn mig hefur skort mannstyrk. nu villde eg þú giðdir það. Leikner seger það þyke sier eige miked fyrer, ef hann niðte lids Halla bróður sins. Styr sagde hann mætte það við hann
 10 eiga. Taka nú berserkernir að rydia hrauned að kvöldde dags, og að þeirre syslan eru þeir um nottena. vega þeir stór biðrg upp þar þess þurfte, og færa ut fyrer brautena, enn sumstadar koma þeir stórum steinum i gryfiurnar, enn giðra sliett yfer, sem enn má sið.
 15 var þá á þeim hinn meste berserks gængur. Um morguninn höfdu þeir því lokit, er það eitt hid mesta storvirke er menn vita, og mun sá vegur æ halldast, með þeim ummerkium, sem á eru, meðan landit stendur. Skulu þeir nu giðra eitt gerde, og hafa því loked að
 20 dagmálum. A meðan byr Styr þeim það, sem þeir skulu i fara þá þeir hafa afloked gerdenu, enn að morgne skal Leikner hafa brullaup. Baded var so tilbúed: að þar var felldur stór hlemmur ofan i gölfid, með einum glugga á, sem vatninu var innum hellt.
 25 húsed var grafed i iðrd og voru dyr fyrer því með sterkum stockum, og húsed allt af nyium vidum, og hid

3. læst] segest R og opr. A, T. albuenn] allfús R og opr. T. 5. -reidar] sál. B, T, R; -ferdar A. 13. fyrer] yfer R. 15. hinn meste] mikell R og opr. T. Um] Og um R. 16. er] og er A. eitt] udel. R. 17. stor-] þrek- R. vita] sál. B, T, R; vite A. æ] udel. R og opr. B, T. 21. enn] og R. 25. húsed—þvi] dyr voru fyrer husenu R og opr. T. 26. stockum] stólpum B og opr. T, men her rettet til stockum, og dette ved tilf. ændret til bialkum.

rammbyggelegasta. Skarer voru fyrir dyrunum upp ad ganga. Um morgunenn þá þeir eru ad gerdes smíðenne lætur Styr Asdise búa sig sem allra best, enn bannar henne ad vara berserkena vid, hvad hann hafe i ráðe, og áður enn þeir hafa loket gerðenu, gengur hun 5 burt frá husunum á svig vid berserkena þar þeir eru ad sinu starfe. Leikner kallar til hennar, og spyr hvert hun vilie, hun svarar eingu. Þá kvad Leikner visu þessa¹

Hvert hafit gerðr um giorfa	
gang faur lidar hanga	10
liug vættr at mer leyiar	
línbundin fór þína	
þviat i vetr en vitra	
vángs sa ek þik gánga	
hirdi dis fra husi	15
huns skrautliga búna.	

Nú hafa þeir afloked þessu starfe, gengur Styr i móte þeim. Þackar þeim med fögrum ordum fyrir starfed og segest nu hafa búed þeim það, er þeir skule i fara.

¹ hún er so epter Eyrbyggja Sögu — *Lpz. s. 47* —, og so minner mig visan være, enn hvert hin, sem i Eyrb. epterfylger var þar, minnest eg ei.

1. Skarer] *sål. B og ved rett. T*; Tróppur A, R. dyrunum] *sål. B, T, R*; húsenu A. 2. eru] voru R. 3. smíðenne] smíðenu R. Asdise] Þordijse R og opr. T. 6—7. bers.—starfe] þá burt frá bænum R. 8. vilie] *sål. B, T, R*; skule A. visu þessa] þess innehalds, ad hann hefde aldrei sied hana i vetur so skrautlega búna (*med udel. af visen*) R, og opr. T (um veturinn for i vetur og med visen indført i noten), som endv. på en indskudt seddel giver verset med de i Eyrb. 2 efterfølgende efter Hraundals-Edda (AM. 166, 8vo). 17. hafa þeir] þa þeir h. ved rett. T. 17—19. gengur—hafa] *sål. B og (ved rett.) væsl. T* (dog forkunnar vel for þeim(2) og tilf. i marginen med f. o.); seger nú Styr, ad hann hafe A, R.

hafa þeir nú það þrekvirke unned, er sier allvel hugnest, og uppe mune verda um alla æfe. Halle er i fyrstu eige ráðenn ad ganga i bad, og spyr ef eige skule fleire ganga i badstofu með þeim. Styr svarar.
 5 það mune eige hendt öðrum mönnum ad ganga i bad ásamt slikum afar mönnum, sem þeir eru. enn Leikner vill giöra það ad vilia Styr. Nú setiast þeir i badstofu, og er hlemmurenn lagdr yfer, og bored griót á. dyr-unum er og lokad, og bored griót fyrer sem ram-
 10 legast, enn á skarirnar er breidd blaut uxahúð. Badstofan er giörd ákaflega heit, enn þa þeir hafa seted i badenu litla stund, lætur Styr bera sem odast brennheitt vatn, og steypa inn um gluggenn. Finna nú berserkerner, ad eige er allt heillt við þá, hamast þeir
 15 nú i badenu, og briótast á hlemmenn, springur Leikner inne, enn Halle kemst út, og er hann kemur á skarernar, verður hönum fótaskortur og fellur á húdenne, enn Styr er þar fyrer með reidda öxe, og höggur á háls hönum, so Halle liet þar lífed. Ad þessu verke
 20 unnu lætr Styr leida heim þiöra tvo tvævetra, og höggur þá, því það var trúa i þá daga, ad ef so være giört, yrde ei af eptermálum. Spurdest þetta vida, og ræddu menn misjafnt of vig þesse (ss). Skömmu 985.
 sidar gipte Styr dóttur sina Snorra goda, og vard hann
 25 við þær teingder traustare möte óvinum sinum.

1. all-] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. -vel] udel. R.
 5. mönnum] sál. B; udel. A, T, R. 9. er og] so tilf. R og opr. T. 9—10 ramlegast] rambiggilegast R. 10. skarirnar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R. 12—13. bera—gluggenn] hella storum inn um gluggann brennheitu vatne R. 16—17. skarernar] sál. B og ved rett. T; tröppurnar A, R. 20. þiöra] Ordet mangler »ss«, men er fremhævet og forekommer i citatlisten. 23. ræddu—þesse] Hele sætningen (med forandret ordstilling) forekommer i ordlisten, men kun of—þesse fremhæves i teksten. Skömmu] Litlu T, R.

hyriar Cap.

Nú vaxa so metord og yfergangur Styr's að flestum stóð mikell ótta af. Þótt hann væge menn, bætte hann eingu, og urðu flestir so að láta vera sem hann villde, því eingi feckst rettur yfer hönum. Stóðu marger ríker menn að hönum, viner og mágar, so fær 5 þorðu að veita hönum nockrar til giörder. Madur het Einar (*mm*). á hann talde Styr nockrar saker, og liet dömendur dæma sier stórar fiebætur. Þesse madur atte Akur eyar á Breidafirde. sló Styr á þær eigu sinne, enn eingi mællte á möte. flude madurenn af búi sinu, 10 og duldest um sumared hingad og þangad i Breidafiardar eyum. Um veturinn fór hann út á myrar, og skaut Þorhalle á Iörfa skiöle yfer hann og annar bonde þar nálægt á Iarngerdarstöðum (*mm*). hielldu þeir hann til skiptes um veturinn. enn um vorid epter villde 15 hann flytia sig sudur til Borgarfiardar, og hafde einn edur tvo húskarla med sier og faeina klyfia hesta. Styr hiehlit spurnum fyrer þessu, og reid heiman vid nockra menn, og vard vis hvar hann hefde vered um nöttina. reid hann epter hönum upp frá bæum, og sá 20 á einum litlum hálse til manna undan sier, enn þá þeir urðu varer vid epterreidena, foru þeir af almennings vege, enn af því þeir foru med klyfia hesta, enn hiner ridu lausu, og ört á epter, bar brátt saman med þeim. Liet madurinn húskarlana undanfara, og meinte Styr 25 munde helldur epter þeim ríða, enn Styr þeckte mannenn og snyr af brautenne eptir hönum. þar var myrlende er þeir hittust, so ei vard greidried. Styr spyr hvad vallde þessu fyrertæke hanns að flytia sig úr bygdum,

3. u. fl.] *sál. B og ved rett. T; fl. u. A, R.* 4. eingel] eingenn R. Stóðu] og tilf. A. 10. eingel] eingenn R. 14. Iarngst.] *Nogen gård af dette navn forekommer ikke i disse egne.* 18. vid] med R. 24. og] udel. B. 26–27. mannenn—hönum] *sál. B og ved rett. T; hann A, R.*

edur því hann hafe fyrer sier dulest. hinn svarar ad
 flestum sie kunnugur ofse hanns og yfergángur, og
 hafe hann skiled margann vid lif, sem hann hafe lagt
 minne þyckiu á. Styr seger hann bere sök á bake
 5 sier med þessu fyrertæke, og hafe hann nōgar saker
 til ad drepa hann, og þess eyrendis sie hann komenn.
 Madurenn hleypur af hestenum, og vill taka til fōta og
 renna undann, en það vard torsōkt, því myrin var
 blaut, og fell hann i henne, enda voru hiner fleire er
 10 eptersōktu. verdur það skilnadur þeirra ad Styr vegur
 hann þar, dysiar, og lyser vígenu sidan. þá qvad Styr
 visu i hverre hann segest nú hafa veged 33. menn
 (ad visu, edur 36. þó minner mig ad hid fyrra
 stæde i sōgunne) sem hann hefde eige fiebōtum bōtt,
 15 og so vard um þetta vig.

Af Þorhalla.

Nú telur Styr fullar saker á þá báda, Þorhalla og byrriar *Cap*
 hinn, er hallded hafa ádurgreindann mann. áttu marger
 hlut þar ad til fridstillingar. verdur hinn bōndinn fyrer
 20 fiár útlátum, en af því Styr þotte Þorhalle hafa átt
 hier meira hlut i. þá krefur hann af hōnum meire bōta.
 giōrest sá same á mæle þeirra, ad Þorhalle skal standa
 hōnum kost, þá hann vill hiá hōnum gysta, hvert sem
 hann fer frá edur til, edur hvad marga menn sem hann
 25 med sier hefur. heiter Þorhalle þessu, því hōnum leitst
 þūngt ad etia kappe vid Styr. lida nu nockrer timar
 ad so fer framm, enn Styr þottest hafa þeim i veitt,
 það er hann liet þa life hallda.

1. svarar] seiger R. 15. I citatlisten opføres et óæll,
 som ifg. forf. skal angå denne Einar. 18. hafa] hōfdu R.
 20. St.] at St. B. 23. kost] sál. B, R og opr. T; fyrer koste A
 og ved rett. T. hann] sál. B, T, R; Styr A. 26. nockrer timar]
 sál. B, T, R; nockur missere A. 27. fer framm] sál. B og ved
 rett. T; stendur A, R. 28. það er] sál. B og ved rett. T; ad A, R.

yrjar Cap.

Þau tíðende giörðust eitt haust, að miður heimtest af fiöllum enn vantar, þó vandlega være leitad. Kendu menn þessar illar fjarheimtur útelegu þjófum, nema ef einhverjir væru í bygd þeir er þessu ylle, enn það varð þó ei uppvíst. Styr var þar mestr Sveitar 5 höfðinge, og sette hann þau lög með fremstu bændum, að hver maður skyldi eitt auðkenne brúka á fíe sínu, og síjua nágrönnum sínum. Sumared eptir þer so víð eitt sinn að von er á Styr til lörfa. Þar var einn alenn hrútur, sem á sumrum gekk í töðum og tünum, 10 ómarkaður, því hann var alltid heima við bæ, og gekk eige með öðru fíe. hann var glettinn við vinnukonur, og spillte opt miöl þeirra, lögdu þær til hann være slátradar, að fagna Styr með, því hann var vel feitur. Það þotte hende næst og á það fellst húsfreyja, sem 15 (mm) Þorgerður hiet. var nú so giört. Styr kemur, og gister þar um nött, er hönum giörður göður beine sem vantar. að morgne, áður Styr vill burt, ganga þeir til dagverdar. er nú slätred af hrútnum bored framm. og fylgde þar höfud með. og þá þeir sitia 20 að bordum, tekur einn Styrsmanna höfud upp, og seger þetta síe geisefeitur saður. Styr lítur til, og skodar höfud og mæler: þetta er furdumíkid höfud, eður synest öðrum sem mior, að eckert er auðkenne á eijrum, þeir segia so vera. Styr mællte. veistu það 25 eige Þorhalle, að vier sveitarhöfðingjar höfum í lög sett, að hver maður hafi eitt mark á fíe sínu, enn þetta er ómerktur saður. Þorhalle qvedst það vel víta, enn seger að saður þesse hafi genged heima í töðum,

1. Þau—giörðust] *sál.* B, T, R; Það bar til nylundu A.
2. vantar] vande R og *opr.* T. 4. þeir] *sál.* B og *ved tilf.* T; *uðel.* A, R. 6. hann] *sál.* B og *ved tilf.* T; *uðel.* A, R. 9. á Styr] *sál.* B, T, R; Styr A. 12. vinnu—] *grid- ved rett.* T. 17. beine] *greide R og opr.* T. 18. að morgne] um morguninn R. 19. dagverdar] matar R og *opr.* T. 25. eijrum] eyrunum B. vera] er B, T, R (að so er). það] *sál.* B, T; *uðel.* A, R.

sidan hann var lamb, og hafe menn því eige hirdt ad
 leggja mark á hann. Styr mællte. ad samt hefde
 hönum bored ad syna hann nágrönnum sinum, so þeir
 bere vitne hier um. Þorhalle seger, ad hverke þeim
 5 nie ödrum sie það dult, því saudurinn hafe helgad sig
 hanns eign, þar hann hafe heima vid bæenn genged
 fyrer allra augum ö átaled. Styr seger ad það hæfe
 þö ei at bændur kaste ordum Sveitar höfðingia under
 fætur sier so gálauslega, og hafe hann opt eige láted
 10 minne saker öhegndar. Þorgerdur kemur ad i þessu,
 og seger ad það sie öjöfnudur störr, ad Styr kenne
 bonda sinum þiofnad, og laune þannen godan greida,
 sem menn hanns hafe optsinnis illa þeged. verdur hún
 ödamálug miög, enn Styr svarar fáu, enn safnar reide,
 15 og seger hann mune eige lida bændum lagabrot örefsad,
 og so kunne hier ad verda. Skiliast þeir sidan, og
 likar hverutveggium allilla.

Nú huxar Þorhalle um þetta mál, og þyker þungs
 ad von þar sem Styr á hlut ad. magari og frændur
 20 hanns voru i Borgarfirde. Fer hann sudur um hausted
 seint, og spyr þá ráða Kleppjarn, Illuga svarta og Þor-
 stein Gislason mag sinn. Þeir ráða hönum ad færa sig
 burt úr heradenu, og sæta eige leingur álögum Styrs, því
 eige mege vita, nema hann byde liftiön af hanns völd-
 25 um. og biöda þeir hönum þangad sudur til sin, so hann

2. leggja—á] *sál.* B og *ved rett.* T; marka A, R. 8. at—
 kaste] *sál.* B; bændum ad kasta A, T, R. 9. so] *udel.* R.
 opt] *sál.* B, T, R; optsinnes A. 11. sie—störr] öjafnt hafest
 þeir ad, Styr og honde sinn *ved interlinear-tilf.* T. 12. sinum]
 um *tilf.* R og *opr.* T. 13. opts.] *sál.* B, T, R; margopt A.
 15. örefsad] *sál.* B og *ved rett.* T; örefst *ved rett.* A; östraffad R.
 17. hverutv.] badum *ved interlinear-tilf.* T. 18—19. þungs ad
 von] *ikke fremhævet, men må svare til citatlistens* honum
 var þungs af von; ills *for* þungs R og *opr.* T; eins *for* ad
opr. T. 19. á—ad] *sál.* B og *ved rett.* T; er A, R. 22. hm.]
 til *tilf.* A og *opr.* T. 23. b.] i b. R. 24. hann] ef hann R.
 25. þeir] *udel.* A, R og *opr.* T.

sie ðhulltare fyrer Styr, og skule hann flytia sig ad vore. Þetta bod þeckest Þorhalle, og pyker allgott ráð. fer heim til sin vestur, og lætur ecke á þessare ráðagiörð bera, og lidur nú so af veturinn. Vored var kallt og vindasamt, og víða harðt mille fólks. var því 5 illt til hesta, og komu grös seint upp. lætur Þorhalle eckert á sinu áforme bridda, og bíður framm til þings, þar til Styr er ridenn heimann, og vill þá flytia allt sitt sudur, enn Styr fær þó niðsner her um. Nú spyr Þorhalle ad Styr er heimanfarenn, og her um epter 10 tvo daga (*ad mm*) tekur hann sig upp, og flytur nú fyrst búsgögn sin. hefur hann medferdes ix klyfiada hesta, og einn húskarl med, sem Ingialldr het. ætlar hann i næstu ferd ad flytia sig alfareð med konu og börnum. Styr hefur fenged grun af fyrerætlun Þor- 15 halla, snyr af vege sinum, og setst i veg fyrer hann sunnann i heidarbreckunum, þar hann veit ad leid Þorhalla liggur um. Styr reid víð fimta mann. Nú kemur Þorhalle med húskarle sinum vestan af fiallenu ofan i breckurnar. húskarlenn var betur skygn enn 20 Þorhalle, og segest síð þar menn i einne brecku, og segest ugga, hvert allt mune trútt, og mætte vel ske ad her være Styr. Þorhalle segest vera fyrer því óhræddur. Þá þeir koma nockru nær, segest Ingialldur þeckia ad þetta er Styr, og mune hann hafa eitthvad 25 illt i sinne, þar hann hage so ferdum sinum, og telur besta ráð, ad þeir snúe aptur, því þó þeir hafe hesta lúnare, þa meige enn vel takast ad ríða undan þeim vestur af fiallinu, og þá verde þeim nog til mannastyrs.

3. ecke] *sál. B og ved rett. T*; eige A, R. 3—4. þessare r.] *sál. B og ved rett. T*; þessu A, R og *opr. T. 7. s. áf.] opr. þessu T. þings] sál. B, T, R*; alþings A. 16. snyr] snyst R. 25. hann] nú *tilf. A.* 26. telur] *sál. B og ved rett. T*; seger það sie A, R. 27. hafe] *sál. B, T, R*; hefde A. 29. vestur] nordur R.

Þorhalle vill það eige, og segest alldrei skule so hræddur ad hann renne undan mönnum, þó fleire sieu, og binde so med hrædslu saker ad siálfum sier. vite hann ei helldur, ad hann hafe giört þær saker vid

5 Styr, ad þess sie verdar, ad hann leite epter bana sinum. Ingialldr vill samt til baka ríða, því hann hafe skiötare hest, og afía sier manna, ef þeirra kunne ad þurfa, sem sier synest, og vidskipte þeirra yrde ei so skiöt. Þorhalle seger hann mege því ráða, því ef Styr

10 hafe víg i hug, mune hann epter sier sækia helldur enn hönum. ríður nú Ingialldur til baka það hradast hann getur, enn Þorhalle rekur áframm hestana sina leid, og lætur sem hann verde þeirra eige var. Þegar þeir siá Þorhalla, skunda þeir á hesta sina, og ríða i

15 veg fyrer hann. mætast þeir Styr og heilsar Þorhalle hönum vingiarnlega. Styr spyr hvad valde þessum tiltektum hanns, er sier litest hann vilie flytia sig úr heradenu? Þorhalle segest því siálfur ráða, þó hann leite sier betre bölfestu, enn qvedst ei kunna skil á

20 því at hann mæter Styr hier. Styr segest so hafa tilætlad, ad þeir fyndest hier, og ad það yrde fundur þeirra hinn seinaste. Þorhalle segest ei vita sig hafa það til saka giört, ad hann þurfe ad banna sier leid sina, og eige vænte hann þess, ad hann sitie epter

25 life sinu. Styr mællte. ad so mintest hann seinasta vidtals á lorfá, ad eige þylde hann hönum Lagabrot, edur nockra skapraun vid sig, og sie nú eige annar kostur enn veria sig. Þorhalle qvedst eige flyia mundu. Sækia nú menn Styrs ad hönum i ákafa enn Styr gefur

7. þeirra] *sál.* B, T, R; þeir A. 8. og] ef *tílf.* B. 10—11. h. e.] enn ei R. 13. þ. e.] e. þ. A. 17. er] *sál.* B og *ved rett.* T; ad A, R. 20. at] *sál.* B, R og *ved rett.* T; *udel.* A. mæter] *sál.* B og *ved rett.* T; mæte A, R. 25. seinasta] *seinustu* T, R. 26. vidtals] *vidtekta* R og *opr.* T. 27. annar] *sál.* B, T, R; annars A. 28. qvedst] *sál.* B og *ved rett.* T; segest A, R.

sig eige ad. verst Þorhalle vasklega og veiter þeim
mörg sár, enn verður ákaflega mödur, því maðurinn
var víð aldur. gengur so nokkra stund, að þeir sækja
enn vinna hann þó eigi, og verða aller moder. kalla
þeir að Styr að hann kome, og sitja eige hið enn selja 5
sig í hættu. hleypur nú Styr að, og skiptast þeir ei
mörgum höggum víð áður Styr höggur með öxe aptan í
höfud Þorhalla, og feller hann þar. ríður þádan burt
sem skíðast, en lætur reka alla hestana heim að
Hraune, og fer leið sína til þings, og gíðer ecke ord 10
á þessu. Frettest þetta nokkru síðar um sumard í
Borgarfjörð, og þótte vinum og mágum Þorhalla sja
nærre höggved og fara stór ord frá þeim um hausted.
enn þá Styr heyrir það, qvæð hann visu, í hverre
innehaldded var orðtæked: eigi verðr þat allt at 15
regni er rökkr í lopti, og so munde fara um hót-
aner Borgfirðinga.

yrjar Cap.
1000.

Í þann tíma gírdust þau góð tíðende á lande
hier, að forn trúá var níðurlögð, enn retter síðir upp-
tekner. letu þá marger ríker bændur byggja kyrkiu á 20

1. eige] ecke B. 2. enn v.] v. hann nú R. 3—4. sækja—
og] vinna hann eige enn R og opr. T. 4—5. k. þ.] sál. B, R; Þá
k. þ. A; K. þ. þá T. 7. víð] B, R og ved tilf. T; udel. A. 8. Þorh.]
(helldur enn leggur hann í kvidenn) senere tilf. T. þádan]
strax R. 9. sem sk.] udel. R. 10. ecke] eige R og opr. T. 12. Þorh.]
hanns ved rett. T. 13. um h.] slettet T. 15—16. eigi—lopti]
sætningen er fremhævet, men mangler ss; ordene i lopti
mangler i citatlisten og R. Ud for dette har i marginen A
„heyrer til supra“, men overstreget med blyant. I T, hvor
samme overstregede marginalnotits forekommer, er hele
stykket Frettest—Borgfirðinga (l. 11—17) sat i skarpe klam-
mer og har været erstattet ved Fretta menn þetta eige fyr
enn komed er af þinge, höfdu Borgfirðingar ráðagiörðer um
epter málen, enn af því metord Styrs geysudu so hátt, varð
ecki þar af (opr. af því), og fell því níður að so bunu, men
dette er senere slettet og með blyant ud for den opr. tekst
tilf. stande. Sm. s. 3. 19. upp.] víð R.

bæ sinum. þeirra einn var Styr, og let hann kyrkiu reisa under Hraune. Su var trua á þeim tímum, að sa er kyrkiu let giðra, ætte ráð á so mörgum mönnum að kiðsa til himnaríkes, sem marger giætu staded 5 innan kyrkiu hanns¹. Þorhalle let tvö börn epter sig, het annad Gestur, enn annad Aslaug. voru þau bæde ūng þá fader þeirra var veigenn. vard því eige að eptermálum, og lida nu so timar. Gestr var smár vexte og seinþrotska, og þótte því mönnum litel 10 þreks von að hönum. Kom nú sa bonde að lörfa sem Þorleikr het, og hiełlt hann samt uppe gystingu við Styr. ðx þar Gestr upp með hönum. Epter nockur missere ber so við, að bændur tveir i Borgarfirde sunnan Hvíta, verda missátter af hestagaungu. hiet 15 annar Halldor er bið á Feriubacka, hinn hiet Höskulldur (*ad mm*) er bið á næsta bæ. hestar Halldors gengu opt i hógum Höskulldar, og eitt sinn er þeir höfdu giðrt þar nockurn usla, vard Höskulldr afarreidur, og hliðp heim á bæ Halldörs og illyrdtest við hann, var 20 við siálft bued þeir mundu beriaſt, enn Höskulldur drepa hestana, því þeir genge sier til ðhelges. Styr var mikell vinur Halldors. hann skaut þessu mále under hanns giðrd, og því samþycktest hinn. Sender Halldor bod vestur Styr vin sinum um hausted, að 25 semia þessa deilu þeirra á millum. Styr segest koma

¹ Conf. Eyrbyggias. Cap. 34 — *Lps. s. 92.*

1. og] *udel. R.* 2. under] *sål. B og ved rett. T;* að A, R. þ. t.] *sål. B, T, R;* t. þ. A. 5. sig] *udel. T, R.* 6. v. þ.] þ. v. A. 8. timar] *framm tilf. A.* 9. og s.] *udel. R.* 11—12. og—Styr] *udel. R.* 14. sunnan] *sammenhængen forudsætter vestan (o: norðan).* 16—17. gengu opt] *höfdu geinged eitt sinn R.* 17. eitt—höfdu] *udel. R.* 18. Hösk.] *hann af því R og opr. T.* 19. illyrdtest] *deildi R og opr. T.* 22. mikell] *udel. R.*

vilia, enn verda þó ad bida þess ad vatna vexter
 mænke og isa legge. Fer hann nú ad heiman um
 veturnætur, fylger hönum Þorsteinn sonur hanss, sem
 þá var fullordenn ad alldre og nockrer menn fleire,
 gister hann á Iörfa, sem hann var fyrre vanur þá hann 5
 fer sudur um. tekur Þorleikur vel vid hönum, og yfer
 bordum mællte hann. Þad virdest mönnum þú hafer
 fyrer litlar saker veged Þorhalla. stöð hann þier jafnan
 fyrer koste, og vissu aller, ad sú sök er þú fellder á
 hann, var af einfelldne hanss enn eingre tilverknan. 10
 nú eru her börn hanss úng og munadarlaus epter.
 være því höfðingskapr ad hugga þau i nockru. Styr
 segest vilia siä sveinenn. er hann nú leiddur fyrer
 Styr, og lítst hönum sveinnenn smár i augum sier, og
 óvænlegur til hefnda. Styr mællte. eige hefe eg bætt 15
 víg min hingad til dags, og verdur það nú hid fyrsta
 sinn, sem eg þat giore. i sumar sögdu gridkonur minar
 þar vera hrútlamb eitt, grátt ad lit, ullar ríad, er eige
 villde þrífast. nú synest mier það ríett ákomed ad
 sveinn þesse hafe lambed i fódur giölddenn. enn eige 20
 mun hann frekara af mier fá. Þorleikur mællte. Þetta
 er hverke göðmannlega nie höfðinglega mællt, og hefde
 eg annarra orda vænt af þier. er sveinenum litel
 huggun i þessum svörum. Styr bidur hann ad þegia,
 og seger hönum mune hendtast ad skipta sier ecke af 25
 þessu, mune so hlióta ad standa sem hann mællt hefur.
 Þorleike pyker ráðlegast ad fella þessa rædu. Ridur
 nú Styr þaðan sudur a leid, enn er von hann mune
 þar gista, þá hann fer heimleidis. Kemur hann á
 Feriubacka til Halldórs vinar sins, og semur med þeim 30

7. hann] Þorleikur R og opr. T; til Styr's tilf. A. 17. sem]
 ef R og opr. T. 25. ecke] sál. B og ved rett. T; eige meir A;
 ecke m. R. 28. von] til vonar ved rett. T. 29. K. hann] sál.
 B, T, R; K. Styr A.

Höskulde hestadeiluna botalaust. lætur Höskuldr so standa, enn Halldór gefur Styr ad skilnade góðann hest gráann, er þeir Höskuldr höfdu mest um deilt, og skiliast þeir med vináttu. fer Styr leid sina vestur.

5

Af vigi Styr.

Geftr fitr nu hugfi um fitt mal (*ss*) var hann litell ad vexte og fráð á fæte. geimde hann fiár föstra sins. dag þann er von var Styr's ad sunnan, sat hann ad fe og skepte öxe sina. vard þá sa vidburdur, 10 ad blóddropar nockrer fellu a skapted. hann qvad þá visu. kemur hann heim sidan og hitter systur sina ute, og seger henne frá. hun seger, sier þyke likast ad einhverium tidendum gegne, og villde hún þad kiæme nidur i maklegum stad. hann qvad enn visu. Þá þau 15 eru þetta ad mæla. ber þar menn ad garde. eru þad Styr og fylgdarmenn hanns. höfdu þeir vöknad i Hytaraa (*ad mm*) enn Styr hafde fkuadann heft (*ss*) og var því eige votur. Frost var um dagenn. var þeim beine giördur, dregnar af þeim brækur 20 og sköklæde og kyndur elldur upp. Styr sat vid elldenn. Þar hafde vered höfd sodning um dagenn, og stödu hitukatlar utar á golfenu, sem sod var i. Aslaug syster Gest's rekur þar i brækurnar og ber ut á vegg. Elldahúsed var so lagad, ad handradar voru 25 innan veggia, so gænga matte á mille þeirra og veggiana á bake mönnum. tvær dyr voru á husenu. Láu adrar út og voru þad laundyr. Förunautar Styr's segia, ad sparadur sie eldevidurenn. hleypur Gestur út og

byriar so
Capitulann

2—3. góðann—deilt] hestana R. 4. f. St.] enn St. f. *ved rett.* T. 9. ad] hiá R. vid.] at- R. 11. hann] *sál.* B; *udel.* A, T, R. 12. henne] *sál.* B og *ved tilf.* T; *udel.* A, R. 13. hún] ad *tilf.* T. 18. eige] ecke B. 21. um dagenn] *sál.* B, T, R; dagenn sama A. 23. Aslaug] Þorlaug T, R, og *opr.* A, B.

sópar saman því elldévidar sorpe er hann finnur. ber inn fullt fang, og kastar öllu á elldenn, og jafnskiott öðru fange. lystur þá upp miklum reyk og svælu í húsenn. hleypur Gestur þá í handradana kring á bak til við Styr, og höggr með öxe af öllu afle í höfud 5
 1007¹. hönum, bak við eyrad hægra megen so í heila stöð, og mællte þar launade eg þíer lambéd graa hleypur út laundyrnar og skeller í lás, enn Styr hnígur fram á elldenn. hleypur Þorsteinn under hann. og þá hann sier að hann er höggvenn til bana og örendur, 10 hleypur hann út og þeir aller saman epter Geste. Gestur rennur undan allt að Hytaraa. aenn var rend og rann í streng á mille, enn með því Gestur var frár, þá stöckur hann yfer ana. Föru nautar Styrs komast sumer á midia leid, og snúa heim aptur. Þyker þeim 15 illt að etia berum fotum við klakann, enn Þorsteinn rennur allt að anne. stendur Gestur öðrumegenn og varnar hönum yfer að komast. sier Þorsteinn að fiandmadur sinn stendur hinu megen og vofer yfer höfde sier. er þar vogun til að ráða. hitt er og hætta að 20 hlaupa á ana og snyr við það aptur. Enn bonde læste Styr í huse meðan þeir elltu Gest þar til Snorre kjaeme

¹ Því það er epter þessare Sögu seint um haustid. enn Eyrb. S. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — og annalar setia víg Styrs 1008. því þar er ei skjirara að orde komest, enn það hafe 25 vered um veturinn (það var hið seinasta areð, sem Snorre bið að Helgafelle, videatur Eyrbs. l. cit.).

2. fang] sitt *tilf.* A. 3. og svælu] *sál.* B og *ved* *tilf.* T; *udel.* A, R. 5. til] *udel.* R. 7. þar—graa] *uden* ss og *ikke optaget i citatlisten* (grá B, R). 8. hnígur] fellur R. 9. hl. Þ.] P. hl. A. 10. hann(2)] *ved* *tilf.* T. 11. saman] *sál.* B og *ved rett.* T; ásamt A, R. 14. yfer] um *tilf. opr.* T. 18. yfer] þar yfer R. 19. hinu] *opr.* öðru T. 20. og] að *tilf.* A. 21. og.. við það] *udel.* R. 22. meðan—Gest] *sál.* B og *ved* *tilf.* T; *udel.* A, R. 25. er] *udel.* A.

og sæe sár hanns, epter því sem lög sögdu. og fengu
 þeir hann eige. voru þá send bod Snorra sem skiðtast,
 hann kom. nefnde votta ad Sárum Styr og bið um
 liked. fer sidan þadan, og kemur ad kvellde til bónda
 5 þess er Snorre hiet, og bið i Hrossholte, sagdest hafa
 med lik ad fara og bad um greida. hönum var veittur
 hann epter faungum. liked hafde dregest nockud ofan
 i Haffiardará, og vöknad til höfudsens. var því kyntur
 elldur upp ad þurka það. Snorre bad folk ad hafa
 10 kirrt um sig um nottena. Bonde átte dætur tvær. het
 önnur Gudridur. hun var xvi. enn hin xiv vetra. þær
 hvildu bádar i einne reckiu. Þá fólk var allt i svefne
 og gödur time af nóttu, tók þeirre elldre so mjög ad
 örðast, ad hun brautst á hæl og hnacka. hin spyr hvad
 15 velldur. hún seger ad hún hafe heyrt miked sagt af
 Vigastyr, enn alldrei sied hann, medan hann var á life.
 nú sie sier a eingu meire fysn, enn ad siá hann, hin
 svarar: hun skule eige mæla soddan heimsku ad vilia
 siá hann nú daudann, er mörgum stöð mikell ötte af
 20 i lifenu, og bidur hana hætta þessu tale. Litlu sidar
 vekur hun sama mál, og tekur nú meir ad ökyrrast
 enn fyrre, segest alldrei fá betra fære ad siá hann enn
 nú. hin yngre vill hamla sem fyr. enn sú elldre rædur
 meira. Fara nú bádar á fætur. rædur sú elldre ferd-
 25 inne, enn hin fer epter. Styr var rifadur i hüd, enn
 liked hafde dregest ofan i ána um dagenn, og var því
 sprett frá höfdenu. elldurenn var útbrunnenn og glædur
 epter. var liöst hid efra um hüsed enn dynt hid
 nedra. Þær gānga hliðdlega inn i elldahüsed, og stilla
 30 nú hægt þangad sem Styr liggur, og skygnast nú sem

4. ad kv.] um kvölded R. 6. bad um] beiddest A.
 8. því] udel. R. 19. mikell ötte] miked ofbod R. 20. þessu
 tale] þessum tölum *ved interlinear-tilf.* T. 24. meira] sál. B,
 T, R; meir A. 26. því] udel. R. 28. um hüsed] i hüsenu R.

best að hönun. og var sú elldre nær göngulare. Synest þeim þá Styr risa við í húðenne og kveda visu (*það var stírdt qveden og æde draugaleg dróttqveden visa, alls ólík þessare sem menn hafa um hönd: horfin er fagur farfi etc. enn þó var sama meining fyrst í 5 henne, og var þar nefndur litr enn eigi farfi, nefnde þar í blæiu heim, edur þvilíkt, og eige byður hann henne þar í að kyssa sig, helldur seger, að hún mune innan skams byggja með sier molldbúaheim, edur þvilíkt, það var seinast í henne*). 10

Snorre varð var við að einhver var á fötum, kipper fljótlega sköm á fætur sier, og gengur út til elldahüssens, að forvitnast um hvað þær hafest að. enn þegar hún heijrer visuna, bregdur henne so við, að hun æper hástöfum, og hleypur í fäng Snorra. 15 koma menn á fætur og hallda henne. er hún þá so ær

5. s. m.] það sömu meiningar R. 9. innan skams] skíótt R. molldbúaheim] sál. B og ved rett. T; í m-heime A, R. 10. það] og þ. A. 2—10. Den af forf. nævnte vise, som folk hafa um hönd, kendes fremdeles på Island. I F. Jónssons (Johannæi) Hist. ecclesiast. Isl. II, 373 anføres versets 2 første og 2 sidste linjer. En fri bearbejdelse af Heiðarvíga saga fra c. 1800 (AM. 278, 8vo) gengiver den hele, og selv har jeg fået den mundtlig meddelt på Island. Også i Ísl. Þjóðsögur (I, 242) forekommer verset, men knyttet til et navnløst genfærd under andre forhold. På grundlag af AM. 278 lyder den:

Horfinn er fagur farfi,
forvitin sjáðu litinn,
dregur í dauðans kengi,
drós hefur hvarma ljósa.
Hildar plögg voru höggvin,
háðeg valþing bráðan,
kar er á kampi vorum,
kystu mær, ef þig lystir.

[Horfinn: Farinn medd.; dauðans kengi: dauða genginn medd. og ÍP. (med var. dauðans gengi); hefur: sjáðu medd., skoða ÍP.; hv. lj.: hvarminn ljósa ÍP. (med var. farfann ljósa og hvarma ljósin); voru: eru medd.; háðeg: þá h. ÍP. (med var. háðum vér); valþing bráðan: orrustur báðar medd.; v. áður ÍP.; kar: sál. FJ., kur 278, kám medd. og ÍP.; á: í FJ.; kampi vorum: var. Kára vörum ÍP.; þig: udel. FJ.].

ad m hafa fullt i fänge ad hallda henne. linte hún
 alldreí af öpe og umbrotum alla nóttana, þar til under
 dag, þá deyr hún. Snorre seger vid bönda, ad nú sie
 verr launadur greidenn enn hann villde, og kvedur
 5 þad eige sina skulld, þo sier hafe eige hliðt vered.
 bonde svarar ad hann hafe einga skulld i, þótt so illa
 hafe tiltekest, helldur sieu þad ösköp dóttur sinnar.
 Snorre byst burt hid hradasta, og fer áleides med liked.
 tekur þá ad giöra mikla sniðdrifu á möte þeim med
 10 froste, og þá á dagenn lídur, tekur líked ad fara illa
 á hestenum, og snúast öfugt. giörest þad þá so þungt,
 ad þeir koma því eige lengra enn ad eydehúsum
 nockrum á melhollte einu, og þar bera þeir griöt ad
 því og disia. fara þar epter leid sina, og er ei annars
 15 geted enn þad geinge greidt. Um vored, þá uppleyser
 snið, fer Snorre epter likenu, og er þá allt tidenda-
 laust i þeirra ferd. er þad jardad ad kyrkiunne under
 Hraune er Styr hafde sialfur giöra láted. enn nockrum
 tímum þar epter þá kyrkian brann, voru bein hanns
 20 upptekenn og flutt ad Helgafelle.

Nú frettest víða víg Stijrs, og þijke mörgum byrjar Cap
 mikels um verdt, ad Gestur so úngur madur, er alldreí
 hafde fyr víg veiged, skyllde hafa vogad soddan stór-
 ræde, vid slikann ofsamann er Styr var i lifenu, og
 25 mörgum stöð ogn af, og þökte þetta miög hafa fared
 ad málavöxtum. Nú er þad ad segia frá Geste, ad

1. ad hallda henne] sál. B, T, R; med hana A. 2. um-
 brotum] kalle R. þar] og þ. R. 8. hrad. og fer] snar. og
 fara R. 12. eige] sál. B, T, R; ei A. enn ad] er þad hið R
 og opr. T. 13. nockrum—einu] einum R. 14—15. er—
 greidt] geingr þeim greidt heim R. 17. er] ved rett. var T.
 under] ad R og opr. T. 19. tímum] tíma R. kyrkian] sú
 kyrkia R. 20. I et vistnok fra Helgafells kloster stammende
 obituarium angives som Viga-Styrs dædsdag 2. november.
 Se Íslenskar ártíðaskrár s. 87. 23. fyr] udel. R.

þeir Þorsteinn skilia þar við ána. rennur Gestur sudur
 á leid til Borgarfiardar, og kemur að Mel, sá hiet
 Halldór er þar bið, enn kona hans var náskyld
 (kanske fodursyster Gest's). Halldor spyr því so víke
 við ferðum hans. Gestur greiner allt af víge Styr's 5
 og biður hann lidsinnes. Halldor bregdst stórlega
 reidur við, og skipar hönum að dragast burt frá sin-
 um augum hið skiðtasta, og eige sie hönum að vænta
 lids hið sier, er so miked óhappaverk hafe unned, að
 drepa Styr slíkan höfðingia. enn kona hans leggur 10
 bestu ord til við bönda sinn. Gestur verður fær við,
 og meinar hann mune þeinkia sem hann talar, en það
 var þó reyndar eige. er Geste fengenn hestr á laun,
 og nú þyker hönum betrast hagar sinn, að hann er
 komenn á hestbak. ridur nú þadan á leid til Borgar- 15
 fiardar slíkt er hann má, og hefur eige marga nátt-
 stade adur hann kemur sudur yfer ána. kemur hann
 síð um kveld að bæ Halldórs, og drepur á dyr. Þar
 kom húskarl út. Gestur biður hann að kalla Þórdise
 konu Halldors á tal við sig. hun var systrunga 20
 Gest's. hún gengur út og kenner eige Gest í fyrstu.
 Gestur seger henne hvað hann á um að vera, og í
 hvada vandræðum hann sie staddur. hún seger hönum
 skule til reidu sin hiðlp, en hún sie uggande, hversu
 bonde sinn verða við, því hann hafe verð vinur Styr's, 25
 enn vilie þó freista hvers hún fæe við hann orkad.
 lætur Gest vera í útebure um nottena, so eingenn

2. Mel] Melum R. 3—4. náskyld—syster] *sál. ved senere tilf.* B, T; syster R og *opr.* B, T, A (*i A rett. til fodursyster*). 4—5. v. við] *vidvijke* R. 5. greiner allt] *seiger* hönum frá R. 6. bregdst] *verður* R. 7. skipar—ad] *seiger* hann skuli R. 12. meinar] *ætla* R. þeinkia] *meina* R og *opr.* T. 15. þadan] *udel.* R. 20—21. hun—Gest's] *ikke fremhævet, men opføres i citatlisten.* 21. gengur] *kemur* R. 26. freista] *reina* R.

veit af nema hún og húskarlinn. Þordis stendur snemma
 upp um morgunenn, áður enn Halldór. lætur hún all-
 blíðt að hönun, hann mæler að eitthvad mune under
 þessu blidlæte búa, og mune hún vilja bidia sig ein-
 5 hvers. hún seger að so er. og ef hann læte þessa bön
 epter sier, vilje hön i öllu gedþægja hönun sem hún
 getur. seger að frænde sinn Gestr sie þar komenn,
 og leite hanns lidsemdar, og seger hann hafe vegeg
 Styr i hefnd epter födur sinn. Halldór verður öða-
 10 mále, og seger, að ef hann fæ fest hendur á hönun,
 skule hann eige lífs frá sier komast, er slikt öðáda-
 verk hafe giört að drepa vin sinn og mesta höfðingja.
 Þar mátte ganga i kringum innanveggja allt húsed, og
 hiengu tiöld fyrer sængenne. Gestur stendur á bak
 15 við tiallded að höfde hönun, og heyrer alla þeirra
 vidrædu, og qvedur þa visu þeirrar meiningar, að hann
 være búenn til að leika við hann sem Styr og riöda
 badar kidur hanns i blöde (*seger i visunne*) hestur
 hanns stöð södladur úte fyrer. hleijpur hann strax á
 20 bak, og ríður að Gils-backa til Illuga svarta¹. heilsar

¹ Um forfedur Illuga svarta getur Landnámasaga su
 bryckta p. 14. — *Ísl. I, 44-45* — (þar er hann 4de frá land-
 namsmanne) enn p. 28. et 29. — *Ísl. I, 66-68* — er hann sá
 3ie. Dóttur hanns nefner p. 33. — *Ísl. I, 75* — enn son
 25 hans, Hermund, Kristindoms saga p. 19. — *Bps. I, 5* — circa
 1000. einnenn getur Bandamannasaga — *NO. s. 41* — um
 Hermund og hanns andlát, enn þar er hann nockud gamall
 til að vera samtíjda Gelle Þorkelssyne. item Laxdælasaga
 Cap. 52. — *Samf. XIX, 286* — um hanns afspreinge. Um Illuga

1. veit af] afveit R. 10. -mále] -mála T, R. hönun]
 sál. B, R og ved rett. T; Geste A. 11. öðáda-] udel. R.
 13. innanveggja] udel. R. 14. sængenne] udel. R. G. stendur]
 Stöð G. R. 14—15. á—tiallded] udel. R. 15—16. og—vid-
 rædu] udel. R. 16. qvedur] kvad R. 17. leika] giöra R.
 20. að G.] udel. R; ved tilf. T. 28. item] sál. B, T; lika A.

hönum og seger hver maður hann sie. Illuge spyr
hvað tíðenda sie í ferðum hans. Gestur kvad visu.
Þá spurði Illugi hann. hversu mikenn áverka hann
hefde veitt Styr. Þá kvad Gestr.

Varat um sár enn sárann	5
sák Viga-Styr hniga	
höndum þarf at binda	
4 beit hialmastod þveita	
þa er í brúnar beinum	
báglunds goda máge	10
unda sæg í augu	
8 allraudann sák falla ¹ .	

svarta getur Eyrbyggiasaga Cap. 9. fyrst 982 — *Lpz. s. 19-20* —
so einn og hinn same mun þesse Illuge vera, og kanske
same sem Vatnsdælasaga — *Forns. s. 20* — telur vera komenn 15
af Gríme landnáms manne. *Ifølge Vatnsd. nedstammer dog
Illuge svarte fra Grims broder Hromund.*

¹ epter Eddu sra Magnusar Olafssonar, og sú halfa epter-
komande (*d. v. s. det i note 1, s. 33, anførte halvvers*). *Til
noten følger B: Ergo hefur hann haft þessa sögu og sál. også* 20
opr. T, men her rettet til þó er ei vist þar fyrir að hann hafi
haft þessa sögu því að í þeirre Eddu sem er á membrana í
foliantbokum A. Magnussonar no. 242 í kenninga partenum
stendur seinast á bladsyðu upphaf þessarar visu Gestr
hefnir Geitis (hefnir *ved fejllæsning af hefvir*), enn ei 25
meir síðan má sía, að vantar tvö blöð, og þar epter sú sein-
asta bladsíða í bokenne. Á þessum burtrifnu blöðum getur
þesse vísa og sú halfa epterkomande hafa vered, enn að nefnd
Edda hafi vered í höndum síra Magnusar er vist af þeim
blöðum, sem í hana eru skrifud með hans eiginhænde. Hier 30

1. hver—sie] hvaða manne hann er *ved rett*. T. 2. tíð-
enda] sál. B og *ved rett*. T; tíðt A, R. 3. Illugi] svartu tilf.
opr. A, T. 4. Þá--Gestr] G. q. visu þessa R. 14. og kanske]
sál. B og T ved rett. af enn efanlegt hvert; sál. også opr. A,
men her alene ef. rett. til kanske.

Vers l. 5 þa er] þegar R og opr. A, T. V. l. 7 sæg] opr.
sög T; laug R.

bidur hann Illuga ásiár, tekur hann því ei fíerre, enn telur að sier sie so mikel fiólskyllda á hende, að hann treystest valla að hallda hann með slikum mannfíóllda, sem sier synest við þurfa, og bidur hann fyrst að fara 5 til Bæar og finna Þorstein Gíslason. fer nú Gestur þadan og til Þorsteins. kemur þar á alidnum dege og drepur á dyr. húskarl einn kemur til dyra. þann bidur Gestur að kalla Þorstein út. Þorsteinn kemur út, og spyr Gest að heite og tidendum. Gestur qvad visu

af má sjá að kenningaparturenn í Eddu er seinna skrifadur enn þessi saga. Ang. dette vers og halvverset i note 1, s. 33, kan bemærkes, at de bægge forekommer i håndskrifterne af præsten Magnús Ólafssons kompilation af Snorra Edda (den såk. Laufás-Edda), halvverset tillige i den for Resen besørgede trykte udg. 1665. Halvverset er utvivlsomt taget fra det sidst i AM. 242, fol. (Cod. Worm.) stående brudstykke af Skáldskaparmál, som nu består af 2 sammenhængende blade, hvorimellem sandsynligvis 2 er tabte (aftrykt Sn. Edda II, 1852, s. 495–500). Halvversets 1ste linje forekommer her bl. 1v nederst, og indholdet af bægge bevarede blade ses at være benyttet i Laufás-Edda i forbindelse med mere af samme art, der må antages at have stået på de tabte blade. Med hensyn til helverset er forholdet tvivlsommere, da det i Laufás-Edda håndskrifterne (sål. AM. 743. 4to) anføres efter slutningen af Edda-kompilationen i forbindelse med en del andre, som det synes fra forskellige kilder hentede, optegnelser; muligvis har M. O. afskrevet det direkte fra sagaen. M. O. († 1636) har utvivlsomt benyttet Cod. Worm., men de af J. O. nævnte, heri indlagte papirblade er ikke skrevne med hans hånd, men af hans yngre samtidige, præsten Sveinn Jónsson.

2. telur] seiger R. 4–5. fara—og] udel. R og opr. T.
6. Þst.] Gíslasonar tilf. R. 7. einn] udel. R. 9. qvad]
kvedur R.

þess innhallds, að hann hafi vegeð Styr¹ og bidur Gestur hann nú ásið. Þorsteinn qvedur síer storann vanda á þessu, þar so marger og mikler eptermælendur sieu, og illt eitt mune hann hlióta af slikum óhappamanne, og er helldur enn eige styggordur við hann. Gestr 5 qvad visu og enn adra. Þorsteinn seger síer sie eingenn þocke á visum hans. Gestur qvad enn. Þorsteinn bidur hann hætta því, og seger hann skule þó vera hið síer náttlangt. Um morgunenn sender hann Gest til Reykia, og bidur Kleppjarn² að taka við hönum. 10 Kleppjarn telur Þorsteine það skyldara, og hafi hann alldrei heited að taka nokkra vandræða menn af hönum. verður Gestur þar þá nótt. fer þaðan til Þorsteins aptur, og tekur hann þá vel við hönum. var hann ymist með Illuga, Kleppjarne edur Þorsteine um veturinn, þó 15 leingstum með Þorsteine, og höfðu þeir örugganu vara á síer allann þann vetur. var hið Þorsteine sialldan færri en LX. karla um veturinn. lidur nú að vordögum.

¹ Þetta er helmingur af visu, sem Gestur qvad þá, edur við einhvern annann vana sinna í Borgarfirði, þá hann var 20 að segja frá víge Stýrs.

Gestr hefner geitis rastar
galldrs midiungi skialldar
dundi diupra benia
dogg. røskligast hoggvid.

25

² hvert þesse er same og landnamas. nefner p. 15. — Ísl. I. 46 — tvila eg, nema hann hafi orðed ædegamall.

2. nú] udel. R. 5. við hann] udel. A. 11. telur] seiger R. 12. heited] hönum tilf. R. nokkra—menn] sál. B, T, R; við nokkrum v. mðnnum A. 13. fer] for R. 14. hönum] Þorst. var vist mðdurbroder Gests marg.-tilf. T. 22. hefner] af forf. rigtig rettet til hefver i AM. 429 III, fol. (JO.s afskrift af Snorra Edda).

Maður hiet Teitur, að illu einu kendur og var kalladur Fialla-teitur, því hann lá á fjöllum úte, og lifði því líkara sem hann væri illdyri en hann væri maður (*ss*). Kleppjarn var þar sveitar-
5 höfðinge. hann hafði niðbreitne þá, að hann gírdi mannsófnud að ná Teite, og hafði hann í böndum. visse eingenn hvar til það skyldi, því hann hafði áður allrei láted hafa hendur á hönum, þótt hann væri þrátt um bedenn.

10 Nú er að segja frá Snorra. hann býr máled á 1008.
hendur Borgfirðingum, enn þeir hafa búið til lids fyrir framm ef hann kæmi. fer Snorre heimán með flokk manna, enn gíðrer áður orð vinum sínum að koma til lids við sig, og þá þeir eru saman komnir, ríða þeir
15 allar suður í Borgarfjörð. Borgfirðingar höfðu niðsn af ferðum hans, og hafa lidsafnau fyrir öllum vöðum út til síafar, að verja hönum ána. Snorre kemur að áne vestan framm við Haugsenda. hefur hann viii^c 1 manna, enn Borgfirðingar xii^c 2. Gestur qvau visu um
20 morguninn, áður hann fer heimán ef eige tvær. Snorre ríður að áne, og bíður þá selja fram vegandann. Þeir svara að nú hafi þeir so við búið, að hönum mune eige kostur að festa hendur á hönum. Með

¹ cccc. seger Eyrb. s. Cap 38 — *Lpz.* s. 103 —. Þar var í ferð með hönum Verm. hinn míoie, broder Stýrs hann bio þá í Vatnsfirði. þar var og Steipór af Eyre etc. Eyrb. s. telur þar upp mestu virðingamenn, sem voru með Snorra og Borgfirðingum.

² meir enn v^c. seger Eyrb. s. og er það trúlegra enn hinn mannfjöldenn.

1. kendur] *Kan hertil svare citatlistens kudr pro kunnr?*
3. lifði] hann tilf. *citatlisten*; B medtager i *frakturen sætningen* því-úte. 8—9. þótt—bedenn] þó um kvartad væri R. 17. hönum] þeim A. 23. festa—hönum] sál. B, T, R; draga Gest úr greipum sier A.

Snorra eru talder upp hverier hellster voru öfurkappsmenn, er beríast villdu, so og af Borgfirðingum, að við sialft lá að þeir mundu beríast yfer um ána. enn marger göðer menn áttu hlut í að eige skyllde so marger menn beríast. ridu hverutvegge framm í ána, 5 enn Snorre reid frann í eina eyre, sem í var midre áne og qvad þat lög, að tala þar mále sinu, sem madur kiamest lengst að hættu lausu, og stefnde Geste um vig Styrs¹. hrióta þá margar visur ur flokke Borgfirðinga til Snorra, einnamest frá Geste (*voru tvær að* 10 *visu teiknadar í sögunne, og í einne þeirra kallar hann Snorra blaudann og sá raudskeggiade gode hafe rided vestan með hött síðann*) Snorre qvedst eige hirda að gegna hákyrdum hanns, og sie eige að undra, þó hann tale nú diarft úr flokke. Sier hann þar 15 áorkast ecke í þetta sinn. Snyr hann frá við so búed, og fer vestur leid sina.

Nú lidur að alþinge. Styremadur einn var um veturinn í Reyðarfirde í Austfirðum. nafn hanns var Helge (*ad mm*). ætlade hann til Noregs um sumarid. sá 20 var göður vin Kleppjárns. Þeir Borgfirðingar taka þau ráð að senda hönum Gest til utanferdar. Þá voru

¹ Þesse saumu mál onyttu Þorsteinn Gíslason fyrir Snorra Góða um sumarit á alþinge, seger Eyrbyggias. C. 38. — *Lps. s. 103.*

2. beríast villdu] *sál.* B, T, R; mest áfystu að b. A. 3—4. enn—áttu] *sál.* B, T, R; áttu þá m. g. m. A. 5. marger menn] *sál.* B, T, R; mikell mannfíólde A. 8. lengst] fremst R. 8—9. og—Styrs] *udel.* R; *ved tilf.* T. 10. einna—] *udel.* R. 13. qvedst] segest R og *opr.* T. 14. hirda að] *sál.* B, T; vilia A, R og *opr.* T. 15. nú] *tilf.* B og *v. t.* T. 16. ecke] *sál.* B og *ved rett.* T; eckert A, R og *opr.* T. 18—19. um veturinn] *sál.* B, T, R; þenna vetur A.

höfðingiaskipte ordinn i Norege, og Eiríkr Iarl Hakonar-
son komenn i stad Olafs Tryggvasonar. I hanns hird
var Þorsteinn son Siduhalls (*ad mm*). hann var vinr
Kleppjárns. Kleppjárn sender hönum ord sin, ad taka
5 vid Geste, og lætur þar med fylgia bring til menia, ef
hann vill ei trúa ordum Gests. leggr Þorsteinn og
Kleppjárn hönum þe til þarningar (*ss*) enn Þor-
dis vard eige ær þriðráða (*ss*) gefur hún hönum
gullhring og iii. merkur silfurs. Skal Fiallateitur fylgia
10 hönum austur, því hönum voru allar leider kunnar.
Fara þeir austur fiöll um alþingestíma, fyrer ofan allar
sveiter, verdr því engi madur þeirra var. kemur Gestur 1008.
þá til Helga styrimanns og tiar hönum eyrendi sitt
og ord Kleppjárns. tekur hann vid hönum vel, og á
15 Teitur med ad fara. byður Helge Geste mestann varnad
á ad lata nockurn af skipverium verda varann hver
madur hann sie. því þar sieu nockrer viner Styrs á
skipenu. lofar Gestur því, og so gengur nockra daga,
enn þo efndest það eige betur enn so, ad einn dag er
20 Gestr sat á Bulka, qvad hann visu, hvar af skilia
matte, ad hann var vegande Styrs, enn þa skipsmenn
vissu ad hann var sá madur, hlupu þeir upp og ætludu
ad hönum, so Helge vard ad gefa þeim fie til ad leggja
ecke illt til hans. var sidan allt kyrrt i ferdum þeirra.
25 leggja þeir i haf og gefur vel byri, og koma til Noregs.

1—2. Eiríkr—sonar] Olafur Tryggvason komenn i stad
Hákonar R og opr. T. 3. mm] heildur enn Eids Skeggia-
sonar R og opr. T. 7. þe til þarningar] opføres i citatlisten
under afsnittet Heidarviga Saga (*sagaens senere del*).
11. austur] um tilf. R. 12. madur] udel. R. 13. tiar] seger
R og opr. T. e. s.] s. e. A. 15—16. byður—á] bannar H, R og
opr. T. 16. lata] G. láte R og opr. T. skipv.] sinum tilf. A.
18. því] sál. B, T, R; fðgru um það A. 18—19. og—eige]
enn ei efndest það R. 19. þo e. þ.] sál. B, T; þ. e. þo A.
22. ad—madur] sál. B, T, R; það A. 23. til] udel. R.
24. illt] udel. R og opr. T. i. t. h.] t. h. i. A. a. k.] allkyrt R.

Iarlinn var þá staddur í Þrandheime (*ad mm*) og Þorsteinn þar með hönum. lætur Helge Gest alldrei við sig skilia. fer hið snarasta á fund Þorsteins, og færir hönum Gest með ordum Kleppjarns. Þorsteinn tekur því seinlega, fyr enn hann sier jarðteiknarnar, segest þó eige voga að láta hann þar lengi nema stadar vegna vina Styr's. Skilst nú Helge við Gest, og afsalar sier, enn Teitur fer með Helga, og er hann úr sögunne. Gestur er um vetrinn með Þorsteini enn um vored sender Þorsteinn hann til einnra ríkrar eckiu, 10 er hið norður í Fiördum, að menn yrðu hans sidur varir eða vinar Styr's, sem þar sátu nálga í hueriu húse. eingenn, vegr gengr á þetta mál á alþinge. nú vita menn óglöggvát hvat or Gefi er orðið fyrft í bráð. var því ei samfumar's utan 15 faril (*ss*).

byrjar Cap.
1009.

Um veturinn kemur það upp að Gestur mune af landi farinn. eykst sá orðrómur so miðg að menn hafa það fyrir satt. Þorsteini Styrssyne þykir sier skyldast

1009. að gíðra hefndena. fer hann um sumared til Noregs, 20 og hefur vel fie með sier, og gíðrer sier menn vinholla með því um veturinn. Fær hann þá uppspurv að Gestur
1010. er með eckjunne. Um vored fer hann norður þangad, og eru þeir saman xvii. á skipe. Svo var til farit

1. Iarlinn] Olafur kongur R og opr. T. 6. nema stadar] sál. B og ved rett. T; vera A, R. 8—9. Teitur—sögunne] udel. R. 9. er] þar tilf. R. 11. yrðu] verðu R. 12—13. eða—húse] sál. B og ved tilf. T (og for eða, Gest's for Styr's, nálga senere tilf.); udel. A, R. 13. eingenn—mál] sál. B og ved blyantsrett. T; eige hreifer Snorre þessu mále A, R. 13—15. nú—bráð] Ifg. citatlisten skal desuden udtrykket hvat or Gefi er orðið forekomme endnu en gang i teksten, og til dette parti synes også citatlistens at drepa a dreif at måtte høre. 18. ord.] sál. B og ved tilf. T; udel. A, R. 20. um sumared] u. vored R; að vore opr. T. 24. xvii] xviii R og opr. T. Svo] en fva citatlisten.

(ss) ad eckian bio at fiardarbotne. Einn dag e: Gestr var roinn á sæ at togfiski (ss) koma þeir Þorsteinn seint um kveld i fiord þann þar ed eckiann bið, og voru alls ökunner leidenne. róa
 5 þeir skipenu á sker, svo hvolfer under þeim, enn komast þó aller á kiðl. Gestur var vid annann mann á bát, og sier þetta, róa þeir þar ad sem mennerner eru á flote. Spyr Gestr ef þeir vilie biörg hafa. því hann sá þeir voru ei sialfbiarga. þeir jätta því
 10 fegner. Gestr segest því ráða vilia, hvad marga edur hveria hann taki i hvert sinn á bát sinn ad flytia til lands. tekur Gestur eigi fleiri enn tvo um sinn, og ætlar so til, ad Þorstein tekur hann seinast. Situr hann i öðrum stafne, enn Gestur i öðrum, og hafde
 15 yfer sier lodkápu. Þecker þá hver annann. Þorsteinn mællte (mm) ad nú hafe þeir so fundest, ad hann hefde kosid, ad öðruvis hefde adborit. Gestur mællte: i öndverdu þeckta eg þig, og því villda eg ráða hvad mörgum ydar eg biargade i hvert sinn. vona eg þú
 20 muner eige launa mier því lifgiðfena ad sækia epter life minu. geta þeir nú eige frammkomed hefndenne um kvellded, enn þurfa greida epter þenna hrakning. veiter eckian þeim hann, og eru þar aller þá nott.

1. ad—botne] *er ikke her fremhævet, men medtages i citatlisten, muligvis dog uden at henregnes til grundtekstens ord; for -botne ved rett. -horne R.* 1—2. Einn—roinn] *citatlisten giver alene infinitiven at róa.* 3—4. þar ed] *sål. B og ved rett. T; er A, R.* 4. bið] *i tilf. A.* 7. þetta] *ad mennerner eru ei sialfbiarga ved rett. T. þeir] sål. B, T, R; udel. A. þar] þangad R.* 8. Gestr] *udel. R og opr. T.* 8—9. því—sialfbiarga] *sål. B (sml. l. 7 T); udel. A, R. Det fremhævede ord er optaget i citatlisten.* 9. jätta] *verda opr. T.* 10. fegner] *glader R.* 12. um] *i hvert R og opr. T.* 18. þeckta] *þeckte B, T. 22. enn] sål. B, T; og A, R og opr. T.* 23. aller] *ásamt tilf. A, R og opr. T.*

enn þá hun veit hvers eijrindes þeir eru þar komner,
 átelur hun þá stórum, að þeir leite eptir life manns
 sins fyrir litlar saker, og laune þannen illu gott. vogar
 þo eige að láta Gest vera þar um nóttina, og sender
 hann einum rikum bonda, sem Eiríkur hiet, uppá 5
 Raumaríke, herse að nafnbótum (*mm*). Þangad fer
 Gestur. enn þeir Þorsteinn og hanns felagar standa upp
 um morgunenn. leita þeir Gests, enn finna hverge. seger
 eckian, að eige mune þeim auðed að standa þar yfer
 höfudsvörðum hans. fara þeir við so bued heim aptur, 10
 og þyker ferd sin allilla tiltekest hafa. Nockrum tíma
 1010. sidar fretter Þorsteinn hvar Gestur er nidurkomenn.
 fer nú þangad, og kemur þar einn morgun snemma,
 þar þá svo við, að Gestur var gengenn til vatns að
 þvo sier, stöð sinn hverumegenn. Geste brá ei vara 15
 fyrir Þorsteine, enn Þorsteinn höggur með öxe sem
 hann hulde under skyckiu sinne til Gests, og stefner
 á hann miðian, þar högged út af sidunne, skemdest
 Gestr lited, og var það svodusár. bonde vill þegar taka
 Þorstein og láta drepa. Gestr biður hann giöre það eige, 20
 seger að Þorsteinn þykest eiga hefnda að leita og
 mun mie; þetta fyrir eingu standa á lengdar
 (*ss*) og fyrir bæner Gests og medalgaungu er Þorsteinn
 laus látenn. og þíker hönum nú þesse ferd hálfu

1. enn—komner] *udel*. R. hvers—komner] *sál*. B, T;
 þeirra eyrendi A. 3. l. þ.] vilie þ. launa R og *opr*. T;
 honum *tílf*. R. 4. eige] ei A. 5. uppá] á *ved rett*. T.
 6. herse] *sál*. B, T; herser A, R og *opr*. T. 8. l. þeir] *sál*. B og *ved*
rett. T; og l. A, R. enn] og R og *opr*. T. 9—10. standa—hans] *sál*.
 B, T; hitta hann það sinn A, R og *opr*. T. 11. ferd sin] ferdenn B.
 allilla—hafa] *sál*. B, T; orden allframmkvæmdarlitel A, R og
opr. T. 13. snemma] *sál*. B, T, R; snemindes A. 15. hveru—
 hveriu—B, T. 15—17. Geste—sinne] Þorsteinn leggur auxu R.
 18. skemdest] *sál*. B, T, R; skeindest A. 23. bæner] bôn R.
 og—Þorst.] *sál*. B, T; verdur það að Þorst. er A, R og *opr*. T.

ofrægelegre enn hin, verður þó so bünü ad una, og fer heim.

Gestur sier ad hann ma eige vid halldast i Norege fyrer umsátrum Þorsteins, og fer ad vore komanda 1011.
 5 sudur i Miklagard, og gengr þar á mála med Væringium. ætlar sig þar helldur óhulltare verda. Þorsteine kemur niðsn af þessu, og fer sama sumar ut til Miklagards. enn þat er sidr væringia ok nordmanna (ss) at vera at leikum a daga, og gangast
 10 ad fängbrögðum. Þorsteinn gefur sig i flokk þeirra. enn Gestur þecker hann nú eige, bregdur og eige vara fyrer hönum. gengur Þorsteinn til fängs vid hann, og i því bregdur hann saxe undan skickiu sinne, og mvndar til höfuds a Gefte (ss) enn so tókst til,
 15 ad á öxlenu kom, og var þat ogeigvænlegt sar (ss) sannast hier hid fornmællta, at eigi ma ofeigum bella (ss) og skeindest Gestur lited. Væringiar hlaupa upp þegar, og er eige annars kostur enn Þorsteinn sie þar strax drepenn. því þad voro lög
 20 hið þeim ef annar veitte öðrum bana tilræde, þá þeir voru at leikfange, skyllde sa ei fyrirfara nema lifenu. Geftr fellir bæn at væringium (ss) og gefur þeim halft fe sitt Þorsteine til lifsgrida. seger þeim allann málavóxt og bidur Þorsteine lausnar. eiga þar
 25 og nockrir menn hlut ad, ad hönum være lif gefid

1. ofrægelegre] verre R. hin] fyrre tilf. A. 3. ma . . halldast] B, T; getur . . halldest A, R og opr. T. 5. gengr þ. á mála] gefur sig þ. i lid R og opr. T. 8—9. væt. ok n.] Forbindelsen væringiar ok nordmenn skal ifg. citatlisten oftere have forekommet i grundteksten. 14. Gefte] honum citatlisten. 16. hid fornmællta] sál. B, T; þad fornqvedna A og opr. T; ordtæked R. 17. skeindest] skemdist R. 21. ei—nema] sál. B, T; fyrergiðra A (skyllde—lifenu udel. R og opr. T). 23. lifsgrida] sál. B, T; lausnar A, R og opr. T. 24. lausnar] sál. B, T; grida A, R og opr. T. 25. og . . menn . . ad(1)] udel. R. være] sál. B, T; sie A. R og opr. T.

og gíofdu þat þeir menn er tæðu mále Þorsteins at vilia Gefsts er vissu ættarfeð Þorsteins (ss). Nú er Þorsteinn laus gefenn. bidur Gestur hann nu ad láta af ad sitia um líf sitt optar. þar hann meige síð ad hönum verður ei audeð, ad koma sier af 5 dögum, og fare það miog ad málavæxtum; því hann hafe eige sakalaust veged Styr. Þorsteinn heitir því, enn bidur Gest ad vitia alldrei á nordurlönd aptur, og því heiter Gestur og efnde. Er nu Þorsteinn ordinn felaus epter allt þetta, og gefur Gestur hönum fie til 10 ferðar, og skiliast nu sätter. Fer Þorsteinn nú til

- 1011-12. Noregs aptur. og er þar næsta vetur epter. fer um
 1012. sumared út til Islands. og þyker frændum hans ferðen gíefulitel vered hafa. enn Gestur kemur alldrei á nordurlönd sidan. Þotte þar dugande drengur er hann 15 var, og er eige geted hvert nockud manna sie fra hönum komit¹. Þorsteinn setst ad búa under Hraune epter faudur sinn, og bið þar alla æfe upp þadan. nú eru m. vetur lidner sidan Þorsteinn for utan i faudur hefndernar. og eru þeir Gestur ur sögunne. 20

Nú þyker Snorra halla male ad sier, þar Þorsteinn bar ei audnu til ad hefna Styr. huxar nú um, hversu hann skule med hægasta mote og minstre mannhættu vinna á Borgfirðingum, frændum Gests, er hönum höfdu undanskoted. Taka þeir nú til ad verða nockru óvar- 25

¹ Synest þá Gestr at hafa militerad undir Basilio og Constantino.

3. gefenn] látenn R. 3—4. bidur—ad(1)] seiger G. ad nú skule hann R. 4. optar] udel. R. 5. verður] verde R; þess tilf. opr. T. 6. miog] udel. R. ad] effter R og opr. T. 13. út tilf. B og ved rett. T. ferðen] ferd hans R; næsta tilf. A. 14. vered] sál. B, T, R; orded A. 18. bið] er R og opr. T. 22. hefna Styr] sál. B, T, R; koma framn hefndunum A.

are um sig, enn ádur, sidan svo miðg' fralldur falle
 Styr's. So hafde tilbored ad þrið skip höfdu komed
 af hafe um sumared sudur á Eyrum. var eitt þeirra
 lekt og öldunges ofærandi á sið. þat selldu kaup-
 5 menn Þorsteine Gislasyne. og þessa vard Snorre vis.
 Þá kaupstefna er sem ödust, sender hann frá Sælings-
 dalstúngu tvo menn á Eyra sudur, ad niosna um heima-
 veru Þorsteins og Borgfirdinga. Annar þeirra var Kol-
 skeggr (*mm*) á Lambastöðum¹ og bidur þa ad giöra
 10 sem minst vart vid sig edr sitt eyrende nie leggja
 þar illt til nockurs manns. enn taka sem grandgiæfe-
 legast epter öllu því þeir heyra talad þessum mönn-
 um ad lútande. Þeir giöra so. eru þar ii. nætur, og
 giöra litel kaup, rida hid skiötasta heim vestur ad
 15 Sælingsdalstúngu, og segia Snorra ad Þorsteinn Gisl-
 son hafe keypt hid ofæra skipid, og ætle ad draga
 þad sundur á midvikudag, enn sveitarmenn skulu flytia
 videnn heim á mánadagenn næsta þar epter innan
 þriggia vikna. og sie Þorsteinn eige mannmargur heima
 20 um þessa daga. Snorre sende ord vinum sinum

¹ ellegar þad hefur vered Lambe edur Lambason úr Laxardal. því þó Lambe være hálfróðer Olafs þá, þá var hann 1006 med ad drepa Bolla, og circ. 1018. ad hefna hanss á Helga Hardbeinssyne, Laxd.s Cap. 38. et 43. — *Samf. XIX, 204, 226 ff* — og getur þad því stæðest alldursens vegna. nema þad hafe vered Eyolfur sonur Snorra er bið á Lambast. á Mjrum.

1. -ldur] -leid R. falle] *ved rett.* vigi T. 3. af hafe] *først ved tilf.* T. 4. ofærandi] *sål.* B; -e A, T, R. 9. bidur þa] *seger þeim R og opr.* T. 10. edr] *nie R og opr.* T. nie] *edur R og opr.* T. 12. því] *sem tilf.* A. talad] *ad tilf.* A, R og *opr.* T. 13. ad] *udel.* A, R og *opr.* T. 17. þad] *i tilf.* A. 18—19. innan—vikna] *seigia þeir þetta allt vid tiltekenn* *tijma R.* 19. mannmargur] *sål.* B, T, R; *margmennur A.* 20. Sn. s. (sender B, R) ord] *medtages i citatlisten.*

og mágum ut i Eyrarsveit, sem þar eru á nafn nefnder. eige færre enn IV. og eige fleire enn VI., ad þeir skulu hittast þann dag er VI. vikur ero
 1012. til vetrar. enn Snorri fende: at tvímanude sumars (ss) og skulu þeir hittast i Lækjarskóge i 5 Dölum (mm).

yriar Cap.

Snorre tekur dagverd ad midium morgne, og standa hestar þeirra södlader. hann atte III. sonu. het einn Halldór, annar Gudlaugur, var hann þeirra ellstur, og Þorðr sá yngste, var hann þá IX. vetra¹ og skal hann 10 med fara. Gudlaugur var jafnan heima, og liet Snorre hann siálfann ráða hvad hann starfa villde. var hann ei helldur miked laginn til vinnu. hann var sidprúður og bænækenn, og hieilt vel trú sina, átte og ecke illt vid fólk. var hann því eige lyndes likur hinum brædr- 15 um sinum, enn þeir voru glens mikler, og köstudu fyrer þetta spotte ad hönum. Snorre gengur til kyrkiu, er hann hafde þar giðra láted, skein þá sól úr austre, og er hann gengur inn mæter hann Gudlauge, ætlar hann þá út ad gánga, og hefur á bænum vered epter 20 veniu sinne. Snorre mæler. hvert hann vilie eige med sier fara ad hefna móðurfauður sins. Gudlaugur svarar, ad hann ætle so mune vel mannad, ad eige þurfe sins lids vid, og hafe hann eige skipt sier af vígaferlum hingad til. meige fader sinn ráða því, enn hellst vilie 25 hann þó heima sitia. Snorre mællte. eg hefe eige kallad ad þier um verk þin hingad til, og skalltu þeim sialfur ráða upp frá þessu. og er mier vel um gefed,

¹ vide infra til 46¹.

12. siálfann ráða] sál. B, T; sialfráðann A, R. 13. helldur] udel. R og opr. T. 21—22. m. s. f.] f. m. s. A, T, R. 23. ætle] ad opr. tilf. T. vel] udel. R og opr. T.

þú hverge farer, og ræker sidu þína. so hefur Snorre frásagt, að hann hafi allrei slíka manns ásiðnu síð, sem Guðlaugs sonar síns, þá er hann mætte hönum í kyrkiunne. hafi hann þá vered raudur sem blóð
 5 að síð í andliti, og hafi sýr so sem nockur ógn af stæð. Guðlaugur fór nockrum vetrum síðar til Englands, gaf fader hans hönum fe með sýr. geck hann þar í múnkaklaustur, færde síðugann lífnad, og þótte hinn beste klerkur allt til dauda-
 10 dags. Snorre ridur nú heiman og fylgdarmenn¹ hans. hittust hann og hiner þar í Dölum sem ráð var fyrirgiört. ríða síðan allar saman sudur Bróttubrecku. var þetta á Laugardege. hallar þá miðg að kvöldi, er þeir koma sudur af fíallenu. ríða þeir þá fyrir ofan
 15 bæ. Þá mællte Snorre, eige þyke: mæ: að, þó nú kæme þoka. ríða síðann sudur Hvítársíðu. þá var þoka yfir heradenu og vindi af hafi og úr víð(ss) lata þeir nú taka níður hefta sína og ægia(ss) ríða þar epter nockra stund. tekur þá til að elda aptur
 20 og heíða upp þokuna, og fá tíðende(ss) yfir heraðed. eige var fleira manna heima á bæ Þorsteins, enn sýner hans, pílltur einn og kona fu er embættir fe(ss) þar epter ríða þeir yfir ána, og þá þeir komu so nærre að síá mätte gripe víð bæ Þorsteins. spyr
 25 Snorre. hvert þeir síá fleire enn m. hesta þar heima víð tíned, so sem sýr sýnest. Þeir segiast ei fleire

¹ Eyrb. seger Cap. 38. — *Lpz.* s. 103. — þeir hafi alls vered xx. og telur upp 4ra þá heilstu, sem þó er ólíklegt þeir hafi so marger vered í þessare fluguferd.

1. s. þ.] þ. s. T, A, R. 3. þá] B, T; *udel.* A, R og *opr.* T. 15—16. eige—þoka] *sætningen er udhævet i teksten, dog alene i A.* 18. lata þ. nú] þ. lata *citattlisten.* 19—20. ríða—þokuna] nú tekur að h. þ. upp og e. a. R og *opr.* T. 20. yfir heraðed] í heradenu *ved rett.* T. 21. heima] heim *opr.* T.

sið. Þá mællte Snorre að eige mundu þeir mann-
 marger heima vera. ríða nú að bænum, og er þá sol
 nyrnunnen, og sía þeir slóðena eftir sier, er þeir giörðt
 höfdu um nöttena yfer ána. Þeir Snorre stíga af hestum
 sinum á bak við húsenn, seger hann einum er með hönum 5
 var (*minner mig hietu Þorðr*) hann skule fara uppá skála-
 veggenn hægramegenn, því þar hefur hann spurt að
 Þorsteinn liggur under, og seger hönum að reita þekiuna,
 og slíta grased seint. og taka fast og jafnt i, líka sem
 hestur bite. maturenn giörur so. Þorsteinn vaknar og 10
 kallar til smalapíllsens, og seger hann mune ofskamt
 hafa reked hestana frá i giær kvölldu, og skule hann
 fara að reka þá. hann ansar að eins og sofnar aptur.
 enn heyrer Þorsteinn að eitthvad nagar þekiuna. kallar
 aptur til píllsens, enn hann sofnar aptur. fer þá Þor- 15
 steinn á fætur út að forvitnast um þetta, og er i lin-
 brókum einum, og þá hann kemur út úr dyrunum,
 lítast hann um, og verður við eckert var, og vill nú
 skygnast að vidar, i kringum húsenn. i því bile
 hlaupa þeir Snorre að hönum, er þar ecke að sökum 20
 spurt, og eingu orde kemur hann fyrir sig. leggja þeir
 að hönum III. i einu, kemur eitt laged i kvidenn og
 1012. fellur hann strax¹. draga þeir hann upp að veggnum, og
 bida þar enn nú úti hlióðlega. Leingest nú Þorvarde².

¹ Eyrb. Cap. 38. — *Lpz. s. 103* — setur víg Þorsteins um 25
 hausted 1008. kemur það af því til, að hún hleypur yfer
 hefnda eptersoknena Þorsteins við Gest, og þau áreun.

² Eyrbs. — *Lpz. s. 103* — nefner Gunnar son Þorsteins,
 og mun það rettara (nema fleire hafa vered *tílf.* T).

2. er þá] þ. e. A. R og opr. T 3. nyr.] upp *tílf.* A; ny-
 komenn upp R og opr. T. 4. af] baka *tílf.* R. 5. á—husenn]
 að húsabake R. 19. a. v.] v. a. A. 21. og—sig] *udel.* R.
 23. hann(2)] nú *tílf.* A, R og opr. T. 24. enn nú] *udel.* A, R
 og opr. T. 26. því] *först ved tílf.* T. 27. eptersoknena] epter-
 sokn A og opr. T. víd] opr. epter T.

(*m. minner hann hiet* *so*) ad fader hans kemur eige inn, og gengur út. kemur hann eingre vörn fyrer sig og fer á sömu leid (*man eg eige glögg* *hvert þeir vögu þar ad auke annann son Þorsteins, þó kannske*
 5 *þad hafe vered*). Annar sonur Þorsteins var og heima, hiet hann Sveinn (*mm*) og var ix. vetra gamall. Lengest hönum fandur sins inn i bæenn, og heijrer eitthvad hark ute. veit og eige hvad um er. kemur hann ut i dyrnar, og er hönum svefn i augum. Snorri mællti
 10 vid son sinn Þord kaufa¹, fer kötturinn muf- ena. ungr fkal at üngum vega (*ss*). Þordur² föstre hans mællte. þad skal alldrei ske, ad so üngur sveinn sie vegenn, og skulum vid under eins falla báder. seger Snorre hann skule ráda, þó sier sie
 15 grunur, ad sá sveinn mune einhversstadar höggva i ætt sina. bera þeir nú liken saman i kös þar i túnenu,

¹ Þordr kause er hier látenn vera nógu üngur, því epter Eyrb. Cap. 37. — *Lpz. s. 101* — sende Snorre fader hans hann út til Fröd-ár 1001. at setia dyradóm yfer apturgaungunum.

20 ² Mun hafa vered Þordr Þordarson köttur, de qvo Laxd. s. Cap. 43. — *Samf. XIX, 228 ff* — (og Olafs saga Tryggvas. su prýckta i odrum parte pag. 89. a. þeirra sun [þ: Þordar Ing-unarsunar oc Gudrunar Usvifursdottur] var Þordr köttur, er fostradi Snorri godi, hans sun var Stufur skalld tilf. T).

2—3. kemur—fer] fer hann R. 3—5. man—vered] sál. B og ved rett. T; man eg eige ad þeir væge þar fleire menn A; m. e. e. hvört hinn þridie för eins, þo m. m. þad væri R; man eg eige hvert þeir væge enn nu einn mann ad auke hinna [ved rett. ad þeir vögu þar fleire menn [ved rett. einn mann ad auke] opr. T. Den efterfg. fortælling viser, at foruden faderen to sønner må være dræbte, men ifg. Eyrb. dræbes kun én søn. 5. Annar . . og] þridie R. Þst.] hans R. 7. sins] og brædra tilf., men atter slettet T. 11. ungr—vega] mgl. i citatlisten og R, står i T tilf. under teksten. 14. s. Sn.] Sn. s. A. 16. i] eina tilf. A, R og opr. T. 19. setia] opr. heya T.

skiliast við so búed, og hrada sier i burtu. var þetta
 á litille stundu giört. lysa vigenu á næsta bæ. ríða nú
 upp með árne, og yfer i Hvítárstíðu, og upp frá bæum.
 stíga þar af hestum sínum og taka atfang (*ss*) og
 leggiast niður og hvíla sig og hesta sína. Fylgiur- 5
 um Snorra þykir þetta óviturligt, að leggiast niður
 i grashögum, skammt frá bæum. Snorre segr, eige
 muni tilsaka. liggja þeir þar framm yfer middege og
 finna smalamann einn. Snorre biður hann bera qvediu
 Borgfirðingum frá Snorra Goda. og segja þeir hafa nú 10
 giört sier greidara fyrir enn næst. ríða síðan vestur
 fiöll, og hver heim til sín, og þykir fören vel hafa
 genged. Nú er að segja hvað giðrest á bæ Þorsteins.
 kona hans kemr heim úr sele sama Drottins dags
 morgun, litille stundu eptir þat þeir Snorre eru burt- 15
 ridner, og ætlar að færa þeim fedgum hreinar skýrtur.
 tvær dætur hennar úngar eru með henne. ríða þær nú
 að túngardenum, og stíga þar af baka, og biður hún
 þær að bíða sín þar. hún gengur heim að bænum og
 sier þar vegg um merke, og þá hún hefur lited á 20
 hverier þar liggja vegner, gengur hún burt, og stígur
 strax á hest, og getur ei um fyrir þeim, hvers hún
 hafa heima var orded. Þær spyrja hvað valde hún
 kome so skíott aptur. hún qvæð eyrindid eige hafa
 krafed leingre dvalar. ridur nú sem skíotast til næsta 25
 bæar, sem heitir Kellda (*minner mig, heldur enn*

5—6. Fylgiurum—þetta] *sál.* B; Fylgdarmenn Sn. telja
 þ. A; Fylgdm. Sn. segja. að þetta er R og *opr.* T, *men rett.*
til Fylgiurum mönnum(!) Sn. þykir þesse breiðne (*með eftersg.*
óviturligt!). 7. skammt—Sn.] hann R. Sn.] enn Sn. A.
 10. segja] *udel.* R og *opr.* T. 12—13. þykir—genged] þykíast
 vel hafa syslad *interlinear-tilf.* T. 18. stíga] fara R. 22. hvers]
sál. B, T; hvað A, R og *opr.* T. 23. var orded] *sál.* B, T; sied
 A, R og *opr.* T. 24. qvæð] *sál.* B, T; qvedur A, R og *opr.* T;
 að *tilf.* R og *opr.* T. e. hafa] hafa e. R og *opr.* T. 25. leingre]
 meire R. dvalar] *sál.* B, T; tafar A, R og *opr.* T. sem
 sk.] strax R og *opr.* T. 25—26. t. n. b.] að n. bæ R.

Kluka *edur* Lækur) og hitted þar klerk einn, frænda sinn, sem (*mig minner*) Elldjárn hiete, og seger hönum tidendenn. bregdur hann vid strax, og tekur menn med sier ad siá líkenn, sender bod á næstu bæe, og
 5 flygur nú þegar þesse vidburdur um Borgarflórd, og er ad vörmu spore fared ad leita Snorra, og þeysa vestur um Hvitársidu, þann veg er líkast þótte hann rided hefde, og hafa þeir eige af hönum. Fiell þeim nú allílla er Snorre geck so úr greipum þeim, og þá
 10 enn fremur, er þeir friettu hann hefde leiged þar i búfiárhögum um dagenn, og virdest þeim nú Snorre hellst til slægur orded hafa. Settu þeir þá i lög sin, ad hver madur skyllde vera skylldur ad leita strax um landeign sina ad veganda, ef vig være vaked innan-
 15 herads. lidur nú veturinn epterkomande og framm ad alþinge, og búa þeir til eptermálenng Borgfirðingar. og oru eigi þeir aldauda (*ss*) er fylgdu ad þeim málum. Eru nú þesse mál uppehöfd á alþinge, voru þat 1013. *enn ef*
 marger ertægja villdu Kleppjarne (*ss*) frændur hanns *Eyrbs 100*
 20 og viner, en Snorre helldur svare vegna manna sinna, og er hann líufur ad svara febötum. gengur sá domur á máled ad vig Stýrs og Þorsteins skule fallast i fadma, enn syner Þorsteins bætter ccc silfurs (*mm*) og

1. edur Lækur] *udel. R*; dette er dog vistnok det rette, da nabogården til Bær er Varmalækur. 3. bregdur] *fer R og opr. T.* vid] *udel. R og opr. T.* 4. sender—bæe] *udel. R.* 6. ad—spore] nu þegar *R*, þ. *opr. T.* þeysa] *sål. B, T*; þeysast *A*; ríjda *R* og som variant *T.* 9. er] *sål. B, T, R*; ad *A.* so] *udel. R.* 10. friettu] *hertil synes nærmest citatlistens fragu at måtte svare.* 14. vaked] *veiged R.* 15. v. e.] *så vetr R og opr. T.* 16. búa—eptermálenng] *Til denne sætning synes nærmest at svare citatlistens menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins.* 18—20. voru—viner] *sål. B og som marg.-tilf. T (dog tædu for tægja villdu og intet ss); udel. A, R.* 20. en *Sn. h.*] *sål. B, T*; og *h. Sn. A, R (h. nú og opr. T.* vegin] *udel. B.*

og hiełt Snorre uppe fesełtum fyrer menn sina. skulu
 III. þeirra (*mm*) fara af lande burt og vera fyrer utan
 III. vetur. greider Snorre bæturnar á sama þinge, enn
 hiner fara samsumars útan er til voru dæmder. lyktar
 nú þannen þessum málum ad sinne. 5

Af heidarvigum.

Gudmundr¹ het madr, hann bið i Asbiarnarnese á
 Vatnsnese. Gudmundur hafde vered hin røskvaste
 dreingur, enn var komenn i elle, þá þesse saga giðrd-
 est. hann atte III. sonu. Hallur hiet sá ellste. Barde² 10

¹ Gudm. var Sölmundarson. Sá Sölmundr var Eyliřsson
 og bið i Asbiarnarnese fyrer son sinn Gudmund. hanns dötter
 var Þuridur gyða, syster Gudmundar. hana atte Þorsteinn
 Ingemundarson á Hofe i Vatnsdal. Þeirra son Ingolfr fagre,
 hanns dötter Iðrun er atte Asgeir ædekollur á Asgeirsá, 15
 fader Kalfs, og Hrefnu, er Kiartan Olafsson atte v. Vatns-
 dælas. et Landn. p. 93. og 96. — *Isl. I, 180, 187-88* —. Lax-
 dælas. Cap. 20. — *Samf. XIX, 104* — seger ad Gudm. eign-
 adest Þuride dötter Olafs þá. Þeirra syner Hallr. Barde.
 Steinn og Steingrimr. enn dætur Oluf og Gudrun. Þuridr 20
 var skapstór og skðrungr mikell, so sem i þessare søgu má
 sídar sjá.

² Hann er kalladr Vigabarde Landn. p. 96. — *Isl. I, 188* —
 og eins i Vatnsdælasögu.

1. -sektum] B, T (*fiars.*); -bötum A, R og opr. T. 4. utan]
 ut opr. T. 7—8. á Vatnsnese] Vatnsnes omfatter egl. ikke
 Ashjarnarnes, som ligger i nabobygden mod øst Vestrhóp
 (eller Viðidalr?). 8. hin] meste garpunne R og tilf. A. 9. þesse
 —giðrdest] hier var komed søgunne R og ved interlin.-tilf.
 men slettet T. 10. Hallur—ellste] Om ham har citatlisten
 Hallr Gudm. s. var nu fulltidi at alldri. 21. so] tilf. B, T.
 22. sjá] Móder Sölmundar var Þorlaug dötter Sæmundar
 hins Sudreyska, fostbróður Ingemundar hins gamla seger
 Grettes saga —, NO. s. 72 — tilf. T.

annar þridie Steingrimr. Hallur var i kaupferdum jafnan, spakur ad vite og hinn beste drengr. So bar vid þá hier var komed sögunne, ad hann var staddur i Norege sem optar, næsta sumar epter vig Þorsteins. I Biörgvin 5 (mm) voru fyrer þeir Harekssyner, og spyria þar til Kolskeggs, sem fyr er geted ad fylgde Snorra ad drápe Þorsteins. Þá Hárekssyner urdu hanns varer i bænum, leitudu þeir hanns, ad þeir giæte heft á hönum fyrer vig Þorsteins. hann var og mágur (mm) Snorra. Kol- 10 skeggr leitar undan, enn þeir ná fiárlhuta hans enn hönum eige. Þetta var um vored. er hann nú felaus 1014. og farþurfe, falar allstadar far enn fær hvergi. bitter Hall og bidur lids, qvartar um hrakning sinn og vandrædi. Hallr gefr hönum skip sitt ognockurn kaup- 15 eyrer, so hann kemst undan og fer til Englands (ad mm) Hallur leitar sier nú fars til Islands og fær hverge, fer hann út til Þrandheims, og finnur þar mann er Þorgils hiet. Þeir höfdu átt felag saman fyrre, enn voru þá skildir. Hallur bidur hann fars. hinn tekur því 20 treglega. Hallur mællte, ad hann vænte best til hanns

1. Steingr.] *For dette navn har åben plads T, R; som note tilf. T: kannske Eyolfur sem Grettiss. Cap. 34. — NO. s. 81 — nefner og seger ad Egill sonur Audunar a Audunarst. atte dóttur hans Ulfeide. Hann hefur att þann florda son ad auke sem siá má af Grettess. C. xxxi — NO. s. 73 — er hier fyrir aptan stendur i notis. (Hermed sigtes til JO.s slutningsbemærkn.). 2. spakur] madr tilf. T. 4. vig] sál. B, T; fall A, R og opr. T. 5. Hárekssyner] Ikke tidligere nævnte, men sagaens begyndelse var allerede i 17. årh. tabt. Lndn. — Ísl. I, 70 — nævner landnamsmanden Örn den gamle på Háreksstaðir i Norderådal, og udgiveren af Heið. (Ísl. II) formoder, at de har været dennes sønnesønner, idet altså gården må tænkes benævnt efter faderen. 8. hanns] Her ender uafsluttet R. 9. mm] ved tilf. T. 10. -hluta] hlut B. 13—14. vandrædi] sál. B, T; bágende A og opr. T. 14—15. Hallr—Englands] Efter citatlisten at dømme hører snarest til dette stykke sætningen at honum kvaz þar þickia miklu meiri máldeili á og måske det efterfølgende fe. til þarningar. 19. voru—skildir] sál. B, T; höfdu þá skiled A og opr. T.*

drengskapar, því þeir hefdu mælt þáð fyrir þá þeir voru í felage saman, að hveruger fkyllde hendur við öðrum begia (ss) ef annar þyrfti hins lid í naudsyn. Þorgils lætur þá til leidast, að hann fæ fared, þó ei með öðrum koste enn hann kaupe skiped 5 hálf af sier, og þetta giörer Hallur. Hárekssýner spyria að Hallr hefur undan skoted Kolskegg, og sie skipradenn hiá Þorgils. siá þeir að þeir hafa mist mannsens, og snúast að Halle. verða þeir Hallr sidbúner, og so skiött sem byr rann á, leggja þeir út under ey þá 10 í Þrandheimi er Fölskn heitir, og liggja þar nockurar nætur fyrir byr. Bönde einn litill hið i eyunne. hann var vitlitell og vesalmenne. hann átte þar allgöðann skög. Skipveriar þeirra Þorgils fóru þangat, og hiuggu sier efnivid, enn bönda líkade illa og knurrade um. 15 Þeir Hárekssýnir fá niðsn af að þeir Hallur liggja under eynne. taka sier nú litenn bát og róa þangat VIII. saman frá skipe sinu um nótt, upp að eynne, annars vegar. tala við Bonda og spyria hversu spaker kaupmenn sieu, edur hvert styrimadur sie a skipi jafnan. hann seger 20 þeim allt af lietta, að þeir sieu öspaker og giöre sier miklar skemder á skögi sinum, enn Hallur banne þeim, og því sie sier best til hanns þockad. Þeir láta sem þeir eige leyndarmál við Hall að tala. slá til kaups við bönda, og gefa hönum hálfá mörk silfrs, ef hann gete 25 komed Halle á sinn fund, so eige sieu adrer vidstadder. Bonda grunar að hier mune prettur underbúa, enn þyker þó fagurt fied. tekur við og lofar þessu. fer þar epter til Halls og hrósar godmennsku hanns, er hann banne að spilla sköge sinum. vilie hann nú 30 launa hönum með því, að gefa hönum lof til að höggva sem hönum likar, þar bestur er skogurinn, og skule

1. drengskapar] sál. B, T; hialpar A og opr. T. 3. begia] beigia B, T. 6. þetta] þat ved rett. T. 10. rann] kom opr. T.

hann koma með sier. Hallur gegner þessu falega í fyrstunne, leideist þó til við fagurmæle bonda, og fylg-
 est með hönum í ríodur eitt þar bestur var skógur.
 eige höfdu þeir þar lengi stædd, áður bonde gengur
 5 frá Halle, skilur hann þar einann eftir, og lætst hafa
 nokkurt nauðsynia eyrendi. enn þá bónde er burtu,
 hlaupa þeir Hárekssýner allir saman úr launsatrenu
 að Halle og vega þar strax að hönum, so þar
 skipte engum orðum, og engri vörn kemur hann fyrir
 10 sig. vega þeir hann þar. hylia hræ hans, og róa þar
 eftir í skyndingu burt. Skipverjum Halls þykir seinka
 ápturkvomu hans. spyrja bónda hvar hann hafi skil-
 est við hann, enn bónde lætur sem hann hafi gengið
 frá sier í skógenum, trúa þeir hönum illa, taka hann
 15 og kúga til sagna, so hann verður að láta hið sanna
 uppe. vísar hann þeim hvar hann gekk seinast frá
 hönum, finna þeir Hall þar dauðan og dysia hann,
 enn festa bónda þar jafnskiótt upp. Hárekssýner þyki-
 ast nú nokkru hafa á vegg komið um hefndarnar. fara
 20 sem fljóttast suður með Noreg, og allt til Danmerkur,
 og að áliðnu sumri brióta þeir skip sitt í spón við
 Íotlands síðu, so eingöngu komst af.

Cap.

Þorgils sier að torsótt muni að leita veggandanna.
 tekur fiár hlut Halls allan og hirðir, og lætur í haf
 25 þá þar gefur. fá þeir um sumarið mótviðri stór, og
 eiga harða og lönga utevist. um veturnætur taka þeir
 höfn í Austfirðum í Vopnafirði, og vistar Þorgils há-
 seta sína þar í kringum sig um veturninn, og leggur
 ríkt undir við þá að leyna dauða Halls. hann var
 30 maður spakur og hægferdugur. Um sumarið fer hann 1015.
 til þings, og hefur með sier fíra Halls. hafði þá eing-

3. skógur] skogurinn A. 5—6. hafa—eyrendi] sál. B, T;
 nokkud hafa erenda A og opr. T. 22. komst af] sál. B, T;
 afk. A og opr. T.

inn spurt þesse tíðende. Guðmundur fader Halls var á þíngi. Þegar líður að þínglokum, gengur Þorgils einn dag til lögberges, og hefur þar upp alla saugu um víg Halls, enn hásetar hans sanna með hönum. hefur hann þar fé hans og vill afhenda. Þesse fregn fær 5 Guðmunde so mikels harms, að hann gengur þegar til búðar sinnar og leggst, enn Barde er fyrir svörum. Spyr hann Þorgils, hvi hann hafi leynt þessu so lengi. Þorgils qvadr sier synast þetta mál til nögra vandræða horfa, þó eigi hefði hann þess fyr getið, þar slíkir menn 10 ættu hlut að. Þar með hefði hann viljið bida þar til bærest sönn afspurn um þesse tíðendi af öðrum mönnum. Barde qvadr hann giort hafa viturlega og hefur þú haft vel og dængiliga úr þessum málum (ss) byður hönum að eiga fíe Halls, sem hann með- 15 ferðes hafi, enn Þorgils neitar þverliga, og vill eckert af hafa, segr að so kunne falla, að þeir þurfi sialfer fíars sins, um það þetta mál sie til lykta. Barde vill hann hallði þá hálfu, og það verður af. Þá Guðmundr kemur heim af þíngi spyr Þuríður kona hans, 20 hvað tíðenda sie af þíngi. hann andæpti mæðelega, og qvadr vísu um fráfall sonar þeirra. hún ansar með annare. Leggst þesse harmur so miðg á Guðmund, að hann lifir ei leingur enn mánuð. Um hausted ber so víð einhveriusinne, að Barde hefur settst í sæti 25 það, sem Hallur var vanur í að sitja, þá hann var heima, og sat hann þá þeirra bræðra eftur. móðir hans kemur inn, og þá hún sier það rekur hún hön-

5—6. Þesse—harms] G. fær þetta s. m. *opr.* T. 10. þess —getið] lated það víð vedri vaka *ved rett.* T. 13—14. og —málum] *Ifg. citatlisten skal grundteksten kort efter have indeholdt udtrykket vel haft af þessu máli.* 17—18. so—sins] verða kunne þeir þ. f. s. með *opr.* T. 18. f. s.] s. f. B. 20. Þuríður] *opr. Þorny eller Þorlaug T.* 25. hefur settst] *sál. B, T; setst A og opr. T.*

um gilldann kinnhest, og skipar hönum að skreidast
 burt úr sætenu sem bráðast, og vera eige so diarfann
 að setiast í sæte Halls meðan hanns sie óhefnt. Barde
 seger so skule vera. Um hausted fregna menn
 5 nú allstadar að þesse tíðende um víg Halls, og
 drucknan Hárekssona. Þýker nú mörgum miked vand-
 ast við það máled. Þorgils selde skiped hásetum
 sinum, og llette kaupferdum, tók sier bú í Borgarfirde,
 og fettu Gíflungar nockut úra við honum (ss)
 10 hefur hann þat til tals við þá, og qveð: þei: eigi
 fig einfkis at kunna (ss) verður að því lited mark
 að so stoddu.

Nú er þar til máls að taka, at Barde hugsar um
 eptermæled og þýker eigi liett til að rada um hefnd-
 15 ernar. Þorarin¹ hiet maðr spakur að vite og fram-

¹ Hanns forellðri v. Landn. p. 95 — Ísl. I, 186 —. Systur
 hanns Þórdise Þorvaldsdóttur átta Halldor son Snorra Goda, og
 er því ei furða, þótt Snorre hafi veitt þeim Viddælum at Heidar-
 vígunum. enn að sá Þorarin Spake Laxdælagode — 2: *Lang-*
 20 *dælagóði* —, sem Bandamannasaga um getur, sie same og
 þesse, synest eingannveigenn geta stadest, hverke vegna
 alldurs (því hann verður ofgamall ef þesse og sá er hinn
 same) nie ættar. þar er hann sagður Ospaksson, Hóskulds-
 sonar, Kollssonar, enn móðer Þorgerðr dóttir Egils Skalla-
 25 grimssonar. sem ei kemst heim við Laxdælasögu, því Hós-
 kulldr átta aungvann Ospak fyrir son, heildur Olaf sc. þá,
 og kemst það þá heim, nema í því að Laxd. s. nefner eing-

2. sem br.] hid skiótasta *opr.* T. 4. fregna] *sál.* B, T;
 fretta A og *opr.* T. 5. víg] *opr.* fráfall T. 5—6. og
 drucknan] *sál.* B, T; einnen um fráfall A og *opr.* T. 4—6.
 Um—Hárekssona] *Her synes citatlistens* at komast við vedre
 at kunne passe. 9. Gíflungar] *Angående denne slægt sml.*
 s. 59 *anmærkning* 1 og s. 62¹⁹ *med tilhørende note.* 14. og
 —hefndernar] *sál.* B, T; *udel.* A og *opr.* T. 26. sc.] *udel.* A.

- synn, er bið a Lækiamöte i Vydedal. hann var fostre Barda. Nú lldur framm ad alþinge, sumared epter.
1016. Um leid Barde ridur á þing finnur hann Þorarinn fostra sinn at mæle, og spyr hann nú hversu reisa skule mæled. Þorarinn mællte. þier eigned um mikenn 5 vanda ad mæla, og þarf hier þolenmædes vid, því marger eru jafnan[ir] at frændfeme (ss) rædur hönum ad bidia Harek bóta fyrer sonu sina, á næsta alþinge, og þó hann fæ engar bætur, meige hann eige láta sier leidast, ef hann vilie sinum ráðum at hlyta. 10 og mune aller þetta vel virda. Barde hefur upp þessa bótabeidslu á þinge. Hárekr var eingi oðadmad: (ss) hann hafde þá brugded bue og afsalad fie sitt allt bróður sinum Kleppjarne. Svarar hann því, ad hann hafi nú eingi fiár forrædi, og gete því eingar 15 bætur gollded. vísar hann því máli til frænda sinna, og fær Bardi ecke frekara svar ad því sinne, og fer
1017. vid so bued heim. Annad sumar leitar Barde enn ráða til Þorarins, svarar hann, ad á sömu leid skule adfara sem hid fyrra sumared. qvedur hier þurfa þolin- 20 mæde vid ad hafa, og mune hid þridia sumared verda

ann af sonum Olafs med Þorarins nafne, og ei annann af hans vandamönnum, enn Þorarinn son Bárðar Höskuldssonar, og kann það ad so miklu leite ad komast heim, so og ad hann er látenn þar vera samtida Hermunde Illugasynne og Geller, 25 nema hvad ættartalan er oriett, so og ad hann kallast Laxdæla gode, og er því undarlegt, ad Bandamannasaga lætur hann vera nordur i Vydedal, edur Húnavatnsþinge. *Bandamanna saga kalder ikke Þorarinn, Laxdæla, men Langdæla, godi.*

5—6. þier—mæla] *udhævet og forekommer i citatlisten.*
 7. jafnanir] *sål. ifg. udg.s konjunktur Ísl. II, s. XXXVII; jafnan både her og i citatlisten JO.* 10. at hlyta] *opr. framfara T.* 12. Hárekr] *hann citatlisten.* 13. þá] *ved tilf. T.* 15. nú] *sål. B, T; udel. A og opr. T.* 27. e. þ.] *p. e. A, T.* 28. nordur] *sål. B, T; udel. A.*

vissara, hvar þeir skule adgang eiga, ef epter hugbode
sinu fer, enn nú fieu marger jafnkomne: ad
frændfemi (*ss*) Barde giðrer so. hefur enn upp
þetta mál ádur þinge slitur, og talar á þessa lund:
5 mönnum mun kunnigt, at ver eigum of mikel
vandráede at vera (*ss*) þar nú er sannspurt, ad
Hallr brode: minn er lifi minnr (*ss*) beiddunst
ver bóta af Hareke fòdur vegandanna i fyrra sumar,
og var off eingi urflit veitt (*ss*) og mun þvi
10 flestum virdast ad ver berum skardann hlut
fyrir ydur (*ss*) nú itrekum vier sömu beidne, ef þier
vited hveriu nú skal helldur svara. Hareks var
ecki vid koftr og stod honum elle (*ss*) enn
hverr hinna sem á þingi voru, stungu höfdum hver
15 ad odrum, og fór allt á sömu leid sem hid fyrra sum-
ared, enn allur þingheimurinn lofade hversu spaklega
var ad málenu fared. Gisle¹ het maður sonur Þor-
steins (*ad mm*) hann var i kaupferdum laungum of-
lati (*ss*) mikill og óvar i ordum. Þetta haust kemur
20 hann út. fer heim i Borgarfjörð til frænda sinna og
fretter af þessum málum. Þridia sumar adur Barde
fer á þing, ridur hann heim ad Lækiamóte, og spyr

¹ Hvert sem það hefur vered Gisle sá er Grette hydde,
og Grette-saga ungetur Cap. 58. — NO. s. 133 — og er þar
25 sagdur sonur Þorsteins Gislasonar, er Snorre gode let drepa.
Þó getur það stadest vide appendicem.

2. enn—marger] *ikke medtaget i citatlisten.* 5. ver
eigum] *hertil svarer i citatlisten eiga.* 7. Hallr — er] *her-
til svarer i citatlisten* at vera. 8. Hareke] Harek A. T.
i] her i A. 9. var—veitt] *citatlisten opfører* at veita e. u.
10—11. ad—yður] *citatlisten opfører* [k. hl. ad bera f. óði-
um. 12. H. var] hans er *citatlisten.* 17. Þorsteins] *opr.*
Hareks T. *Han kan muligvis gælde citatlistens vel bor-*
inn. 26. það stadest] *så.* B. T; so vered A og opr. T. *Hen-*
visningen til appendix gælder JO.s slutningsbemærkninger.

Þorarin hversu nú skule að fara. Þorarin mællte, að nú yrde hann enn að bidia bóta sem fyrr. skyllde hann eige optar ráða hönum til þess. sagde nú vera þann mann komenn, sem hann hefde epter beded. enn það var Gisle, spyrft mier fva þra Gifla (ss) at hann 5 er bradfskeyttir til mals at taka þriggiarn (*eige vard öðruvis lesed*) og of kapp (*forte ofurkapps madr*) (ss). Seger mier so hugur um, að hann mune einhveriu því svara, að audgengara verde að málenu epter enn adur. Barde qvad sier þykia miked fyrer 10 að bidia þá á nij bóta, enn qvad það munde þó verda vera, því hanns ráð mundu sier til besta koma. Narfi hiet maðr, frændi Gislunga. hann var meste illhreisingur og ofstopamadur, ramur að afle, lygenn og ójafnadarfullur að öllu. vid alla menn lynte hönum illa, 15 enn þó verst vid frændur sina. barde hann á mönn-um. ef hann feck eige það hann villde, og tók af þeim er hann mätte, var hann i ymsum stöðum um land, og unde hverge. Þorarin bad Barda fyrer kost og mun, að fá þann mann nordur með sier, ef hannn være á 20 þinge, og kvad til nockurs koma munde. Barde kemur 1018. á þing. þar er Gisle og fleire frændur hanns Borgfrdingar. Barde gengur til Lögberges einn dag á midiu þinge, og mæler. Svo er vidvaxed (ss) að eg hefe her tvisvar beded bota fyrer vig Halls bróður mins, 25 beidde mig þar naudfyn til (ss), og var i hvert-

1—2. mællte—að] red hönum *ved rett*. T. 2. bóta] enn *tilf*. T. 3. sagde] hann *tilf*. A. 4. enn] *udel*. A og *opr*. T. 5. sp. m.] m. sp. *citatalisten*. 6. þriggiarn] *Hvis ordet virkelig har foreligget således i grundteksten. må det stå for frýgjarn*. 7. og] *udel*. i *citatalisten*. 10. adur] *sål*. B, T; vered hefur A og *opr*. T. 11. á nij] *sål*. B, T; enn A og *opr*. T. 13. Narfi] *Membranfragmentet viser, at det rette navn er Torfi (Lygi-T.)*. 14. ramur] *opr*. hinn sterkasti T. 19. unde] *sål*. B, T; eyrde A og *opr*. T. 26. b. m. þar] m. b. *citatalisten*.

tveggja sinn gefenn litell gaumur ad mæle minu. Nú
 synest mier þar nockurrar urgreidslu von er þú ert
 Gisle, so eg þurfe eige lengur ad velkíast i þessum
 vafa, munu og flester það mæla ad vier eige förum
 5 med mikille freku ad málenu, og er yður því skyld-
 ara góðu ad svara. Aungver ansa fyr enn Gisle.
 hann mæler og stydst á spjótskapt framm. Vier mun-
 um verda nockru ad svara alls þú rekr þitt er-
 ende (*ss*) og þú hefr berliga á mig kvedit. þo
 10 eg þykift nockud þver kominn vid málit (*ss*).
 I fyrra sumar á Englande var eg i þeim stad er heiter
 ad Þúfusteine (*edur eitthvad kenti vid stein*) þar sat
 eg á torge, og hafde nockru silfre ad veria. lá þar hiá
 mier siodur einn, sem i voru vii. merkur sylfurs. ridu
 15 þar um torged nockrir öfkynfamer menn (*ss*) og
 vard einum þat fyrer, at hann kyntest til vid
 mig (*ss*) og stack spioti sinu vid siöd minum, og
 rende uppa, og reid med það burt. hafda eg ecke þar
 af. visa eg þier þar til bröðurgiallda, þyker mier
 20 þat at glíku (*ss*) sem þetta mál, því það sylfur
 tel eg vera a vandar veiði (*ss*) og munum vie:
 þar eige aunnurfe til leggja (*ss*). Eidur mællte
 Skeggiason. segia fkal þurfi ef hann situr
 nockvidr vid elld (*ss*) og er illa og öviturlega
 25 under teked, at svo ftörir menn sem nú eigu hlut
 ad. Gisle svarar. hier sannast þat sem mællt er. nyfir[?]
 (*vard ei ödruvis lesed*) fíarri enn ver fialldan,
 og er það þin ad von, ad hallda svo svare frænda

5. er] *udel.* B, T. 9—10. þo—nockud] *udel. citatlisten.*
 15. öfk. m.] ofkynfamr *ansferer citatlisten.* 16—17. hann—
 mig] kynnaft v. einhvern *citatlisten.* 19—20. þyk. m. þ.]
 þ. þyk. m. *citatlisten.* 20—21. því—eg] at *citatlisten.*
 21—22. munum—eige] e. m. v. þ. *citatlisten.* 26—27. ad...
 fialldan] „ss“ *mgf. efter bægge sætninger, men de er frem-*
hævede og forek. i citatlisten. 26. nyfir] *Af citatlisten og bog-*

(mm)¹ pinna, sem nú má heyra og hleypur i bríxlyrde vid Eid. nú mællti Eidur: eige hyrdum ver at fkattyrdast vid þig (ss). giðra nú menn mikenn róm ad mále Barda, og þyker þünglega svarad, med sliku spaklæte sem þessa er beidst. 5

Cap. Helga hiet eckia úng. hún bið vestur i Dólum (mm) hennar bad madur sá er Grimur (mm) het nordan úr Eyjafirde. konan var i ætt vid Kleppjárn. madurinn var á alþinge, og var hönnum konan föstnud. skyllde brullaupad standa um hausted halfum manude fyrer 10 vetur (mm). Barde kom eitt sinn ad bñd Kleppjarns, og mælltu þeir þar mundmálum (ss). Þar sa Barde Narfa, og kom Barde sier brátt i tal vid hann, og byður hönnum heim til sin, og það þáde Narfe. Þá Barde kemur af þingi talar hann vid Þorarin, og seger 15 hönnum af málum sinum, og sier þyke þünglega áhorf-

¹ Þeir Gislungar er ad sia af sögunne ad hafe vered ad visu venslader vid Illuga svarta, ef eige Eid. enn Illuge átte Ingebiðrgu dottur dottur Midfiardar Skeggia, systurdottur Eids v. Landn. p. 53. et 88. — Ísl. I, 111—12, 170 — et Laxds. 20 C. 4. — Samf. XIX, 11 — og er því ei ad undra, þótt Gísla þætte skyldug lidveitsla Eids. Enn i þessare sögu man eg ei at væru nockrar ættartölur Gests, edur Borgfirðinga, og mun það hafa undangenged, eins og vant er i sögum, og vered i því tapada styckenu. *Gislungernes slægt, som oftere nævnes, 25 stammer muligvis fra landnamsmanden Þorgautr á Þorgautsstöðum i Hvitársíðu, som havde to sønner af navnet Gisl. Se Ísl. I, 67.*

stavtrækkene, som ójensynlig skal gengive originalens former (navnlig i A), ses, at JO. har været i tvivl, om her skulde læses uylir eller nyfir, men at han — hvad også bogstavtegnenes form bestyrker — snarest formoder nyfir.

1. (mm)] udel. A. 2. nú—Eidur] ikke fremhævet, men forekommer i citatlisten. hyrdum] ordets normalform er hirðum. 10. um h.] står sidst i sætningen i A. 12. þeir] udel. citatlisten. 24—25. undangenged—styckenu] vered u. (i því t. st.) eins og v. er i sögum A og opr. T.

ast. Þorarin mællte. nú er so komed sem eg villde.
 er þat nu i þreytt at so fynest vitrum monn-
 um fém ockur (ss) og er nú ovandara enn fyrre, ad
 siá hvar ad skal gánga umm hefndena. Barde bad hann
 5 fyrer siá. Sá madur var þad sumar i þingför med Barda
 sem Þordur het, bõnde á Marstodum i Vatns dal. hann
 atte tvo hesta alhvita, nema á eyrunum þar voru þeir
 svarter. Þóttu hönum hestarnerslikt metfie, ad hann villde
 þá eige missa fyrer adra hesta. þad hafde Þorde
 10 orded til þar reks, at hestar hanns badir
 voro i b:ottu (ss). Narfe verður eptir á Lækiamöte.
 tekur Þorarin á mote hönum bádum höndum, so Narfa
 þyker leika i lynde. Þorolfur hiet madur er bið á
 Sleggiulæk i Borgarfirde. hann var nú miðg hniginn á
 15 hinn efra alldur, er saga þesse giördest, enn hafde
 vered hinn gilldaste garpur i æsku sinne. Konu átte
 hann sier. voru þau alltid ósamþyck, so sitt villde
 hvert. var hün odmalug miðg og medallage
 vitur (ss) hann átte vopn göd i hyrds lum sinum, er
 20 hann hafde eige áhallded sidann hann liette vigaferlum.
 Nockru sidar kemur Þorarin á tal vid Narfa, og spyr
 hversu hönum sie vingad vid frændur sina. hann svarar
 ad litell sie vinskapur þeirra á millum. muntu vilia
 flá kaupi vid mig (ss) seger Þorarin. mier er sagt
 25 ad Þorolfur frænde þinn eige sverd gott, og geter þú

2. e. þ. n.] þ. e. n. *citatlisten*. 6. Marstodum] *det rette*
 er Breiðavaði. 12. bádum höndum] *sál. B, T; ágiæta vel A.*
 13. Þorolfur] *det rette er Þorbjörn (á Veggjum) eller Þor-*
gautr (på Þorgautsstaðir, hvilken gård dog ikke senere
nævnes ved navn i sagaen) — efter usamdrægtigheden
mellem ægtefællerne at dømme snarest Þorbjörn. Det efter-
følgende á Sleggiulæk er næppe rigtigt. 14—15. miðg—
 alldur] *ordinn gamall opr. T.* 15. er—giördest] *udel. A.*
 16. gilld. g.] *meste viga madur opr. T.* 18—19. var—vitur]
citatlisten har adjektivet ódmalugr og hun var m. v. 23—
 24. muntu—mig] *citatlisten har at flá k. v. einn.*

sókt mier þad, vil eg gefa þier stóðhross væn. Narfe vill þat giarnan. Þorarin selur hönum i hendur storann hnif, er hann skal gefa konu Þorolfs til ad vera i fylge med sier. er mier sagt at vapnin er usigr-audig (ss), mun þig ei bresta ad liuga hvad þier 5 synest haganlegast, hvar fyrer þú bidier vopnanna. Narfe bad hann ad vera þar um ohræddann, og gengur fús ad kaupenu. hleypur sidan sudur um heide, og kemur um kvelld ofan i Hvitársidu til eins frænda sins er bið á Veggium (mm) er þar um nóttana, og bidur 10 hann ad liá sier vopn, og seger ad einn austmadr nordur i Öxnadal (mm) hafe skorad á sig til einviges, út af konu einne, er báder villdu hafa, og sie stefnu-dagurenn at hálfis manadar freste, og fæe hann hverge vopn, seger hann þad liklegasta til um náttstade sina. 15 hinn svarar ad þetta mune allt lyge, og fæe hann einge vopn hiá sier. Likar Narfa allilla, og hleypur yfer til Þorolfs, sem sverded hafde, og seger honum hvad hann á um ad vera (ss) og seger til náttstada sinna, sem á fyrre bænum. var vel vid hönum 20 tekit at eins (ss) bidur hann Þorolf ad liá sier vopn, og qvedur sier alldrei mune meire naudsyn á vera enn nú. Þorolfur qvad sier annad nær, enn skipta sier af, þó hann giðre sier illinde vid menn, og mege hann sialfur annast sin kvennamál, og ei mune hann sleppa 25 vid hann sverdenu. Fer Narfe þá til konu hanns, og

2—3. Þorarin—skal] *opr. her direkte tale T.* 3—4. i f. m. s.] m. s. i f. A. 4—5. sigraudig] seger Þorarin *tilf. A.* 6. bidier] *beider ved rett. T.* 7. ohræddann] *opr. eige hugsiukann T.* 10. Veggium] *Þá Veggir bor ifg. membranfragmentet Þorbjörn Brúnason; det her omtalte besøg synes at måtte gælde Þorgautr. Sml. s. 60¹³, noten.* 17. sier] *De i membranfragmentet fortalte begivenheder viser dog, at „Narfi“ (o: Torfi) også her må have fået et sværd.* 18. Þorolfs] *d. v. s. Þorbjarnar?* 19. á] *atte citatlisten.* seger] *udel. A, T.* 22. mune] *sål. B, T; udel. A og opr. T.*

tíðer henne mál sitt, og gefur henne hnifinn. hún tekur
 vid og þotte þing i vera. hleypur sem skiðtast til
 karls sins og er næsta ódmálug. kvedur það skómm
 mikla, að vilja ei duga naudstöddum frændum sinum,
 5 eða hvað skal þretkarli þínum so got vopn
 þarftu er kominn af fótum fram (ss), og
 qvedur það liggja ridgáð á kistubotne, og mune nú
 lited gagn i vera. hann svarar sem fyrre, að hönum
 sie eige það um Narfa gefed, að hann sleppe vopnum
 10 sinum vid hann, og telr það mangi munigiort
 hafa at klækiaft á vit hann (ss) fer hún þá og
 brytur upp hyrdsluna, sem sverded lá i, tekur þat og
 selur i hendur Narfa, enn hann strykur þegar nordur
 og fær Þorarni. Þorarinns qvedur hann vel hafa rekid
 15 erindid, og bidur hann taka hrossinn, og fara nordur
 fyrst um stund að firraft fund frænda finna (ss).
 Narfa þyker giðfenn göð. fer med hrossenn burtu. og
 er hann úr sögunne.

Þeir Gislungar (mm) III. (heldur enn III.) brædur
 20 höfdu einn teig vid Hvítá að slá, og gengu að því
 verke aller samt, og skylldu teigurinn allid þíenn á
 tilteknum tíma epter þing¹. Sá lutur var til nylunda
 þar nordur um heróð, Vatnsdal og Vydedal, að aftok-
 ust öll manna mot (*var so illa mæð að ei vard lesed*
 25 *óðru vise*) á þeim misserum. Skip hafde komed um

¹ Hafa so Heidarvigenn giðrst epter þessare sögu um hausted 1018.

2. þotte] sál. B, T; þyker A. 4. duga] hialpa opr. T.
 11. vit hann] vid einn citatlisten. 12. tekur þat] udel. A
 og opr. T. 19. Gislungar] De her nævnte Gislunger er
 Torgauts 4 sønner. 24. var—lesed] Læsningen er, som det
 af mbr. frgm. fremgår, rigtig. 25—26. l. ó. vise] ó. vis l. A.

sumared i Blöndu ös. hafde styri madur sem Einar het (*mm*) þar hest i hapte. madur hiet Halldor (*mm*) litell bönde er bið i Kleifum (*mm*) við Blöndu backa. hestur stýrimanns hvarf um hausted. Klagar hann þad fyrer Höskulde goda á Höskuldstöðum. hann var 5 göður madur og rettdæmur. *Þar getur og um mann nockurn, son Þordisar¹ spákonu ad Spákonufelle (ad mig minner) heildur enn um hana siðlfa (hier datt botnenn úr sögunne).*

.1j. dag(a) N[v] faknar Halldorr heftanna. ok leitar. 10 ok fiðr nv. ok þickir vera illa halldnir. ok ferr nv til fundar við Þorarin. verðr nv við hann skapfatt ok veitir honum auerka sva nockvi mikinn. at honum var þat gilldr þyckr ok ei banvænligr. En þaðan af kemr þat firir þa Hæskulld ok Eilif. ok beiða þeir 15 bota firir þingmann sinn. hann lætr ecki bratt við þvi. ok ecki sættoz þeir apat. ok stendr nv sva buit vm hrið. Barði hafði uerksnvð mikinn ok þeir bróðr fumar þat. ok foro vel verk fram um fvmarit. er

¹ Rett mun það minst. því þessarar Þordisar ad Spákonufelle á Skagaströnd getur Kormaks Saga. Þorolfr het madr hennar. hún var miðg fiðlkunnug. hennar getur og i Vatnsdælasögu ad fiðlkynge einu.

1—2. Einar h. (*mm*)] (*mm*) E. h. A. 1—3. hafde—Kleifum] Her husker JO. i flere henseender fejl. Den styresmand, hvis heste (ikke „hest“) forsvandt, hed Halldorr, og dette førte til strid med en bonde ved navn Þorarin á Klifum. 5—6. hann—rettdæmur] Hertil hører utvivlsomt citatlistens var mikill merkes madr, som udtrykkelig angives at gælde Höskuld.

10. 1j] Så. beg. membranfragmentet (M), vistnok i umiddelbar fortsættelse af JO.s genfortælling. Efter Nv står, slettet ved underprikning, misti M.

nv var betr til skipat en fyrr. Nv er þar komit
 sumre at .vij. uikur lifa sumarf. þa ferr Barði at
 hitta Þorarin foftra fínn til Lðkia-moz. þeir hia-luðoz
 opt længum uið. ok uisv menn o glæct hvat þeir
 5 mæltu. Nu mvn vera manna mot. segir Þorarinn.
 amilli Hofa ok Huna-vaz. þar fem heitir Þingeyrar.
 En ek hefi því raðit er eingi voro her til. Nv skaltv
 þangat fara ok reyna uini þina. Firir því at nv
 vættir mik at menn fe forkunnar margir er leingi
 10 hefir dualiz. mvn nv þar vera fiolment. Vættir mik
 at þar komi Halldorr foftbroðir þinn. bið hann
 færuneýtiff ok brautar gengis. ef þer er nockur
 hugr a at fara yr heraði abravt ok hefna broður
 þins. Bør heitir aBacka. hann er firir utan Hvna-
 15 uatn. þar bio kona fv er Þordis het. ok var kællvt
 gefn. ok var ekkia. At raðom uar með henni maðr
 fa er Oddr het. hann var gilldr maðr firir ser. Ecki
 var hann einfkoftar fegæfvgr eða ætftorr. þo var
 hann fregn maðr. hann skaltv biðia fylgðar með
 20 þer. hann ræðr fuærvn. þar er kallat ifveit þeiri
 aKolgv-myrum. ok erv þar bðir margir ok heitir .i.
 bðr aMeðal-heimi. þar bio fa maðr er Þorgill het.
 hann var fyftrvngv Gefnar-Odz at frendfemi. ok
 var hræftr maðr ok fkalld gott. ok atti goða kofti
 25 fiar ok gilldr maðr firir ser. kveð þv hann til farar
 með þer. Bør heitir at Burfelli. milli Svina-vaz ok
 Blændo. þat er aHalfum vt. þar bio fa maðr *Eiríkr
 het ok var kallaðr uiðfia. hann var fkalld ok eigi
 litill fyr ser. hann skaltv kveðia til færuneýtis með
 30 þer. ILanga-dal heitir bðr aAvðolff-ftaðum. þar
 bio fa maðr er Avðolfr het. hann er goðr dreingv

6. Hofa] d. v. s. Hóps, betegner indseen Hóp. 11. bið]
 biðr, med underprikket r, M. 26. Bør] Stor initial, udrykket
 i marginen. 27. maðr] herefter udel. er M.

ok mikill firir ser. broðir hans er Þorualldr. ok er
 eigi hans við farna getið. hann bio þar sem heitir
 iSletta-dal. þat er upp fra Suina-vatni. þeir eru
 .ij. bðir er sva heita. hann uar sterkastr maðr at
 afli fyr norðan land. Ecki skaltv hann kveðia til 5
 þesar ferðar. ok kiemr til þes skapferði hans. Bðr
 heitir at Suina-vatni. ok bio þar sa maðr er Svmar-
 liði het. ok kallaðr giallande. Auðigr at fe ok goð-
 om uirðingvm. með honum var heima dottur son
 hans ok het Þorliotr giallanda fostri. hraufr maðr. 10
 bið hann til færvneytis með þer. Eyiolfr het maðr.
 *bio at Asmundar-gnupi. þat er milli Vaz ok Viði-
 dals. hann skaltv hitta. bið hann fara með þer.
 hann er vinr varr. Nu vettir mik. segir hann at
 litt uerði iraðit. ef þetta flytr þu fram a manna 15
 motinv. ok leitar þar við þa vm þetta mal. ok segir
 sva at þeir skulo eigi skylldir til farar með þer ef
 eigi kemr þu þann næsta lægar dag til hverf þeira
 er .v. vikur erv til uetrar. ok þann skaltv eigi hafa
 með þer. er þa er eigi buinn firir því at sa er 20
 eingi eyræggr. Þvi skaltv þesa menn helldr uelia
 til farar með þer en aðra sueitar menn at þesir
 erv navðleyta menn hver annars ok eigv allir goða
 kosti ok sva frendr þeira eigi fiðr ok er þat því-
 licit sem þeir erv sialfir. ok þesir eru ræfkvastr af 25
 ællvm þeim er her erv iViði-dal ok ællvm uarum
 sueitum. ok þeir mvnv yðr bazt uiliaðir er uarir
 uinir erv mestir. Nu er oglict hvart er at hafa
 með ser goða dreingi. ok hvata. Eða einhleypinga
 1 v vreynda þa er ser eigv | ein[kis] goðs kosti. ef nockvt 30
 hendir til vandræða. Nv erv ok raðnir til farar

4. er] gent. M. 10. fostri] Uklart ved rettelse. 11. maðr]
 herefter udel. er M. 30. eigv] Ordets to første bogstaver er
 skrevne over linjen, og efter eigv følger et overflødigt ein.

með þer heima menn þ(inir) ok nabvar er bæði eru
 frendr þinir ok teingða menn. Eyiolfur magr þinn
 fra Borg. hann er hrauftr maðr ok goðr dreingr.
 Bør heitir i Ueſtr-hopi a Þernv-myri. þar bua bróþr
 5 .ij. het annar Þoroddr. Þorgífl annar ok voro
 Hermundar ſynir. ok bróðrunga Barða. at frend-
 ſemi. ok attv goða koſti fiar. ok micklir kaps menn
 ok goðir aræðis. þeir erv raðnir til farar með þer.
 Nu eru þeir raðnir bróðr til farar .iii. Enn eru
 10 nefndir bróðr .ij. er þar voru heima með honum.
 ok het annar Olafr. en annar Dagr. þeir voro
 ſyſtrvngar Barða. ok hæfðo þar upp vaxit með
 Guðmundi. þeir erv raðnir til farar með þer. Enn
 erv nefndir .ij. menn. het maðr Gris. ok var kall-
 15 aðr Kollgris. hann var þar upp föddr i Aſbiarnar-
 neſi. Hann uar hagr maðr. ok uerkſtiori þeira. ok
 hafði þeim leingi uerit vel viliadr. Annar het
 Þorðr ok var kallaðr melracki. Hann var foſtri
 þeira Þuriðar ok Guðmundar. Hæfðo þa hann
 20 tekit litið barn af ualaði ok fött upp. hann var al-
 roſkinn ok uel at fer ger ok þat ſegia menn at
 fyr hann uar einfkis ærvænt orðz. ne uerks. ok
 unnv þa honum mikit ok uirðo hann meira en
 hann var verðr. Hann er raðinn til heiman farar
 25 með þer. Nu erv nefndir þeir menn er fara ſkylldo
 með Barða. Nu er þeir hafa ſlict talat ſkiliaz
 þeir. Drottins daginn kemr Barði til Lðkia-moz. ok
 riðr þaðan til manna moz. ok er hann kemr þar.
 þa er komit ſioldmenni mikit. ok er þar ſkemtan
 30 goð. Var monnum nu forkvðr aſkemtan er leingi
 hæfðo niðr uerit lægð manna mot. Nu var litt

4. Bør] *Stor initial, uðrykket i marginen.* 18. Hann]
Uðrykket i marginen.

iraðit þott monnum væri tíðrótt aþeim fvnði. Takaz
 at orðvm þeir Halldorr foftbróðr ok Barði. Spyrr
 Barði. hvart hann uilldi fara með honum nockvt
 um hæftit yr heraði. Halldorr segir. at ei mvn
 þat þickia tekit minnar handar mikilmannliga til 5
 orðz at ek þickiumz eigi buinn at fara. Nv er ferð
 min albuin abræt. en ek hefi ætlat at fara tuivegis.
 Nu hefi ek þat ætlat ef svo fer sem ek uil at koma
 þer at liði er meira væri. ef þu þyrftir inockura
 navðsyn hepan fra. Fyrir því at margir erv betr 10
 til fálnir fararinnar at þi er ek hygg at þu vilir
 fara. Barði lætr ser skiliaz. at svo er sem hann
 sagði. ok kvez honum eigi mundo uerri vinr en
 aðr. En ek mvn biðia þik nockurs lutar segir Hall-
 dorr. þat var her ifumar at mik skilðe a við mann 15
 þann er heitir Þorarrinn. ok varð hann fyrir averka
 af minv til ræði. Hann er litils uerðr fyrir finar
 sakir. En þeir menn beiða bota fyrir er hann
 er íþingi með. ok erv þeir mikils uerðir. Nv hófir
 mer eigi at varna þeim bota þeim Eilifi ok Hæf- 20
 kulldi. uil ek at þu setiz a fyrir minna hænd. en ek
 get eigi at mer þo hefi ek aðr fyniat at biðia þeim
 yfir bðtr. Barði gengr þegar at hitta þa Hæfsvllð ok
 Eilif. ok tekr mali þegar fyrir Halldor. ok leggja
 þeir fund með ser at sættaz amal er .iij. uikur 25
 væri til vetrar at Klifvm at því Þorarrins. Nu
 kiemr Barði amal við Gefnar-Odd at hann fari
 með honum til Borgar-fiarðar suðr. Oddr svarar
 bratt þi mali ok þott þv hefðir kvatt vetri fyrr
 eða .ij. þa mvnda ek þo bvinn þeirar ferðar. Þa 30
 hitti Barði Þorgífl systrvng Oddz ok talar hit sama
 mal. Hann svarar. þat mvnv menn mæla at ei
 hafir þv þesa fyrr kvatt en von var. ok mvn ek
 fara ef þv vill. Hittir hann Arngrim fostra Avð-

olfs. ok *ef hann mvni vera ifær með honum. Hann
 fvarar. hvinn em ek þegar er þu ert buinn. Sliet
 hit sama mælti hann við alla þa er fyr voro nefndir.
 ok tokv allir vel hans mali. Nv mælti Barði. at þer
 5 hafit dreingiliga af þesv við mik. Nv mvn ek koma
 lavgar dag til yðar er .v. vikur erv til vetrar. ok
 ef *kem ei sva. þa ervt þer einfkis skyll | dir með mer 2 r
 at fara. riða nv heim af manna moti. Hittaz þeir
 nv folstrarnir. Þorarinn ok Barði. ok legir Barði
 10 honum hvat þeir Halldorr röddoz við. Þorarinn
 lætr uel ifir því. ok kuað ei at siðr þesa fær
 mundo fram komaz. at ei færi hann. ok ma hann
 enn uel koma þer at halldi. ok því hefi ek firir
 sva skæmmo gert vart við þesa fær at ek uillda
 15 at sem fízt komi frett aðr iherat þeira Borg-firð-
 inga. Nv liðr sva fram at fæftv deginvm ihinni settv
 vikv. ok at eykð dags þa komv heim hufkarlar
 Barða ok hæfðo þa lokit miok sva heyverkvm.
 Barði var uti ok þeir bróðr er þeir kvomv heim
 20 uerkmenninir. Heilsvðo þeir þeim vel. hæfðo þeir
 með ser uerkfðori fin. ok dregr Þorðr melracki eptir
 ser lia orf fitt. Barði mælti. dregr melracki eptir
 .fer halann finn nv. Sva er legir hann Þorðr at
 ek dreg eptir mer halann minn ok her ek lítt vpp
 25 eða ecki. En þes varir mik at þv dragir þinn hala
 miok leingi aðr þv hefnir Hallz broður þins. En
 Barði hefndi honum avngv orði. ganga menn til
 borða. þeir bróðr mataz skiott. ok stiga undan borð-
 inv þegar. ok gengr Barði firir Þorð melracka ok
 30 mælti við hann. leggr firir hann verk hvat hann skal
 gera um aptaninn ok vm daginn eptir lavgar dag.
 .xl. satna voro vförðir saman iAsbiarnar-nesi ok
 þat mælti Barði. at þat skal hann saman færa. ok

1. ok] spyrr mgl. herefter M. 7. ef] herefter ek udel. M.

lvka þvi vm aptaninn. En þv skalt fara amorgin at sökia foruðtvgellding varn er heitir Fleygir. þvi at gelldingar erv gengnir yr afrett ok heim ihaga. þi vífaði hann honum til þes at hann var verra at henda en aðra sáði ok var hann skiotari. Nv 5 skaltv ok amorgin sökia iAmbar-dal yxin .v. vetra gamallt er ver eigvm ok drepa af ok færa flatríð allt til Borgar svör lavgar dag. Verkit er mikit. En ef ei er vnnit þa mvntv reyna hvar halann finn berr brattara þaðan fra. Þorðr svarar ok 10 kvez opt hafa heyrt hot hans digr ok blotnar hann ei við. Nv riðr Barði vm aptaninn til Lökia-moz ok þeir bróðr. ok hiala þeir Barði ok Þorarinns vm aptaninn. Nu er at segia fra lyslv Þorðar. hvesv honum endiz. Saman ok hann heyit er staðit hafði 15 iUiði-nefi. En þa er hann kiemr heim þa byz smala maðr at reka fe sitt ut a biorg. ok riðr Þorðr hefti þeim er hann hafði ekit a vm aptaninn. ok nv fiðr hann gelldinga flokk sem honum hafði verit *til vífat ok fær ei fott fyrr en vt at Hofs-osi. Nv 20 giðrir hann til gelldinginn ok riðr heim með flatríð. nv hefir hann spreingðan hestinn. Nv tekr hann annan heft ok hleypir yfir idalinn sem leið ligr firir. Ecki hirðir hann huart hann ferr aðægv m eða nottom. Nv kemr hann ardegif þar ok fær 25 yxinit ok drepr af ok gerir til bindr upp aheftinn. ok ferr síðan leiðar finnar. ok kiomr heim. legr af hestinum tekr flatr gelldingfins. ok er *kemr aptr þa var abrátv .i. limr oxanf. Þorðr mælti ei

6. Ambar-dal] sál., men utvílsomt fejlágtig for Am-báttardal, M. 16. iUiði-nefi.] Sál., og ikke som Isl. miðr vel, må utvílsomt læses, men noget stedsnavn Viðines kan nu ikke påvises. 17. biorg] d. v. s. Nesbjørg, en lav klippe-ryg vest for Ásbjarnarnes. 20. til] sál. berigtiget; ti M. 28. er] hann mgl. M.

- gott. Maðr gengr ígegn at abravt kvez tekít hafa.
ok það hann ei dirfa sik um at röða nema
hann uildi hafa hægð. Tekr hann annat flatrið
ok ferr til Borgar suðr sem honum var boðit. Nv tekr
5 *Alof sýstir Barða ok foftra hennar uíð flatrinv. sv*
het ok Alof. hon var vitr kona ok foftra Barða ok
þeira Gvðmundar sona. hon var kállvð kiannæk.
ok voro sva skilit næfn með þeim. Alof foftra
Barða var vitr miok ok kpnni mart gerla at sia.
10 *ok þeim vel vilivð. Gvðmundar sonum. hon var*
froð ok forn ífkapi. Nv er fra þi at segia hvat
þeir hioluðuz við foftrar Þorarinnn ok Barði. aðr
hann væri íbravt bvinn. þeir hiolvðo mart. þat
var lægar morginninn snemma | skyllði hann þa fara 2 v
15 *at finna færvneyti sitt er með honum skyllðo fara.*
ok þa er hann er bvinn til bræt reiðar. þa erv
þar leiddir fram hestar .ij. hvítir. ok svart eyru
ahvarum tveggja. Þa hesta atti Þorðr fra Breiða-
uaði. þeir hæfðo horfit um sumarit apingi. Nv
20 *mælti Þorarinnn. her erv hestar Þorðar skaltu fara*
ok föra honum. ok þigia eingi laun af honum
fírir. ok ei er þes uert. fírir þi at ek reð er þeir
hurfv. ok hafa íminni varðveizlv verit. ok var tor-
sætt at þeira hefði neytt uerit. En því let ek hesta
25 *þesa taka at mer þótti þetta merkiligra at spyria*
eptir heftvm þesum. en dusil hrosum. ok hefi ek
opt senda menn til Borgar-fiarðar suðr i sumar at
spyria eptir þeim. þótti mer þat vera merkilict
eyrendi. ok vęttir mik at eigi mundi ípat raðit.
30 *Ok nv hefi ek sendan mann af nyio suðr. ok mvn*
fa sunnan koma amorgin. ok segia tíðendi sunnan
yr heraðinv. Þa var kępstefna aHvít-ar-vællum.
ok voro skip komin af hafi litlv fyrr en þat var.
Nv riðr Barði þaðan. ok kemr aBacka þar sem
35 *Þorðif bio. ok stóð þar heftir sæðlaðr. ok skiaðldr*

stoð þar hia. ok riðo þeir heim mikinn dyn itunit
 eptir hærðom uelli. þar var uti karlmaðr ok kona.
 ok þo hon hæfuð hans ok voro þau Þordis þar ok
 Oddr ok var at vanlycðom nockvt er hon þo hæfvð
 hans. ok hafði hon eigi þvegitt lavðr yr hæfði hon- 5
 um. ok þegar er hann sa Barða. þa sprettr hann
 upp ok fagnar honum læiandi. Barði tok vel kueðiv
 hans ok biðr konv lvka uerki sínv. ok ualka hon-
 um betr. Hann let sva gera ok nv byz hann ok
 ferr með Barða. Nu koma þeir ut yfir Blændo til 10
 Breiða-vaðs ok færa Þorði hesta sína. Þat er at
 segia. at íþann tíma var Þorgill Ara son riðinn
 norðr til Eyia-fjarðar. apeiri uikvnni er umb var
 liðin er hann skyllði kvangaz at Þvera ok var hans
 norðan vana annari uiku. Þorðr tekr uel við 15
 heftvm sínvm ok byðr goða hesta gellda at launvm.
 Hann kvez ei *vili lavn firir þetta. ok sva kvað
 hann þann bioða er heftana hafði heimta. skal
 þin vinr segir hann íþærf neyta. Riðr Barði i-
 Langa-dal ok a vællvna miok sva at hó Avðolfs. Nu 20
 fa þeir at maðr reið yr tvninv ofan. ok kenna þeir
 Arngrím færvnæt sinn er uera skyllði ok riðr hann
 nv með þeim. riða nv vestr yfir Blændo til Eiríks
 uíðfía. ok koma þar er fe uar embætt at morgvn
 mali milli middegif ok dagmala ok hitta smala 25
 mann ok spvrðo hvart Eiríkr væri heima. Hann
 sagði at hann var ahesti ífolar uppraf ok nv vitvm

14. Þvera] Torgils' hustrus navn anføres ikke, men da
 Snorre gode og Torgils senere siges at være gifte med 2
 søstre, og da en del af Snorres børn til moder havde Hall-
 friðr, datter af Guðmund den riges broder Einarr Eyjólfsson
 på Þverá i Øfjord på nordlandet, har Torgils' hustru
 utvivlsomt været en datter af Einar. 15. vana] d. v. s.
 ván á. 17. vili] sál. for vilia M. 20. Nu] udrykket i mar-
 ginen og stærkt slidt. 26. ok spvrðo] af skriveren tilf. i
 marginen med nedvisningstegn i linjen.

- ver eigi hvert hann hefir riðit. hvat picki þer lik-
 ligast hvert hann man riðit hafa. ok kiemr ihug at
 hann mun skotiz hafa undan ok uilia ei fara. En
 ei bar sva ræn vitni at hann hefði vndan skotiz.
- 5 Sa þeir þa .ij. menn riða ofan með fram Suina-
 uatni. Þaðan uar uiðlynt af bönvm. ok kendo at
 þar var Eiríkr uiðfia ok Þorliotr giallanda foftri.
 Þar hittaz þeir við a þa er heitir Laxa er fellr ur
 Suina-umatni. fagna hvarir æðrvm vel. riða til þes
- 10 er þeir koma til Þorgífl a Meðal-heim. þeir kvæddoz
 vel ok riða síðan leiðar finnar. ok kvomv nv miok
 at Glivfr-a. þa mælti Barði. at menn skyldi riða
 til boiar at Afmundar-gnvpi. ok hitta Eyiolf Oddz
 son. Maðr riðr. segir hann. ok ei feint fra bönvm
- 15 ut ok ofan með anni vættir mik. segir hann at þar
 fe Eyiolf. get ek hann munv vera við vaðit er ver
 komum þar. ok riðom fram. sva gerðo þeir. Nv
 fia þeir mann við vað. kenna þar Eyiolf hittaz nv
 ok kvæddoz vel. fara nv leiðar finnar ok kvomv
- 20 þar sem heitir aAfk iViði-dal. þa riðo imot Barða
 ok færavnatvm hans .ij. menn ilitklæðom. ok hittuz
 þeir bratt. er hvarir riðo imot æðrvm. ok voro
 her | .ij. fyftur fynir Barða i þeiri fær ok het annar 3 r
 Lamb-karr en annar Hvnn. ok þa er hinn .ij. uaz-
- 25 dölfrk ifær með þeim. þeir hæfðo komit ut ueftr
 iViði-dal allir. En Gvðbrandr faðir þeira ok Gvð-
 run moðir þeira bioqv vt iViði-dal a bð þeim er
 síðan heitir aGvðbranz-ftæðom. Nv verðr þar fagna
 fundr mikill með þeim frendom er Barði hittir
- 30 fyftur sonu sína. segia hvarir æðrvm tiðendi. Barði
 segir fær sína hvert hann ætlaði. þeir voro [þa]
 [xvi]j vetra gamlir. ok hæfðo .i. vetr vtan verit.

5. fram] af skriveren tilf. i marginen med nedvisnings-
 tegn i linjen.

þeir orv hinir mestv agætis menn at vænleik ok at
 afli. ok at iðrottvm. ok þo væri þeir uel at ser
 gervir þott þeir uæri fylltiði at alldri. Nv reðo þeir
 raðom sinvm ok kvez þeim apvi hvgr at raðaz ifar
 með þeim. en farnvætr þeira ferr iViði-dal. Barði 5
 riðr nv þar til er hann kemr til Lðkia-moz. ok
 segir nv fostra sinvm sva buit. Nv skaltv riða
 heim iAfbiarnar-nef. en ek mvn amorgin riða til
 fundar uið þik ok með mer Þorbergr son minn.
 mvn ek þa riða aleið með yðr. Nv ferr Barði heim 10
 ok farnveyti hans. ok er heima nott þa. vm morg-
 ininn byr Kollgrís þeim dægurð. En þat var siðr
 at lagðr var matr aborð fyrir menn en þa voro
 ængvir diskar. þat varð til nynæmis at af hurfv
 .11. deilldirnar fyrir .11. monnum. geck hann. ok 15
 lagði til þes Barða. Hef þv fram borð. segir hann.
 ok rðð ecki um þat fyrir æðrum monnum. En
 Þurið mælti. at þeim sonum hennar skyllde ecki
 deila dægvrð ok kvaz hon deila mundo. Sva gerir
 hann at hann hefr borð fram borð fyrir mann ok 20
 deilir mat a. Þuriðr gengr þa innar. ok leggr sitt
 stycki fyrir hvern þeira brððra. ok var þar þa yxinf
 bogrinn ok brytiaðr i .11. Tekr hann Steingrimr
 til orða. ok mælti. þo er nv brytiað stormannliga
 moðir. ok ecki attv vanða til at gefa monnum sva 25
 kappfamliga mat ok er þesu mikit van stilli. ok ertv
 *nær ovitandi viz. Hon svarar. Ecki er þetta furða
 nein. ok mattv þetta ecki vndraz. fyrir þi at stórra
 var Hallr broðir yðarr brytiaðr. ok heyrða ec yðr

5. þeira] mellem þ og r et underprikket t M. Viði-dal]
 sál., men vistnok fejlagtig for Vatnsdal, M. 16. Hef] f mgl.
 nedre tværstreg M. [f. h.] over linjen med nedv. tegn. 19. deila] i
 over linjen med nedvisningstegn M. 27. nær] sál. berigtiget;
 næ M. 29. ec] tilf. over linjen med nedvisningstegn M.

ecki þes geta at þat væri nein fvrða. Hon lætr fylgia flatrinv sinn stein fyrir hvern þeira. þeir spurðo hvat þat skyldi merkia. Hon svarar. Mellit hafi þer þat bróðr er ei er vænna til en steina þesa
 5 er þer hafit ei þorat at hefna Hallz bróðvr yðarf þviliks manz sem hann var. ok erv þer orðnir langt fra yðrum ættmonnum er mikillf erv verðir. ok ei mundo þeir þilika skæm eða neiso setið hafa sem þer hafit þolat. vm hrið ok margra amæli
 10 fyrir hapt geck hon vtan ok innar eptir golfinv eifkrandi. ok kvað visu. Bratt mvn Barða fryia beiðendr þrimv seiða vllr muntv ættar spillir vndlinf taliðr þinnar. Nema ly bravtar latir laðf ualldandi fallda lyðr nemi orð sem kvaðom lavðr hyrf
 15 boða ræðo. Nv rinda þeir fram borðom ok ollv þi er avar. ok ganga til hefta sinna ok buaz hvatlīga. Þat var drottenf daginn er .v. vikvr voro til vetrar. Nv ftiga þeir abak heftvm sinvm ok riða abravt yr tvni. Nv sia þeir þat bróðr til Þuriðar moður
 20 sinnar. at hon var komin a bak hefti þeim er þav kællvðo Eykiarð. ok hon hafði heimt huskarl sinn til færvneytif við sik. Hann er eigi nefndr en sva er sagt. at hann mvn grvnnvðigr vera. Nv mælti Barði. þetta horfir til oefnis er hon er aferð komin.
 25 ok mætti ver þes vel an vera. ok verðr nv at leita raðs ok letta a ofan færna hennar. Hann heimtir til sin þa Olaf ok Dag heima menn sina. Nv skulot ið. segir Barði. riða a | mot henni. ok mælit uið 3v hana fðmiliga ok fagurt en gerit sem ek hyð. segit
 30 at þat se vel er hon er komin ifær vara. Biðit hann vel fylgia henni huskarlinn. ok styðit hana abaki ok riðit sva unz er komit fram at Saxa-lòk.

hann fellr yr Vestr-hops-vatni. ok ofan i Viði-dalf-a. Skeiðgata liggr at löknvm norðan ok sva fra hon-um. ok þa skulo þit spreta giörðunvm hennar. skal Dagr þat gera ok lata sem hann gyrðe heftinn er þer komit at löknvm. ok reiðit hana af baki. sva 5 at hon falli ilðkinn ofan. ok sva þav bæði en hafit með yckr heftinn. Nu riðo þeir imot henni ok kvæddo hana vel. Ok urðo þit helldr til þes at riða imot mer en synir minir. segir hon. ok sðma mik. Þeir hvðo ockr þetta eyrendi. segia þeir. 10 hon segir. þvi emek iferðina komin at mik vættir at siðr min firir faraz nockur storræði. firir þvi at ei skal fkorta til aeggivn. firir þvi at þes þarf uið. þeir lata þat miok munv böta at hon fari. Riða nv þar til er þav koma fram at Saxa-lök. þa mælti Dagr. 15 þesi maðr er mannvitvll er þer fylgir Þuriðr. hann hefir ecki sva vel gyrt heft þinn at þat myni dvga. er þat skæm mikil at fa sliet til fylgiv uið dugande konvr. Gyrtv betr þa heftinn en aðr er. segir hon ok fylg mer siþan. hann tekr nv ok sprettir giörð- 20 onvm af hefti kerlingar. rekr þav bæði af baki i Saxa-lök sem þeim var boðit. þar var Þuriði viðængv meini hætt ok grufar hon af löknvm. þeir riða nu ibrot ok hafðo heftinn með ser. hon ferr heim vm kvelldit ok hvfkarl hennar ok ei eyrendi fegin. 25 Barði riðr nv ok flockr hans leiðar sinnar þar til er þeir attv skamt til Borgar. þa riða menn at moti þeim nockurir. ok var þar Þorarinn goði foftri Barða ok Þorbergr son hans. Þeir röðaz uið þegar ok takaz at orðom foftrarnir. þo hefir þv þar foftri 30 segir Barði fuerð mikit vm kne þer. hefir þv eigi

6. ilðkinn] i næsten ulæseligt M. 15. og 21—22. Saxa-lök] for Faxalök M. 19. Gyrtv] Stor initial, udrykket i marginen. 29. Þeir] Stor initial, udrykket i marginen.

seð mik hafa þetta vapn fyrr. hygginn ok glæg þeck-
 inn segir Þorarinn. *sva er ok ei hefi ek fyrr haft.*
 Nv skulo uið skipta uapnvm. skal ek þat hafa er
 þu helldr a. ok sua giorðo þeir. Þa spurði Barði
 5 *kom. hann sagði honum með ællvm atbvrðvm. hve
 for með þeim Lygi-Torfa. ok hve hann hafði lockat
 hann til at sðkia vapnin. En Þorbergr son minn
 hefir annat vapnit ok a þat Þorbiorn. En Þor-
 gautr a þetta er þu hefir þat þotti mer makligast
 10 at vapn þeira lægði ofmetnat þeira ok dramb. þvi
 reð ek þesi rað. ok *sva* hit fama hefndir þv þeirar
 suivirðingar þinnar. er þeir giorðo til þin ok yð-
 arra frenda. Nu uillda ek at þv værir mer rað-
 holtr. *sua* mickla stvnd sem ver leggium ayðra sðmð.
 15 Nv riða þeir itvn at Borg til Eyiolff magf þeira
 brððra. þar voro .ij. hestar bunir firir dyrvm er
 Barði kom igarð. ok voro a aðrvm uistir þeira
 *brððra ok ætlaðar voro þeim til nestz. ok iarteindo
 þat þav hin nyio flattrin er Barði let þangat læra.
 20 Þær uistir hafði buit Alof sýstir þeira ok Kiannæk
 foltra hans. Þa stigr Eyiolfr abak ok var albvinn
 at riða itvn fra dyrvm. Þa kemr ut kona ok kallar
 a Barða ok mælti at hann skyllde aptr riða. þangat
 til dyranna ok kvez eiga mal uið hann. þat var
 25 Olof sýstir hans. hann bað þa riða firir en hann
 kvez ecki mundo dveliaz. Kemr hann at dyrum.
 spyrr hvat hon uill. hon biðr hann stiga af baki
 ok hitta foltrv sina. hann gerir *sva* gengr inn.
 kerlingin ómtir uið innar ihvlsinv en hon var ireckiv
 30 sinni. Hverr ferr þar nv. spyrr hon. hann svarar.

5. kom] *resten af spörgesætningen mgl. M. Ísl. supplerer*
hvaðan honum kom. 11. þeirar] *efter þ er et med r sammen-*
skrevet a ved underprækning slettet M. 16. dyrvm] *d rettet*
fra b M. 18. brððra] *sål. berigtiget; brðða M.*

4^r Barði er her nú hvat uilltu mér foftra | Gack þu
 hingat. segir hon uel ertu kominn nú. Sofit hefi
 ek nú. segir hon. en vakat hefi ek inott at bua
 uiftir yðrar. ok fyftir þín. far þu hingat. segir hon
 ok uil ek þreifa um þik. Barði gerðe fua fem hon 5
 mælti því at hann unni henni mikit. hon tekr til
 ihuiflinvm uppi. ok þreifar um han ællv megin
 allt atær niðr. Barði mælti. hve kenniz þer til.
 ok hve ætlar þv vera þo þreifar þu nú fva uand-
 liga. Hon fvarar vel þicki mér fagði hon huergi 10
 þicki mér við hnita fva at ek finna ftorum. Barði
 uar mikill maðr ok fterkr at afli. digr uar half hans.
 ok fpennir hon hændom finvm um half honum. ok
 tekr yr ferkr fer fteina feyrui mikit er hon atti ok
 dregr ahalf honum. ok dregr yfir fkyrtvna. Hann 15
 hafði tygil knif ahalfinvm ok let hon hann þar
 vera. ok bað hann vel fara. Hann riðr nú abravt
 eptir færvnætvm finvm. hon kallar eptir honum.
 Lat vera nú fva bvit fem ek hefi um buit ok vættir
 mik at þa mvn lyða. Nu er *kemr til liðs finf 20
 þa riða þeir leiðar finnar. Þorarinns ferr langt
 aleið með þeim. ok hefir umb rað um ferð þeira.
 honum þickir mikit undir at þeim færiz vel. Gift-
 ingar ftað hefi ek yðr feingit. segir hann. iGnvpf-
 dali er þer fkulot hafa. Niall heitir buandi er þer 25
 fkulot inott giftinga. fva er fagt at hann fe ecki
 mikill þegn við aðra menn af fe finv. þo hefir hann
 ðrit. þes uætti ek að við yðr taki hann at orð fendingv
 minni. En nú er fa maðr her kominn er
 inott reið fynnann yr Borgar-firði. er ek fenda fuðr 30
 iþesi uikv at uita tiðendin iherat. ok kann fa
 mér gerla fatt at fegia. ok hefir hann þat fagt at

18. eptir] fál., ved interlinear rettelse af et understreget
 með M. 20. er] herefter mgl. hann (ell. Barði) M.

Hermundr Illhvga son mvn vera ikaupstefnv and-
 urða þesa uikv. ok margir aðrir heraðs menn. þat
 mvnv þer ok spurt hafa at þeir bróðr. synir Þor-
 gavz. hafa sýflv fyrir hændom ifumar. At fla teig
 5 þann er heitir Gullteigr. Nv liðr fram verkit sva
 at lokit mvn miðviku dag íþesi uikv. ok mvnv þeir
 heima vera. spurt hefð ek þat at þeim er titt at
 róða Gislvngvm. þegar nockvt hark verðr ok ha-
 reyfti. þa mæla þeir mvn ei Barði koma. Giora at
 10 þi mikit spott ok hat við yðr til suivirðingar. Nv
 geriz her ok þat sagt með micklvm fannendvm at
 þat hafa þeir heraðs menn samraðit ef nockur tið-
 endi verða iheraðinv þav er af manna vælldom erv.
 þa skulo allir skylldir til eptir þeim at riða. síðan
 15 er þeir Snorri goði hæfðo sofit skamt fra bygðom
 eptir uig ok sin storvirki. ok skal sa vtlagðr er eigi
 uerðr til þes buinn .ii. mærkom. hverr sa er þing-
 farar kavpi a at gegna. fra Hafnar-fiollvm ok til
 Norðr-ar sem þeira þingmenn erv flestir Siðo-manna
 20 ok Flokdöla. Nv riði þer annan dag uikv fra Nials.
 ok farit tomliga. Hafit natstaði aheiðinni. þa fecc
 hon þat nafn at hon var Tvidöggra kállot. ok skulot
 koma til uigis þes hvarftveggia er a heiðinni er.
 þa er er farit fvðr. ok seð hvart sva se sem ek legi
 25 yðr. Floi heitir aheiðinni. ok eru þar *vatn stor.
 þat er inorðan verðom floanum vatn þat er nef
 liggr i. ok ei breiðara at ofan verðo en .ix. menn
 megv standa iam fram. ok deilir norðr vatnfællvm

2. aðrir] herefter et udraderet menn M. 3. at] tilf. inter-
 lineart med nedvisningstegn foran et udprikket z (d. v. s.
 ok) M. 10. hat] d. v. s. háð. 12. ef] rettet fra en M.
 21. farit] forkortelsesmærket er fejlagtig i. 25. vatn] vatn-
 fæll med fæll overstreget M; muligvis er da ved forglemmelse
 vatn ikke rettet til votn.

4v til heraða varra yr þi vatni. Þangat vífa | ek yðr
 til. En annat uigi er ifunnán uerðom floanum er
 ek uillda síðr at er hefðit ok yðr gegnir uerr ef er
 þurfot til at taka. Þar gengr enn nef fram iuatn.
 þar megv standa .xviij. menn iamfram. ok deilir 5
 suðr uatnfáll til heraða þeira vr þvi vatni. En þer
 mvnvt koma suðr þriðia dag þann til selia er allir
 menn erv farnir yr felivm eptir endilængvm Kiarra-
 dal. ok þar eigv allir Síðo-menn selfarar. ok her
 til hafa þeir þar dvaliz. Nv vættir mik at þar 10
 komi þer nær eycð dagf. þa skulo riða .ij. menn af
 liði yðrv ofan iherat þar. ok eptir fialli ok sua til
 brva ok koma *til bygða fyr en firir funnan ana.
 þa skulot koma abð þann er heitir aHallvarðs-stað-
 om ok spyria bonda tiðenda ok fretta eptir heftvm 15
 þeim er horfit hafa norðan yr sveitum. *Hit skulot
 spyria vr kæpstefnv. þa mvnvt þit sia aGullteig er
 it farit ofan með anni hvart þar se menn at flætti
 sem nv er eptir hermt. þa skulot þit riða upp sva
 til vaðs. ok lata hvanda yckr til vaðf uifa riða sva 20
 til heiðarinnar ok upp aheiðina. þa munvt þit sia
 aGullteig er it farit með anni. En miðvikv morgin
 skaltv fara ofan abrvna þar er þer set tiðendi vm
 heraðit. ok skaltv þa skipta liði þinv i .iiij. staði.
 allz er ervt .xv. iiij. saman. Eptir skal vera inn 25
 .xix-di. ok gæta hesta yðvarra ok skal þar vera
 Kollgris ok lata þa vera buna er þer þurfot til at
 taka .vi. skulo menn vera abrvnni uppi ok mvn ek
 akveðit gera hverir þar skulo vera eða hvi þannig

8. farnir] fálnir som det synes M. Kiarra] r synes
 dannet af l. 11. eycð] rett. fra eycf M. 13. koma] herefter
 mgl. eigi M. 14. skulot] herefter mgl. sandsv. þit M. 16. Hit]
 fejlskrift for Þit M. 18. anni] a dannet ved rettelse af f.
 19. þa] herefter er et overflødigt skulot udraderet M.

er til fkipt. þeir frendr *skulo* þar vera þeir Þorgill af Meðal-heimi ok Arngrimr. ok Eiríkr við-sía ok Þorliotr giallanda fostri. Eyiolfir fra Asmundar-gnvpí þvi *skulo* þeir þar sitia at þeir mvnv þer vera menn
 5 *striðastir ok torfueigstir* er er komit iheraðit. en yðr höfir eigi sva at ei hafi þer stilling við ok uit. En miðleiðis *skulo* sitia aðrir .v. i. bróðr. Þoroddr ok Þorgill af Þernvmyri bróðrunga. Barða. ok sa maðr hinn .iiij. er kom istað Halldorf. þeir *skulo* ok þar vera
 10 *syftvr synir* þinir Hvnn ok Lambkarr. Eyiolfir magr þinn hinn .vi.-ti. þeir mvnv þer hoti raðhollari ok ei með iam micklum geyfingi. firir þi *skulo* þeir sitia at þa sía þeir mannfara um heraðit. En er .vi. *skulot* ofan fara. þv ok Steinn broðir þinn ok
 15 *Steingrimr Olafr ok Dagr ok Þorðr.* þeir mvnv þer raðhollastir. ok er þeim þo fvlliða er ateignvm erv firir. Nu skolv þer þegar abravt fara er þer hafit þeim skaða gert. firir þi at ei mvn yðr eptir færin livgaz. ok minni mvn stvnd alægð um eptir færna
 20 ef eigi erv senir meirr en .vi. menn. ok mvn ei þa miok fiolment eptir *ef sva er með farit. Nv *skulot* er vndan riða sem hvatazt þar til er þer komit til hins neyrðra uigis aheiðinni. firir þvi at þa berr norðr alla kuiðbvrði ok er yðr þat mest fullting at
 25 sva yrði. En þo grvnar mik at ei komir þu þi við firir þeira offteki er þer fylgia. En nv mvnmver skiliaz at sinni ok sinnmz heilir. Nv kemr Barði at kveldi til Nials með flokk sinn. ok stendr Niall

1—3. Þorgill—Eyiolfir] Den 6te, som ikke nævnes, må efter sammenhængen være Gefnar-Oddr. 8—9. sa—.iiij.] Denne mand må være den vise Torarins søn Þorbergr. 12. geyfingi mellem g og e en ved udradering frambragt åben bogstav-plads M. 17. Nu] Stor initial, udrykket i marginen. 21. eptir] herefter mgl. sótt, riðit eller lign. M.

uti. ok byðr þeim gifting ællvm ælværliga. þeir
 þiggja þat. lata lavfa hefta sína setiaz abaða becki.
 Níall er uti vm kvelldit ok kona hans. ok hva
 5 r vístir | gefta sína. En sveinn þeira er inni vng
 ok skemtir þeim. Barði spýrr sveininn ef hann hafi 5
 bryni nockvt. Ek ueit. segir hann harðstein er
 faðir minn a ok þori ek eigi at taka. Ek mun
 kappu at þer segir Barði ok fa þer til tygil knif.
 Ia segir hann sveinninn hvi mun ek eigi til raða
 þa. leitar harðsteinsins ok síðr ok selr Barða. Barði 10
 tekr við harpstei[ni]nm ok ekr tygil knif af hálfi
 ser. ok þokaz þa nockvt steina seyrvit er hon hafðe
 latið ahals honum kerlingin ok þes uerðr getið
 síðarr. Nu bryna þeir uapn sín. Nu þiccz sveinn-
 inn hafa uel hnyct er þeir hafa þat sem þeir þyrftv. 15
 Nv erv þeir þar um nött ok hafa goðan beina. Nu
 riða þeir leið sína annandag uikv igoðo ueðri ok
 foro ecki hart. spýrr Barði Eirík við-sia hvernvg
 ætlaði at faraz mendi. hann svarar. Bloðs hæfvm
 hlynr of heiði ræ borðz farit norðan ver hyggium 20
 nag nora .xix. saman ritar. þo getvm hins at hriðar
 lyn-tamf mvmim funnan ar hyggv skalld til skörv
 fkes nockurv færi. Nv erv *þar um nöttina a heið-
 inni. Ok riða miðvikvdag iKíarra-dal ok var þat
 nær eyco dagf. ok er þeir hæfðo ait vm stund þa 25
 riða .ij. menn ofan iherat sem til hafði skipat Þor-
 arinn ok hittv ænga menn aðivm ok foro siallveg
 allt ok kvomv til brvar. ok nv aHallvarðs-staði ok
 fa tiðendi gerva aGullteig ok fa þat at þar voro
 karlar ateignvm ok flogv allir ifkyrtvm. ok syndiz 30

9. hvi] hvi tilf. M. 18. hvernvg] herefter mgl. muligvis hann M.
 19. svarar] Ved et v i marginen betegnes det sg. vers. 23. erv]
 herefter mgl. þeir M. 24. miðvikv-] sejlattig for þriðia M.
 var þat] interlinear-rettelse for et understreget koma þar M.

iamt eptir þu sem sagt var. syndiz at iamt mǫndi-
 eptir dagflatta sem sagt var. finna nú hvanda ok
 hiofðo við hann ok spurðo tíðenda. Hvarigir
 kunno æðrum þar tíðendi at segia. ok spurðo
 5 þeir at heftum þeim er þeir voro aleit komnir ok
 miok opt hæfðo verit farar til gervar hann kvaz
 alldregi uita hvar þeir voro. ok bað þa sva klifa
 ey ok ey. þeir spyrðo. hvat tíðenda væri ikæpsteft-
 vnni eða hve fiolment þar uæri hann kvaz oglægt
 10 hafa spurt hvat þar er titt kvez ok ængu mali þickia
 skipta. þeir baðo hann uifa ser leið upp með anni
 til vaðs sva gerir hann skiliaz þeir. foro þeir til
 fundar uiðfærunæta sína ok segia þeim suabuit sofa
 af nott þa. Nu er nockut at segia fra þeim heraðs
 15 monnum er her koma uið þetta mal. Þorbiorn
 Brvna son stoð vpp snemma aVeggium. ok biðr hvf-
 karl sinn standa upp með ser. ok skal fara upp til
 smiðio idag til Þorgætz ok skal smiða þar. þat var
 snemma þegar ísolar uppraf. Hann kuaddi þeim
 20 dægvrðar. ok var þat eigi akueðit hvat feingit var
 annar en hvfpreyia setti fyrir þa trygil aborðit.
 Þorbiorn vattar at honum se eigi vel feingit ok rekr
 meðal herða henni trygilinn. hon snyz uið ok verðr
 illa uið ok mælti uið hann rapallict ok sva hvart
 25 uið annat ok herra þu þat fram segir hann er ecki
 er inema bloð eitt. ok undr er þv ser eigi mismiði
 a því. hon svarar honum þa stilliliga. Ecki bar
 ek þat fram er ei mættir þu vel neyta. ok ætla ek
 ei því uerr at þav undr beri fyrir þik at þv ser

1. iamt—syndiz] synes overflødig og er vistnok indkom-
 met ved fejlskrift. 12. sva—hann] interlinear- tilf. med
 nedvisningstegn M. 14. Nu] Stor initial, udtrykket i mar-
 ginen M. 16. aVeggium] Þorbjörn Brúnason bor ifg. Ldn.
 at Steinum og faldt i Heiðarvígi.

bratt iheliv. ok víft mæn þetta þín furða vera. Hann
kvað visu. Eigi mæn hver eigvm æð vör at mik
dæðan folld uill mæn ímolldo minn alldr bla fallda.
Ann en ecki vinna ellds ma brik at slikv þat er
5 v ofskapliet eplis ælfelían mer heliár. þa hleypr | hon 5
abraut ok tekr ofthleif ok kaftar firir hann. hon
fez ipallinn æðrvmegín ok grætr. Þorbiörn kvað
visu aðra. Óþackir kann ekkiv ata mars þott grati
fak rennanda fannar fagrstrykvins mik kykvan.
þviat amflitar imv of næð er skal dæðan hlýra hæfg- 10
vm skvrvm heiðingia mik leiða. En þo bregðr nv
kynligv við. Vndan þicki mer nv gasflaðit vera
hvar tvegía undan húfinv. ok á syniz mer falla
stræng eptir húsinv ok norðan af heiðinni. en molld
ein syniz mer ok sva kenniz mer ei siðr oftrinn sia 15
er ek et. Ok ftiga þeir undan borðenv ok ganga
til hefta sinna. ok ftiga abak ok riða yr garði. þa
tekr hann til orða. Þorbiörn. Dreymt hefir mik
nv inott. segir hann. Hufkarl spyrr. hvat dreymdi
þik. segir hann. Þar þottumz ek vera staddr er 20
eigi þotti ællvm einnvg. ok þottumz ek hafa *þat er
ek hefí uanr verit at hafa ihendi mer. en nv er ei
heima. ok brotnaði ífundr þegar ek hio fram. en ek
þottumz kveða uisur .ii. í suefninvm ok man ek þær
baðar. þat uarð mer hin mæra minn vanda ek 25
brag randa. hialmfenris braßt holma huitvændr itvæ
ritar. þarf amætv moti motræðr iðrv fnota heim-
þinga þar hanga hnítv reyr saman dreyra. Væri
þetr at ek bæra þenvænd igny randa hleypi kiols

2. visu] Ved et v i marginen betegnes verset M. 4. en] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. 8. aðra] Et v i marginen ud for fg. M. 14. stræng] herefter et ved understregning slettet nord M. 21. hafa] herefter overstreget þat er ek hafa; derefter mgl. sverð M. 28. Væri] Verset betegnes ved et v i marginen M.

ok heilan hafv okostalavfan. Sa er dalryrar dauða
 dyrfítíar skal uitia herðe galldr ok helldomz hann
 ofaum manni. Nu nam sa uisur baðar er honum
 fylgðien þeir riðo. Nv suipaz hann um Þorbiorn.
 5 Ia. segir hann. heima liggia nv smiðar emnin eða
 elligar hafa niðr fallit. far þv apta ok leita. Fiðr þu
 aleiðinni þa far þu til smiðio. En ek mvn riða
 firir. Nv ef ei fiðr þv aleiðinni þa far þu til verks
 pins. Nu skiliaz þeir. fiðr huskarl eigi smiðar
 10 efni. Þorbiorn riðr nv til Þorgaz frenda sinns til
 smiðio. ok hittir hann firir dagmal dags. kveðiaz
 þeir ok spurðoz at tiðendom. huargi kunni æðrum
 þar tiðendi at segia. Nv er fra því sagt at þeir
 fynir Þorgavtz rifa upp allir ok fara at fla aGull-
 15 teig. ok röddo um þat at nu mundi vel vita. ok nv
 mundi fleginn uerða Gullteigr hinn fama dag. ganga
 til teigf ok lægðo af fer klæði sin ok vapn. Geck
 Gifli vm teginn nockvt svo ok sa a er þeir ætlvðo at
 fla ok nemr staðar. ok kvað visu. Her uilldo mik
 20 hælldar kom fres istað þesum falu fura vela fiol-
 røks mari føkia. hitt segir vllr at allir oðgalldurf
 mvnit skalldi hriðar hlackar gloða herðendr trvir
 verða. Hann segir dræm sinn at honum þotti sem þeir
 væri þar staddir aGullteig ok kiðmi at þeim vargar
 25 margir ok ættiz þar uið ok uar mikit vm. ok ek
 þottvmz uakna við þat er ek liop vndan heim til
 bóiarins. toku þeir til verks sinf ok flogv vm ftvnd.
 Nu hefir Barði skipat liði sinv ifetv sem foftri hans
 kendi honum ok aðr er sagt. ok nv segir hann þeim
 30 ællum hver firir ætlun hans er iahvga. þa unðo
 þeir uið hoti betr ok ætlvðo at þa mundi fram

1. -ryrar] ryðrar med underprikket ð M. 6. Fiðr] F ud-
 rykket i marginen. 18. teginn] d. v. s. teiginn, M. 19. Her]
 Stor initial, udrykket i marginen, og ud for denne et v M.
 23. Hann] Udrykket i marginen.

koma þat er firir var ætlat ok letv ser lika þesa
 tilskipun at kalla. ok kvoðuz þo ætla at litlar munda
 atgerðir uerða. þa var skogr mikill iHuit-ar-fiðo
 sem þa var víða her alande. En þeir satv firir ofan
 skoginn .vi. ok sa gerva tiðendi aGvllteig. Barði var 5
 ifkoginvm ok snerto eina fra þeim þar er þeir flogv
 6 r ok þeir vi saman. | Nv hyggv Barði at hve margir
 menn væri at flættinvm. Nv þickiz hann eigi uita
 uist hvart kona er hinn .iij. maðrinn er hvitt er
 til hæfvðsinf at fia. eða mvn þar vera Gifli. 10
 Ganga nv ofan undan skoginvm hver eptir æðrvm
 ok þotti þeim sva fyrst Þorgvz sonum. sem .i. maðr
 gengi þar. ok tekr hann til orða Þormoðr er siðarst
 flo ateignvm. menn fara þarna kvað hann. En mer
 syniz segir Gifli at maðr gangi .i. en þeir gengv 15
 hart ok runnv eigi. Eigi er þat kveðr Ketill brufi.
 menn erv þar ok eigi allfair ok namv staðar nockvt
 ok sa á. Ketill mælti. mvn eigi Barði þar vera ok
 ei er honum v liet ok kann ek eigi mann at kenna
 ef ei er hann. ok sva uar hann buinn ifvmar apingi. 20
 Þeir bróðr sa á Ketill ok Þormoðr. En Gifli flo ok
 tok til orða. Sva lati þer. segir hann sem Barði
 mvni koma undan hverri hriflv iallt svmar ok hefir
 hann enn eigi komit. Þeir Barði hæfðo skipat til
 monnum aðr at .iij. skyldi annaz .i. hvern þeira. 25
 Þeir Barði ok Steinn skylldv annaz Ketil brvsa.
 hann var ramr at afli. þeir Dagr ok Olafv skylldo
 ganga imot Gifla. þeir Steingrimr ok Þorðr skylldo
 ganga imot Þormoðe. Nu snva þeir at þeim. nv

7. vi] tilf. over linjen med nedvisningstegn M. Tallet
 gælder Barði og hans fæller. 8. uita] gent. men overstreget M.
 9. er(1)] e med udel. r M. 10. vera] v ved rettelse af a M.
 26. skylldv] ved rettelse af skyldi M. 28. Þorðr] ved inter-
 linear-rettelse af et overstreget þoroddr M. 29. þeir] þ ved
 rett. af a M.

mælti Ketill. Eigi mun við livgaz at hann Barði
 er kominn. ok uilldo þrifa til uapna sinna ok eingi
 þeira feck nað sinum uapnum. Nv er þeir sia hvar
 komit er þa uilia þeir hlæpa heim til tungarðsins Ket-
 5 ill ok Gifli. ok Barði eptir ok .iij. hans færunatar.
 En Þormoðr snyr niðr til arinnar ok þeir eptir
 honum Þorðr ok Steingrímur ok ellta hann a ana
 ok gryta hann fra lande. hann kemz yfir ana ok
 er hann vel förr. Nv koma þeir heim at garðin-
 10 um bróðr verðr Ketill skiotari ok stiklar yfir inn.
 ok þa er Gifli leypr agarðinn þa fellr torfa yr garð-
 inum ok skriðnar hann. þa kemr at Barði. hann
 uarð þeira skiotaztr ok hæggtr til hans með færd-
 inu Þorgaz næt ok höggtr miok sva af and litið. Nv
 15 þegar snyr hann imot færvætum sinum ok segir
 þeim at averki hefði orðit nockurn. þeir kvoðv litit
 til rað orðit mundo ok o snæfurmannlic. Hann let
 þo sva hvit þa mundo verða at vera. ok skulom
 nv aptr hverfa. hann verðr at raða ok er þat þo
 20 miok imoti vilia þeira. Ketill kippir honum Gifla
 inn af garðinum ok kastar honum abak fer. Ecki
 sia þeir at honum yrði mikill þungi at honum.
 hann leypr heim til bójarins. Þeir Þorgavtr voro
 ismiðio ok Þorbiorn ok biðr ef huskarl hans kómi
 25 með smiðar efni. Hann mælti Þorgavtr. þo er hark-
 mikit. er eigi Barði kominn. Ketill kom inn ismiði-
 vna ipvi bili ok segir. þat fann Gifli son þinn at
 hann er kominn. kastaði honum dæðom fyrir fötr
 honum. Barði snyr nv imot færvætum sinum ok
 30 kvatz þat ætla at kominn mundi maðr fyrir mann.
 þeir kvoðv þa eigi iafnmenne vera. ok kvoðv litið

7. Steingrímur] -r er forsynet með prik M. 10. stiklar]
 r skimtes kun svagt, og i marginen synes at stå en variant
 til dette ord. 16. averki] averkt som det synes M.

at górt þott .i. maðr væri drepinn ok fara sva langt til. Nv er þeir hittaz allir færunatar. Þa mæltv þeir er efri voro ifetvnni at uift eigi hefði þeir farit ef sva skyldi abravt leyfaz at eigi skyldi meiri hefnd eptir þilikan harm sem þeim hafði 5
ger verit. kvoðv eigi iammenni þa Gifla ok Hall. ok lægðo nv amæli til við Barða. kvaðvz ætla ef þeir yrði við staddir at meira mvndi at gert. fara nv til hefta sinna ok koðvz vilia hafa dægurð. Barði bað ecki hirða vm dægvurð. þeir koðvz ei vilia fasta. 10
6 v ok þat kvnnvm ver eigi ætla hve þer mundi | vndan ef þv hefðir nockvt þat gert er frami væri at. Barði kvaz ecki hirða hvat þeir röddo. Nv mataz þeir. Nv talaz þeir við heima. Þorgatr ok Þorbiorn ok Ketill. Röðir Þorgavtr at mikit er at orðit ok mer 15
er nær hæggvit. en þo syniz mer sem ei mvni minna við hlita ok uil ek at hvergi se eptir riðit. þeir segia baðir at þat skyldi alldregi verða. þær heyrðo konur hvat mælt var ok sendi Ketill þær vt aFroða-staði ok Siðv-mvla at segia tíðindin ok þa 20
mætti hverr æðrum segia þaðan fra sva at orð kiðmiz iÞverar-hlið ok vm Norðr-ar-dal at eptir þeim se riðit er verkit hafa vnnit ok firri sik sva sekðom ok fiarlatvm. þeir fara ok taka hefta sina ok riða til Hafa-fellz til Arna Þorgæz sonar. Hann 25
atti þar magvm at fagna var þar kominn Þorarin Þverhliðingr faðir Aðriðar konv hans. þaðan riða þeir .v. saman. Þat er nv at segia fra Þor-moði. hann ferr nv vpp firir svnnan ana. þar til er hann kiomr iAf þa var fabygt firir sunnan ana. 30
þar var mannfatt heima ok voro menn farnir aVallv

10. koðvz] tilf. med svag skrift i nedre margen M. 15. at m. er] at mikit er gent. M. 20. -staði] en tilsyneladende underprikning af i er vistnok uden betydning. 28. Þat] Stor initial udrykket i marginen.

en hvíkarlar a uerki. Eiðr sat at tafli ok synir
 hans .ij. annarr þeira het Illhvgi en annarr Ey-
 steinn. Þormóðr segir þav tíðendi sem orðin voro.
 Þa var brv a anni uppi hia Biarna-forfi ok leingi
 5 síðan. Eiðr fyfti ecki fararinnar. En synir hans
 gripa til uapna sinna ok ferðaz. fara þeir bróðr til
 Þorgífl aHæggvanda-staðum. þa var ok heim kom-
 inn Eyiolfir son hans. hafði þa ok vt komit vm svm-
 arit. Þormóðr ferr upp aHallkels-staði. ok kemr þar
 10 ok segir tíðendin. Tindr var heima .i. karla en
 komnir v[oro] menn til smiðio. Su kona bio þar
 it næsta er Þorfinna het. hon var kállvt skalld
 kona. hon bio aÞorvarðs-staðom. hon ati fer son.
 er het Eyiolfir ok bróðvr er het Tanni er kallaðr
 15 var hinn hand rami. ok ecki var hann sem menzkir
 menn at afli. ok sva hvartveggi þeira ok Eyiolfir
 sýstur son hans. ok voro fvll hvgar at aræði. þeir
 voro komnir til smiðio til Tindz. En þei var
 eigi komit aGillsbacka at Hermvndr var til skipf
 20 riðinn. ok huskarlar hans. þeir Tindr verða .iiij.
 Þormóðr hinn .v. En þat var síð dagf. Synir Eiðs
 koma til Þorgíls hæggvanda. þeir bregða við fkiott
 ok fara þaðan .vi. saman. þar var Eyiolfir son hans
 ifær. ok .iiij. menn aðrir. Nv er fra þi at segia
 25 hvat þeir Barði sia tíðenda. Hann riðr fyrst þeira
 ok nockurv harðast sva at hlið var amillvm þeira
 en þeir riðv helldr tomliga eptir. ok koðo hann
 fvrðo hræddan vera. Nv sia þeir manna fær eptir
 ser ok sia flocc eigi mycklogi minna en þeir hæfðo
 30 sialfir. ok glæddvz þeir færvnavtar Barða ok hyggia
 gott til at þa mundi verða nockvt sægvliet ivm ferð-
 ina. þa mælti Barði. færvm vndann enn of rið ok
 eigi at minni von at þat koftgefi eptir farna. þa

9. Þormóðr] *Stor initial, udrykket i marginen.*

kvað Eiríkr uið-sía visu. Flyckiaz frægir rekkar
 fvs er hér til fnerro. þioð tekr hart a heiði her-
 kvnn dragaz fvnnan. fara biðr hvergi heria harð-
 rað firir Barði geira hregs fra glyggvi gvnnorvnga
 funnan. Eigi segir þv nv fatt segir Barði. þat mæltu 5
 ek at hverr fari sem ma þar til er uer komum til
 uigis þes er foftri minn mælti at ver skyllidim neyta
 ineyrðra floanvm. En þvi gat Barði eigi aleið komit
 ok koðvz þeir þa fullleltir er þeir komv til fyðra
 7 r uigis | ifloanvm. fer Barði þat at nv mvn sva verða at 10
 vera ok fneri nv imoti þeim. kvez hann mvnv eigi fva
 miklo fufari undan at riða helldr en þeir. ok skulo
 þeir þes samkvæðiz giallda þo ma nv eigi letia yðr at
 eigi skulom ver fyrr renna ikvelld en yðr þickir
 mal. ok er skulot þat mæla fyrr en ek at biða eigi 15
 eða hvarigir ella. Nu þickr þeim allvænt vm. hros
 fin letv þeir inefit fram fra fer. ok settv þar til
 Kollgrif at gæta hann var ecki ftyrialldar maðr ok
 afðskv fkeiði var hann. Nv kvað Eiríkr visu. Fast
 hælldom ver folldo fram þoki herr at fnerrv latum 20
 randa val reyndan ryðendr iben fnyðia. skal ek þo
 at lagt se funnan fverð el takiat herða rioðom hart
 aheiði hialmrið yr ftað biða. Aþeim degi uar ok
 farit eptir Hermvndi aVællv ok var hann heim
 afær. ok hitta fendi menn hann aleið upp fra Þings- 25
 nefi. Hann let ok fyr lið allan farangr finn ok biðr
 hvern mann til farar með fer er komaz mætti ok biðr
 fer liðs ok riðr eptir þeim. Nu hittaz þeir funnan
 menninir ok Barði. Stiga þeir*. hafa þeir Barði
 fylct liði finv. vm þvert nefit. Gangi nv eingi fram 30

1. visu] I marginen skimtes et v. 8. En] Stor initial,
 udrykket i marginen. 14. yðr] herefter et udraderet þat M.
 16. þickr] sál. M. 19. visu] Ved et v i marginen betegnes
 verset M. 29. þeir] herefter udel. af baki eller lign. M.

vr þesum sporum segir *Barði*. því at mik grvnr
 at fleiri manna mǫn van. Þat stóðz a nefit þvert
 okfýlking þeira .xv. 11. manna ok var einv megin
 at þeim gengt. ok meiri von at er nait at reyna
 5 vapn segir *Barði*. ok væri betra at hafa hit neyrðra
 uigit ok ei mundi þat til amælis lagt þott *sva* giorð-
 im ver. en betra til eptir mals. ok ecki skulom ver
 enn otta her við giallda. þeir stóðo með brugðnm
 vapnm. a aðra hǫnd *Barða* stóð *Þorbergr*. ok a
 10 aðra hlið *Gefnar-Oddr*. þa bróðr *Barða* ut ifra. Nu
 raða þeir eigi *sva* fkiott a sunnan menn sem þeir
 hvgðo. ok meira lið var firir en þeir vǣttv. þar
 var hǫfðingi *Þorgǫtr*. *Þorbiorn* ok *Ketill*. þa mælti
Þorgǫtr. raðligra er at biða meira liðs. hafa þeir
 15 haft rað mikit er þeir komv fair iherat. Nv ganga
 þeir ei at. ok er þat sa norðan menn. þa ætla þeir
 sitt rað. Mæli *Þorbergr*. hvart er Brvfi iliðinv. hann
 segir. at hann var þar. hvart kennir þv sverð þetta
 er ek helld hera. hann kvaz eigi uita þes vanir.
 20 eða hverr ertv. Ek heiti *Þorbergr* en þetta sverð
 felldi mer *Lygi-Torfi* frendi þinn. ok her af skaltv
 mart hagg þola idag at þi er ek uillda eða hvi
 sðki þer nv eigi at er hafit þrasamliga eptir sott
 idag at því er mer syniz riðit ok rvnnit. hann segir.
 25 vera kann at þat se þar vapn er ek a. En aðr ver
 skilivmz idag þa muntv litt os fryia þurfa. þa mælti
Þorbergr. ef þv ert dreingr fullr. hvat skaltv þa
 biða meira ofreflis. þa tekr *Barði* til orða. hvat er
 tiðenda at segia vr heraðinv. þav tiðendi erv er þer
 30 mǫnv goð þickia. vig *Gisla* broður minf. hann segir.

2. a] herefter et overstreget f M. 8. brugð.] ð rett. fra
 n M. 10. Nu] Stor initial, udrykket i marginen. 25. er—a]
 Ifg. s. 76 bærer *Þorbergr* det fra *Þorbjörn* tagne sværd,
Barði det *Ketil* bruses fader *Þorgauntr* tilhørende.

ecki læstvm ver þat. ok eigi þottumz ek allgrvn-
 samliga vnnit hafa. eða hvesver þickiz þv Ketill
 eða it feðgar einfskis eiga at hefna os. mik minnir
 at þat var firir skæmmo er þv komt heim Ketill.
 fðrandi hendi feðr þinvm með bakbyrðe. nv ef þv 5
 mant eigi þa mvn her vera vattrinn. þetta fama
 sverð. er enn eigi helinn þornaðr a ok skekr at
 honum sverðit. þyckiz þv Ketill einfskis eiga at
 7 v hefna. ok se herna at eigi | er heilinn þornaðr a. ok
 skekr þa enn at honum sverðit. þetta fa þeir eigi 10
 staðiz ok hlavpa nv at þeim. Þorbiorn leypr at
 Barða ok hæggr ahalsinn. ok braßt við furðo hatt.
 ok kom astein þann ifarvinu er þokaz hafði þa er
 hann tok knifinn ok gaf syni Nials ok steinninn
 braßt ifvndr ok dreyrði .ij. megin bannzinf. en þat 15
 beit eigi. þa mælti Þorbiorn. tráll er þik bita eigi
 iarn. Nv lyftr þeim saman ok eptir hæg þetta
 hit mickla. styrir hann þegar imot Þoroddi. ok
 eigaz þeir við Ketill gengr imot Barða. Þorgatr
 ok Þorbergr. þar skortir eigi hæggr stor ok aegivn. 20
 Svnnan menn hæfðo lið minna ok otravftara. Nv er
 fyrst at segia uiðskipti þeira Barða ok Ketils. Ket-
 ill var manna sterkaztr. ok ofr hvgi. Eigaz við
 leingi. Kemr þar at Barði flæmir a siðv honum
 ok fellr Ketill. ok nv leypr Barði at Þorgavti ok 25
 veitir honum bana far. ok hnigv þeir þar baðir fyr
 því vapni er þeir attv sialfir. Nv er at segia fra
 Þorbiorni ok Þoroddi. þeir gangaz at iæðrvm stað.
 ok skortir þar ei hæggr stor er hvargi sparði uið
 annan. ok voro flest ðrit stor. ok eitt hæg hæggr 30
 Þoroddr til Þorbiarnar. ok af fotinn iristar liðnv.
 ok ei berfk hann at siðr. ok leggr fram sverðinv

7. helinn] d. v. s. heilinn M. 27. Nv] Stor initial, ud-
 rykket i marginen. 29. skortir] skortir ved fejlskrift M.

ikuið Þoroddi. ok fellr hann ok liggia uti iðrin.
 Þorbiorn ser nv frendr sína. hirðir nv ei vm lif
 með ærkumlum þesum. Nv snva þeir fram synir
 Gvðbranz imoti Þorbirni. Hann mælti. Leitið yckr
 5 annarí förís. Ecki hafði þat vngmennis verit fyrr
 meir at keppaz við os. leypr hann síðan at Barða ok
 berfk við hann. þa mælti Barði. þv picki mer
 tráll er þv berfk svo at af þer er fotrinn. er þetta
 sannara en þat er þv mælltir við mik. [Þ]a segir
 10 Þorbiorn. Eigi er þat trállskapr. at maðr þoli far
 ok se eigi svo blavtr at eigi veriz hann meðan
 hann ma. ma þat uirða til dreingskapar. ok væri
 þat svo at virða en trylla menn eigi allz þv ert
 goðr dreingr kallaðr. ok þat skulo þer til eiga at
 15 segia aðr en ek hniga igras at ek nenta at vífv
 at neyta vapna. þar fell hann firir Barða ok feck
 gott orð. Nv skortir eigi sokn. ok sez þo með þi
 at svnnan menn lata vndan. Ok þat er sagt at
 maðr het Þorliotr kappi mikill. hann atti heima a
 20 Veggjum. svmir segia hann fra Sleggiv-lök. hann
 barðiz við Eirik við-sia. ok aðr þeir berðiz. kvað
 Eiríkr visu. Hleðit hæfvm rioðr af reiði randir
 þvðra branda berum ei vægð at vigi veggbirgr
 saman leggja. Miok hef ek heyrt at hiarta hvg þin-
 25 vm við þrvgðit. nv skulom folldar fíotra fyrleynir
 þat reyna. Þeir eigvz við leingi. ok þat segia menn
 at varliga se ravstari menn. hvarrtveggi manna
 mestr ok sterkaztr vapn förir vel ok ofr hvgar. Nv
 hæggr Eiríkr til Þorlioð með sverði ok breftir ífvndr
 30 sverðit. Hann þrifr bloð refileinn ok hæggr til hans.
 ok veitir honum mikit far ok hann fellr. Nv er a

9. Þa] *Stor initial, udrykket i marginen.* 19. Þorliotr]
Svarer til Ldn.s Ljótr Þorbjarnarson á Veggjum, som faldt
i Heiðarvigi. 22. Hleðit] *Stor initial, udrykket i marginen.*

hvíldi nockur. ok nú er senn reið manna .vi. þar
 var Þorgífl hægðvandi ok Eyiolf. son hans ok
 sýnir Eiðs. Sía nú vanretti sinna manna [at] miok
 hefir avegiz þeira lvt ok vna nú illa við. Sýnir
 Gvðbranz verða varir við at Eyiolf er þar. Biðia 5
 Barða veita ser at þeir nai hans lífi ok hefna sín.
 En þat hafði verit er þeir voro avstr at hann hafði
 hrvndit þeim yr loptriði nockurv ok ísavrpytt ofan
 ok hafðo þeir farit neifvliga. vilia nú hefna. ok hafa
 af því gert farna at vpphafi með Barða. ef þeir 10
 næði honum. Nú segir Barði. it er vt vaskir menn
 ok mikils verðir ok mikit tion ef it latiz. Nú skulom
 uer enn uid leita ad ydvarr uili gangi fram. En
 bidia uil ek ad þit gangit eigi vr fylkingv. þeir fa
 8r eigi stillt sik. ok hlavpa imot honum imoinn abravt ok 15
 beriaz. Eyiolf var hinn mesti kappi ok fra giðrða maðr
 sem faðir hans. fullgior at afli reynt sik miok ifram-
 gængv. ok er at gangr þeira langr ok harðr. ok
 lykz með því at hvarir tveggiv erv sva þrair ok
 kappflamir ok micklir firir ser at því liggia þeir 20
 allir dæðir at skilnaði. Sýnir Eiðs beriaz ok fast
 ok ganga vel fram ok hermannliga. Steinn ok Stein-
 grimr þar imoti. ok nú beriaz þeir allir. ok gera
 mikit af ser. ok þar falla þeir sýnir Eiðs. ok uar
 Barði nær staddr er þeir *sitt líf. Þorgífl hægðv- 25
 anði hlífiz ecki við. þickir ser mikill skaði ger
 idavða sonar síns. hann var mest fririr ser ok betr
 vapnför en aðrir menn. Hæggr atvæ hendir. ok
 þickir eigi betra líf en hel. þeir erv mest til þes
 nefndir at framarst hafi verit. Þorgífl ok Eiríkr ok 30

13—15. uer—eigi] Den opr. skrift er ukendelig ved senere
 opriskning (samme hånd, som har oprisket bl. 8r nederst
 og skrevet bl. 9); ordene kingv—eigi er skrevne under den op-
 rindelige kolumnes sidste linje. 25. þeir] herefter udel. letu M.

Þoroddr. Þorgífl hlífir sér ecki. ok eigi var fa
 maðr því heraði er allvm þotti meira bravtar
 gengi at en honum. Þorgífl ræz honum imoti. broðir
 Þoroddz. ok eigvz við leingi. ok ei skortir harð-
 5 feingi hvarntveggia. ok eitt hæggr hæggr Þorgífl til
 hans vr brvnnvm ofan nefit. ok mælti. Nv feck
 þv gott mark ok þer höfilict. sliet skylldo þer fleiri
 hafa. þa mælti Þorgífl. Eigi er markit gott en
 meiri von at þora ek at bera hreyftiliga. ok litt
 10 þurfi þer enn at hólaz. ok hæggr til hans svo at
 hann fellr ok er ovigr. Nv verðr a hvilld nockvr.
 ok binda menn far sín. Nv er sen reið manna
 .iiij-a. þar var Tindr ok Tanni Eyiolfir ok Þormoðr
 ok er þeir koma at. eggia þeir miok. voro sialfir
 15 micklir ofr kapf menn. tekz nv bardagi hit .iiij. sinn.
 Tanni ræz imoti Barða. tekz þar vig afbvrða frókn-
 lict. Tanni hæggr titt. ok er enn sem fyrr at Barði
 er torfotr. ok lykr með því þeira mali at Tanni
 fellr firir Barða. Eyiolfir gengr imoti Oddi ok beriaz
 20 þeir. ok er þar hvarrtveggi hinn bezti dreingr. ok
 nv hæggr Eyiolfir til Oddz ok kemr akinnina. ok
 ihuaptinn ok verðr þat mikit far. Þa mælti Eyi-
 olfir vera kann at eckivnni þicki versna at kysa
 þik. hann segir. leingi hefir eigi gott verit. en þo
 25 mvn nu mikit um hafa spillz. ok þo kann vera at
 eigi segir þv þetta þinni vinkonv. ok hæggr til
 hans svo at hann feck mikit far. var her sem fyrr
 at Barði var nær staddr. ok veitir honum skaða.
 Þormoðr Þorgavz son var ok hravstr maðr. ok geck
 30 vel fram. Eyiolfir fra Borg rez honum imot ok
 verðr miok farr. ok þott þesir se mest nefndir af
 norðlendingvm. þa gengv þo allir vel ok hravftliga
 fram fyr því at þeir hæfðo einvala lið. ok er þesir

9. ok] derefter tilf., men slettet ved understregning eio M.

voro fallnir. þa letti bardaganvm. Nv mælti Þor-
 (bergr?) at þeir skyldi vndan leita. ok voro .viij.
 menn svnnan fallnir. en .iij. norðan. Nv spyrr
 Barði Þorodd ef hann mundi fara mega með þeim.
 hann lætr þes eigi von. ok biðr þa undan riða. 5
 Barði ser farit. Nv sia þeir liðit er svnnan fer sem
 iskog sæi. spyrr Barði. ef þeir vili biða. þeir koðoz
 riða vilia. ok sva gera þeir. Riða nv .xvi. saman.
 ok fleftir farir. Nv er at segia fra Illhvga. hann
 kemr avett fanginn. ok ser þar ny tiðendi. ok þo 10
 mikil. þa kvað Tindr visu. er Illhvgi spurði hve
 margir þeir hefði veri(t). Hait hefir ask við aska
 .xviii. lagar mana veð boðgiorðar. virða viðr halfan
 tvg .iij.-a. enn at eggia sennv almsvellz boðar
 fellv. þa hygg ek leyg stafí lago laðhyrf .ix. davða. 15
 Eiðs erv erfi meiðar allbratt ihyr fallnir. ok .ij. at
 gny geira. Gvðbranz synir hanndan fliks bidum uer
 8 v síðan sverds nema hefdir verdi. trævft lid mitt ed
 mesta modz alldregi boter || alldregi botir. Nv kemr
 [Tindr?] þar sem Þoroddr la ok ser at hann var 20
 líff ok hægr hann þegar af honum hæf|[uðit] ok er

1—2. Þorbergr] Þorarinn M, men ingen af Bardes ledsagere
 bærer dette navn. 12. veri(t)] veri M. hefir] gent. M. 15. .ix.
 davða] Efter den foregående fremstilling er i virkeligheden 10
 — eller når Gísli medregnes — 11 Borgfjordinger faldne. 17—
 19. synir—boter] Den opr. skrift er ukendelig ved senere op-
 friskning med samme hånd som nederst bl. 7v; ordene modz—
 boter er skrevne under den opr. kolumnes sidste linje. Den
 følgende side, arkets sidste, er stærkt slidt og svættet, skrif-
 ten muligvis også ved afskrabning delvis udslettet. Læs-
 ningen af denne side, særlig dens sidste halvdel, skyldes
 for en stor del prof. F. Jónssons bistand. Teksten, således
 som den ved befugtning af pergamentet og benyttelse af den
 heldigste belysning har kunnet fremdrages, gengives her
 med angivelse af linjeudgang; tvivlsomme steder sættes i
 skarpe klammer, med tilføjelse af spørgsmålstegn efter ganske
 usikre ord. 19. alldregi botir] Disse ord findes også bl. 8r
 nederst, hvor de rimeligvis vilkårlig er tilføjede af opfriskeren.

Illhvgi veit þetta þa mælti hann at hann hefir
 haft illt eyrendi. drepit þann mann er | [einn] var
 [vænstr ægnvattr vm þetta] eina iuaro mali ef
 þeir hefði lavpit fra manninvm en þeir mætti
 5 g[rið] | [gefa honum?]. biðr hann hafa mikla vþavck
 firir. Nu riðr Illhvgi eptir þeim við .c. manna ok
 nv lyftr a miork|va miklvm ok verða nv aptr at
 hverfa. Lætr svðr föra þeira manna lik er fallnir
 voro. mart var | fart orðit lið þeira. þeir voro
 10 miok farir Gíflungar Arne ok Froðe. Þormoðr
 ok Þorarin. Nv ætl|ar Illhvgi menn til at gæta
 likanna ok vita ef þeir yrði sva ueiddir ef þeir
 gerði eptir monvm sinvm | ok voro .lx. manna eptir
 ok giorðo tialld. ok fato of hrið. Barði kemr til
 15 Nials. ok þaðan riðr hann vt til Lð|kia-moz ok hafa
 fama bvnat sinn. þeir hittaz nv folstrarnir ok segir
 hann Þorarni tiðendin ilio|ði ok sva at þeir munv
 fara eptir likvm. Þorarin segir. at ei skulo þeir
 sva f[a] veitt þa ok hriðir ok illvið|ri skulo þa fyr
 20 abrat keyra. þeim varða við læg ef þeir bva ei vm
 likin. ok ferr þetta | sem Þorarin gat. at þeim leiðiz
 afiollum vti ok fara heim. Nv ferr Barði iAsbiarn-
 ar-nef. ok | er þeir riða vt eptir heraði ætla menn
 at konur riði. Nv lifa .iiij. vikur svmarf. ecki koma
 25 vpp | tiðendin firir alpyðv. ok skeytto þeir monn-
 um ecki forvitni. Nv riðr hann vt til fattar fvndar
 er | nefndr var aðr hann for heiman við þa hofð-
 ingiana at Klifvm. ok for með honum Gvðrvn ko|na
 hans því at hon skal hitta faðvr sinn ok vita hvat
 30 hann vili til leggja við Barða. hon kemr ahans |
 fvnd ok rekr eyrendi sitt ok tok hann því þvngt. þeir
 Barði riða með sama hvnaði. ok viso menn | ei tið-
 endi ifar þeira. þeir Hælvlldr biðo leingi amot
 stefnvnni ok þotti ærvænt at | Barði mundi koma.
 35 þeir voro fiolmennir ok ætla [nv] a braut at riða

biðr Hæfsvlldr at sía kemr | [Þorðr? eptir þeim]
 segir kynliga við bregða segir konur þangat riða
 Hæfsvlldr segir. at eigi mvni | [þat vera] þa gengr
 hann vp ok ser reið manna. Barði ok menn hans
 komv. biðr Þorðr Hæfsvlldr gengr imote þeim ok 5
 Eilifr sen | ok heilfa Barða. þeir taka hial. segir Barði
 mvndv vm mala ferli þessi einn raða Hæfsvlldr
 suarar | Ek mvn gera ok þo ecki fe þer a hendr
 En ek mvn sðma þingmann minn. En fyr þat Barði*
 þv hafðer | [hof? við?] mvnm ver til leggja við þik 10
 til .ij-a. vetta hvalf eða hvat ætlar þv þina með
 ferð. Barði segir. setv | ætlvm ver at hafa i Afbiarn-
 ar-nefi með vorum monnum ok þeim er við [faz?]
 Barði þackar honum sitt tillag | gengr hann
 heim en þeir Barði riða ok segia nv tiðendin firir 15
 alpyðo. Nv stiga þeir | a[b]ak hestom sinvm. Þorðr
 fra Breiða-vaði ok Þorualldr riða eptir þeim ok
 heilfa. Barði mælti | Þorðr ecki þickiz þv [læn
 min] þyrfa er þv kvaddir mik eigi til ferðar með
 þer hann segir. ecki [þottomz] | ek allz til skylldr 20
 ok enn mattv os at micklvm halldi koma. oxa uil ec
 gefa þer ok [lav] | ð gamlan Þorvalldr gefr .xii.
 gelldinga ok skiliaz goðir uinir. Nv kemr Barði
 siðla til Við|idalf *Biarnar ok heilfar hann honum
 ok havð eigi læð. siðan talar Barði við Goðrvnv 25
 konu sina. | hon kvez alla vega eptir hafa leitað ok
 segir Biorn vilia honum ecki gott gera sakar Goð-
 9 r runar. Biorn | segir hann. hvat uilltu leggja til i
 flaturin uid off. ef uer aukum nokkut hion uor.
 Biorn melti. ekki munek til leggja þiad ek em einkiff 30
 umfskylldr. Nv [eiga] menn hlut i uid Biorn ok fekz

7. mvndv] 2. pers. sg. 9. Barði] herefter mgl. sandsynligvis
 er eller at. 10. til] tilf. over linjen. 14. Linjens 3—4 første order
 ulæselige. 24. Viðidalf] herefter mgl. til. 28. segir] Her beg.
 2den hånd.

ekki gott af *havnum*. Bardi *melti*. *huorigir* munu þá uel hafa *ok* munu þeir *giallda* er ofallit er En þann hlut *skal* giora er þer er *uverduligastr*. *nefnir Bardi* ser þá uotta. *ok segir* *skilit* uid Gudrunu *dottur*
 5 *hans ok finn* *þat til laka *segir Bardi* ad þu ert myklu *meiri* nidingr en duganda manni sami ad eiga þik ad *mág ok* muntu huarki na af mer mund ne heiman fylgio

[N]u heyra þeir gny mikinn ad menn rida
 10 *margir* til arinnar uar þar komin Þorgilf Ara son nordan um land fra brudhlaupi sinu *ok* Snorri godi med *hænum ok* ridu faman .lxxx. manna. þá melti Bardi. *takum* ofan bunat uarn *ok* ridum iflokkinn *ok* alldri *meirr* en æinn *fenn ok* munu þeir ekki
 15 *irada* er myrkt er Ridr Bardi ad Snorra *goda ok* *hefir grimu* ahofdi ser *ok* hialar uid hann auadinu *ok segir havnum* tidendin Nu rida þeir af ainni. þá melti Snorri. Þorgilf *segir hann* her uilium uer éia *ok* eiga duol *ok* hialaz uid adr uer skipum off
 20 *agistingar* þeir Bardi rida hia flokkinum *ok* rada menn ekki ipat Þorgilf etlar um kveldit aBreida-bolftat *ok* er þeir *nidr setz þá melti Snorri. þat er mer fagt Þorgilf *segir hann* at eingi madr meli iam uel *firi* gridum sem þu *ok* aunnur logskil. litilf
 25 er um þat uert *segir* Þorgilf. Nei. *segir* Snorri mikit mun til haft. er ein melt er um. Þorgils *segir* eigi er fra haft ad ek meli betr *firi* gridum en adrir menn *ok* ma þo logfullt vera. Snorri *melti*. þat uil ek ad [þu] latir mik heyra hann *segir*. huer þærf
 30 er þess eru her nokkurir *missattir*. hann kuez alldregi þat uita en alldregi er þi mifradit *ok* ger sem ek

5. finn] herefter udel. ek M. 9. N[u] Af initial og tilhørende overskrift ses svage spor. 22. þeir] herefter udel. hafa (eller hofdu) M.

uil ok fkeyt mer foruitni Þorgilf segir. ad suo skal
 uera hann tok þa til malf. þat er upphaf grida
 mala uorra Ad gud se uid off alla fattur uer skul-
 um ok uera menn fattir uor imillum ok sam uerir ad
 oldri ok ad ati aþingi ok aþiodstefnu. ad kirkna 5
 fokn ok ikonungf hufi ok hueruetna þar er manna
 funndir uerda. þa skulum uer suo fattir sem alldri
 hafi fianskapr uor imillum uerit. uer skulum deila
 knif ok kiot stykki ok alla hluti uor imilli sem frendr
 en eigi fiandr Ef fakar gioraz hedan af amilli uor. 10
 þer skal fe beta en eigi flein rioda. en sa uorr er
 9 v geingr ageruvar fetter edda uegr aueittar | trygdír.
 þa skal hann suo uida uargrekr ok rekinn sem
 menn uipaz uarga reka. krifnir menn kirkior sekia.
 hædnir menn hof blota. elldar uppbrenna iord grér. 15
 mógr modur kallar. skip skridr. skilldir blika. solskin
 sne legir. fidr skridr. fura uex. ualr flygr uorlangan
 dag stanndi honvm beinn byrr undir bada uengi.
 himinn huerfr. heimr er bygdr. uindr uex ueitir
 uatn til fiouar. ok kallar kornefa. hann skal firraz 20
 kirkior ok krifna menn Guds hús ok gyma heim huern
 nema heluiti Tekr huerr uórr trygdír uid annan firi
 fik ok sinn erfingia alinn ok oborinn getinn ok oget-
 inn nefndan ok onefndan. en huerr ueitir imot
 trygdír ok éuintrygdír. metar trygdír ok megin- 25
 trygdír. þær er æ skulu halldaz medan moldir ok
 menn lifa Nu eru uer fattir ok sammala huar sem uer
 finnumz alannde eda álegi. skipi eda áskidi ihauí eda
 *heftbaki. arar admidla ok æffkotu þöftu ok þiliu ef

7. alldri] herefter tilf., men overstreget, sem all M. 9. ok(2)]
 ved interlineartilf. M. 10. gioraz hedan] h. g. med ovenover
 stillede streger som omstillingsmærke M. 12. edda] d. v. s.
 eda (eða). 20. kornefa] d. v. s. korni sá. 26. -trygdír] g tilf.
 over linjen M. 29. heft-] sál., for áheft-, M.

parfar gioraz. iafnsatr huerr uid annan sem sonr uid
fædur eda *fadir* uid son *ifamfaurum* aullum. hæfum nv
 lofa tak ad trygda malum *ok* hælldum uel trygdír
 ad uilia krifz *ok* ad uitni allra manna. þeirra *er* nu
 5 heyrdu tryggða mál haui sa guds hylli *er* helldur
 trygdír en sa gremi guds *er* ryfr rettar trygdír. en
 hylli sa *er* helldr haufum heilir fezt en gud se uid
 alla fattur.

Ok *er* Þorgilf hafði lokit ad mela firi gridum
 10 þa melti Snorri haf þækk firi uinr stor uel *er* melt
ok þat synt sa *er* abak gengr. *er* ad uifu gridnid-
 ingr *ok* se hann uid stadr Nu segir Snorri tidindin.
 þa sem ordin uoru *ok* þat ad þeir Bardi uoru þar
 komnir iflok þeirra Þorgils. þar uoru margir uinir
 15 sunnan manna. *ok* náfreindr. Þorgilf hafði *ok* átt fyrr
 Grimu Hallkels dottur systur Illhuga enssuarta þa
 melti Þorgilf. vel hefðem uer matt missa þin. Snorri.
 nu ad finni. hann suarar eigi *er* þat godi uinr erin
 eru nv ordin uandredi med monnum. þot her nemi
 20 stadar. Þorgilf uill nu eigi ganga agrid þessi *er* hann
 heuir sialfr firi melt. *ok* skiliaz menn nv ridr Snorri
 fra med .xx. menn *ok* Bardi med hænum *ok* hans
 menn. til Lekia-mótz *ok* tekr Þorarin vel uid þeim
 okerv nu katir rada nu radum finvm ad |

* * *

25 hioltum lauft ek þik. firir þui at mer potti ecki 10 r
 annat at þer geranða

Þa stenðr vpp einn gamall maðr *ok* var þar

2. nv] herefter tr overstreget M. 8. fattur] herefter med
 rødt blæk kapitulum M. Den fg. initial er malet gul. 11. ok]
 herefter tilf., men slettet ved underprikning er M. 17. hefð-
 em] d rettet fra þ M. 18. þat] herefter udraderet gera M.
 24. ad] herefter 1 blad bortskåret M. 25. hioltum] Her beg.
 3dje hånd. 27. Þa] Stor sort initial; af overskrift ses nu
 intet spor.

Eiðr Skeggja son ok melti kunnum wer mikla opauk at menn skattyrdiz her huart er þat gera varir menn eðr aðrir. til einkis kemr þat goðs en oft geriz illt af þui. skillðu menn þat mæla her at til fatta væri. ætlu uær at eigi muni aðrir meirr 5 eiga eftir sinum hlut at sia eðr auðrum muni storugi meiri harma leitað en mer. syniz os þo þat ráð at sættaz. munu uær þui eigi uarkynna oðrum þo at her skatt yrðis. er þat ok uænft til at illa gefiz sem fyrr at velia monnum neifolig orð. hann feck 10 goðan rom at sinu mali. Er nu leitat huerir vænftir se vm sættir at læita. Snorri er til nefndr at mest leitaði vm sættir. hann var þa miog hniginn. Þorgils var annar maðr vinr Snorra. þeir attu systr .ij. ok ræððu sua huarirtueggju at flegit munði igiorð 15 ok imanniofnut en menn hofðu fárt halldit frenðum sinum. kunnu uær nu eigi annat segia en til manniafnaðar voro menn lagðir er fallnir voro. ok var Snorri tekinn til gerðar af henði Barða. ok Guðmundr Eyiulfs son. Þorgils Ara son. ok Illhugi 20 af henði sunnan manna Ræððu nu þetta sin a milli huat uænligaz uæri til sætta. Nu synðiz þat at menn skal leggja til manniafnaðar. Synir Eiðs ok synir Guðbrandz. en Þoroðdr Hermunðar son. ok Þorbiorn þeir voro iafnir. Borgfirðingum þotti frek- 25 liga horfa við Hall Guðmundar son ok hurfu fra ok rufu sættir en þeir uissu ahuga Barða. En fra mala lokum er at segia. at synir Þorgautz Ketill ok Gifli voro iafnir við Hall Guðmundar son. en allz foruz ix menn sunnan. þa eru iii norðan við 30

1. melti] melti med et forangående overflødigst „ok“ interlineartilf. M. 11. at] rettet fra af M. 12. læita] i interlineartilf. M. 14. systr .ij.] sml. s. 71. 19. henði] ved interlineartilf. M. 21. Ræððu] Initialen er udrykket i marginen.

.v. Gíflunga. *firir* þui at kyns munr var mikill. ok letu frenðr Barða ser *eigi* annat lika en þa var rætt við huarra tueggju huar þa var uænft. Þa voro .iiij. obættir sunnan menn. Þorgils ok Eyiulfr son hans. Tanni hinn handrammi ok Eyiulfr fyltr son hans. en Barði sagði at hann var eingi auðmaðr ne þeir bræðr eðr frenðr þeira. ok *eigi* munu wer biðia off fiar til bota. Snorri *suarar*. *eigi* mun her þo huarki koma fe ne mannsektir. Barði *suarar*. at 10 hann uill *eigi* þui neita at menn færi utan ok ætti þo wt kuæmt. ok færi þui fleiri. ok er fa ein er *eigi* er fær. skal fie *firir* hann giallda. en þo kan uera at þer þickiz | nockut saknæmt við hann eiga. 10 v Gris felaghi var mæn ecki vera sakbitinn. Hefthofði 15 er byr þar er nu heitir at Stað iSkaga-firði. hann er frenði hans. hann tok með honum. þat komz a leið at sættir verða at þui. ok kom þat hellz saman með þeim at þeir færi vtan. ok þickir þat hellz nockur nafnbót vera. allz Barði var *eigi* bitr a fe- 20 bætr. Ventu þeir at hellðr munði fiatna ufriðrinn ok þotti ser þat *eigi* minni sæmð at þeir væri utan. ok þotti uitrvm monnum þa likligaz til at fiatna munði þeira offi sua mikill sem uar at se *eigi* fyrft samlenðir .xiiij. menn skillðu utan fara þeir sem 25 verit hofðu at heiðar uigi ok uera utan þria uetr ok eiga wtkuæmt hit ij. sumar. en ecki skillði fe til farningar þeim ok var sætz a malin *firir* ðoma. ok su var uirðing .a. at Barði þotti hallðit hafa fullan hlut ok þeir er honum ueittu isua ouænt 30 efni sem komit var. vm hrið

Nv sendir Barði menn heim iherat. þeir hofðu sellt lanð sitt af henði ok bu ef þessar yrði mala

3—6. Þa—hans] Ved denne opgørelse forbliver to af de faldne Borgfjordinger, Þorgautr og Þorljótr á Veggjum, uomtalte. Sml. s. 95. 31. Nv] Af initial og tilh. overskrift ses svage spor.

lyktir. er aðr var *eigi* raðit þat. Sa maðr het Þor-
oððr ok kallaðr kergarðr. ecki uinsæll. hann skillði
hafa .iij. uetr. hann var frenði þeira Guðmundar
sona auðigr at fie. var nu raðit at kalla kaup þeira
Nu kemr skip af hafi iBlondu-of er atti Hallðor fost- 5
broðir Barða. nu koma menn heim af þingi ok er
Hallðor spyr at Barði skal utan lætr hann bera
farminn af skipinu. ok flytz vpp i Hopit fyrir hus
Barða. uerðr þar fagnafunðr. frenði segir Hallðor.
þu hefir uel ihonðum uið mik. ueitt mer offt mikit 10
stygð ok ecki uið er ek for eigi. Nu heit ek þer
nockuru til lagi. skalt þu nu þat heyra. Skip þetta
uil ek gefa þer með ra ok reiði. Barði þackar hon-
um. þickir hann stormannligha gort hafa. byrr
hann nu þetta skip ok er með honum halfr þriði 15
togr manna. uerða hellðr siðbunir lata i haf ok eru
xi. ðægr vti uerðr a þa leið at þeir briota skipit
nordr uið Siglu-nes ok tyna þeir miklu. menn hallðaz.
Guðmundr gamli var riðinn wt a Galmars-stronð
ok spyrri tiðenðin ok huatar heim. ok um kuellðit 20
mælti Eyiulfr son hans. uera ma nu at Barði se
firir hanðan er heðan of fer. fogðu margir at þat
var eigi ulikligt. huerfu munðir þu hatta segir hann
Eyiulfr. ef hann væri aftr reka orðinn. hann suarar.
huat synyz þer ráð hann mælti. bioða þeim ollum 25
heim til uistar. þat væri þinfligt. Guðmundr suarar.
mikit er þer ihug ok eigi ueit ek at þat se oraðligt.
11r hann suarar Eyiulfr. mæl manna heilaztr. | Ek kann
segia þer at þeir Barði eru aftr reka uorðnir ok
brotið i spon uið Siglu-nef en tynt mestum hlut 30

5. Nu] Initialen er uðrykket i marginen. 18. nordr]
Interlineartilføjelse med sin skrift og andet blæk. 19. Guðm.
gamli] Synes efter det fg. at måtte være sønnen Eyiulfr.
21. se] ved interlineartilf. M. 23. eigi ulikligt] Den ene nægtelse
bør vistnok fjærnes. 30. Siglu-] sål. rettet ved tilf. over linjen
med sin skrift (særlig hånd?), opr. langa M.

liarins. mun þer at þessu uerða uirðing ok tekr fyrir munn honum. Guðmundi þickir eigi enn betr ok lætr hann raða.

- [E]yiulfr gerir ferð sína ok hefir halfan þriðja
 5 tog hefta i mot þeim ok hittir þa a stromðinni. Eyulfr kueðr þa uel ok biðr þa fara heim með ser at raði foður síns. þeir gera sua skipa þar annan beck vm uetrinn ok er Guðmundr reifr uið þa ok ueitir þeim stormannligha ok uel. Þetta spyrt uida
 10 Einar Iarnskeggia son byðr þeim þar ok oft at uera með ser ok eru þeir nu katir. er nu til þess at taka er Þorarenn reð at menn uoro þeir með Barða. er mikils *uerðir ok mikils attu kosti. lata nu gera eftir fe sínu uestr ok ætla enn utan vm sumarit
 15 [Þ]at uar vm uetrinn at maðr spurði Eirík fcallð at atburðum ok huerfu mikit mannfall yrði. hann kuað visu. Laghu lyðar fræghir. laugðis fkeiðs a heiði. liðð sprakirum ranða. rauð .xi. ðauðir. hitt uar aðr en auðar. ognar gims i rimmu. iokum sokn
 20 við sæki. far þissar feck Gíflí. Enn uerðr þes ðæmi at nu var spurt hue margir fallner voro af huarum. hann kuað visu. þrir hafa allz af oru. itr stallz liði fallit. uær ruðum fuerð ifarum. sigr borðs uiðir norðan. en fyr þollar fellu. fiolnis seiðs aheiði.
 25 giorðiz grimt með fyrðum. gunnel .ix. sunnan þa uerðr vm rætt at miog hefði a uegiz. þeira lið sunnan manna. þa kuað hann visu. Styrr let snarr ok Snorri fuerð þing hait uerða. þar er gnyuerðir gerðu. Gíflunga hlut þungan. enn uarð eigi
 30 en minna eitt fkarð þat er hio Barði. fell geyfla lið Gífla gunnoringa sunnan. Nu toko þeir fe sitt

4. Ey.] Af den opr. initial og overskrift ses nu intet spor. 6. ok biðr] gent. M. 13. mikils] herefter udel. uoro M. 15. Þat] Initialen er senere tilsat; af overskrift ses muligvis svage spor. 17, 22, 27. Laghu, þrir, Styrr] Ved et ud for i marginen stående v er viserne angivne M.

felagar Barða ok biugguz til utan ferðar með goðan
fiarhlut. Barði sendir orð ok þeir bræðr at þeir
vilja hafa land sitt ok felia þickiaz þurfa laufa fe.
hann uil eigi lata lauft landit uill at kaupit se sem
ætlat var. uerða nu annat huart at missa fiarins 5
eðr ðrepa hann. nu segir Eyiulfr at hann mun fa
þeim iafn mikil fe sem land er uert. en hann eiga
uið hann. kuez skulu annat huart a þui sumri hafa
ðrepit hann eðr rekit af landinu ok kastat sinni
eign aa. Barði kaupir skip er vppi stoð i Hufa- 10
uik. foro þa utan. ok leiðði Eyiulfr þa uirðulegha
11 v ibraut | ok ferst nu uel. ok kemr af hafi norðr i
Þrandheimi. i kaupangi. lætr nu upp setia skip sitt
ok bua vm uel. Olafur konungur hinn helgi reð þa
firir Noregi var hann i kaupþænum. Barði gengr 15
firir konung ok hans foronautar. kuodðu konung
vel sem sæmði. ok er a þa leið herra. segir Barði.
at wer uilðum uera uetr gestir þinir. konungur
suarar. a þa leið. wer hofum frett. til þin. Barði.
segir hann at þu ert ættstorr maðr ok mikill firir 20
þer. ok þer erut uafkligr menn. ok hitt inockur
storræði. ok rekit harma yðuarra. ok uerit þo leingi
firir. ok þo hafi þer nockut forneskiu ok þess konar
atrvnat sem os er ofkaptiðr. ok firir þa fok at wer
hofum þat sua miog fra os skilit. ok þa vilium uær 25
eigi taka með yðr. en þo skulum wer uera uiner
ydrir. Barði. segir hann. ok mun nokkut mikilligt
firir yðr liggia. en þat kann oft verða er menn
hitta i slika luti. ok uerðr sua mikil rið at ef nockut
verðr uið blandit forneskiu at menn trva a þat of- 30
miog. þa mælti Barði. ei er sa maðr segir hann
er ek uilða hellðr minn vin en yðr. ok kunnu wer
þauk þinna ummæla. Barði hefir þar bæiar fetu

25. ok] ved, vistnok senere, interlineartilf. M.

vm uetrinn ok virðiz ollum uel. en vm uarit byr
 hann skip sitt til Danmerkr ok er þar uetr annan i
 goðu ifirlæti. ok nu er ecki getið tíðenda. eftir þetta
 byr hann skip sitt til Íflanz. ok komu fyrir norðan
 5 land wt. ok voru miog sua felaufir. Guðmundr var
 þa anðaðr. ok kom Eyiulfr þa imót þeim ok bauð til
 sín. ok síðan for huer til sinna heimkynna er allir
 voro fyknir. Eyiulfr gefr þeim bræðrum vpp foðr-
 leifð sína ok lyfti enn stormennzku sína sem fyr ok
 10 ueitti þeim eingi maðr iafnmikit lið sem hann.
 Barði fer til mags síns Guðbrandz. hann var bæði
 auðigr ok kynstorr ok kallaðr nockut fefasta en
 bræðr Barða foru til Borgar innar syðri til Eyiulfs
 mags síns. Þa var foftra þeira þauð. Nu keypti
 15 Eyiulfr allt land vñðir þa bræðr ok leyfser Barða
 fra með laufa fe. Setia nu bu saman a foður leifð
 sinne. ok urðu elli þaudir. nytir menn ok ei iafn-
 miklir sem ættin þeira. ok baðir kuangaðir ok menn
 fra þeim komnir. Barði riðr til þings eftir er hann
 20 hafði .i. uetr verit her a landi. þa bað hann ser
 konu. su het Auðr. þottir Snorra goða. ok er hun
 fofstnuð honum ok fkillði brúðlaup vera vm hauftið
 i Sælings-ðal at Snorra goða fauður hennar eigi
 er akueðit hue mikit fe henni fkillði heiman fylgia.
 25 en liklegt at vera | munði goðr somi. hon var skor- 12r
 ungr ok unni Snorri henni mikit. moðir hennar var
 Þurið Illhugaðottir hins rauða. Barði riðr til
 Uatz-ðals vm þingit til magha sinna ok vnir uel
 uið sína ferð ok hefir goda virðing af monnum ok
 30 for eftir þi sem vitrir menn hofðu fyrir seð at sætt
 manna hellz sem a var kueðit ok er ecki getið

6. þa(2)] rettet fra þa M. 8. Eyiulfr] Eeylfr M. 22. brúð-
 laup] a ved senere interlineartilf. M. 28. Uatz-ðals] fejlagtig
 for Viðidals? M.

þeirra viðskipta síðan. nu byr Snorri ueizluna *vm*
 haustið sem ætlat (*va*)r ok kemr þa íolmenne mikit.
 ok ferr hon fram skoruliga sem van var. ok er
 Barði þar *vm* uetrin ok bæði þau. en *vm* uarit
 fara þau í braut með allt fitt. ok skiliaz þeir goðir 5
 vinir Barði ok Snorri. ok ferr hann nu norðr í Vatz-
 ðal. ok er þar með Guðbrandi magi sínum. ok at
 vari byr hann ferð sína kaupir skip ok ferr vtan
 ok kona hans með honum. ok er sagt at honum
 greiðiz uel ferðin ok kemr af hafi norðr við Halga- 10
 land. ok er þar *vm* uetrin í Þiottu með Sueini Ha-
 reks syni. ok var uel uirðr. ok þottuz menn sía a
 honum stormennzku ok virði hann þau biæði mikils

Sva bar til einn morgin er þau voro uti í
 íkemma biæði. at Barði uildi sofa en hon vildi 15
 uekia hann. ok tekr eitt hægindi litið ok kastar í
 anðlit honum. sua sem með glenzi. hann kastaði
 braut ok ferr sua nockorum sínum. ok eitt sinn
 kastar hann til hennar ok lætr fylgia honðina. hon
 reiðiz við ok hefir feingit .i. stein ok kastar til 20
 hans. ok *vm* daginn eftir dryckiu. stenðr Barði *ok
 nefnir fer uatta. ok segir skilit við Aði. ok segir.
 at hann vil eigi af henni ofríki taka. ne oðrum
 monnum. ecki tíar orðum við at koma sua er þetta
 fast sett. er nu fiarlutum skift þeirra imilli. ok hann 25
 ræðz þaðan í braut *vm* varit ok lætr eigi af ferð
 sinni fyr en hann kom í Garða-riki ok gekk þar a
 mala ok var þar með Uæringium ok þotti ollum
 Norðmonnum mikils *vm* hann uert. ok hófðu hann
 í kíærleikum með fer. Auallt er konungs ríki skal 30
 ueria er hann í leiðangri ok fær gott orð af hreyfti

6—7. Vatz-ðal] *fejlagtig for Viðidal?* M. 14. Sva] *Initialen*
er senere tilsat, åben plads for overskift. 21. Barði] *herefter*
udel. upp M. 22. Aði] *d. v. s. Auði.* 25. fast] *gent. M. fiar-*
i står interlineart M.

finni. ok hefir ṽm sig mikla fueit manna. þar er
Barði iǵ uetr i mikilli s̃æmð fra konungi ok oll-
um Uæringium. ok eitt finn er þeir voro a galeið-
um við her ok uorðu enn konungs riki. þa kom
5 at þeim herr. gera nu barðaga mikinn ok fellr miog
lið konungs er við ofresli var at briotaz ok gerðu aðr
morg st̃or uerk. ok þar fell Barði við goðan orðstir.
ok hafði ðreingiliga neytt sinna vapna til ðauða.
Aðr var gift oðrum rikum manne. s̃yni Þoris hundz
10 er Sigurðr het ok eru þaðan komnir Biarkeyngar
hinir agiæztu menn. ok lykr þar þessi fogu.

9. Aðr] d. v. s. Auðr.

Archaismi et loqvendi modi rariores

úr þessare Viga-Styrs Saugu, *hier og þar* ur sögunne allt til þess Gestur er komenn i Miklagard. (* betegner citater, som ikke forekommer i J. O.s „Inntak“.)

of vig þesse ræddu menn misjafnt. *et sæpius.* 5

þiðrar ɔ: *naut sem gelldt eru gömul.*

gátvatur *pro heygdur.*

*óæll *pro óalande. sc. Einar.*

honum var þúngs af von ɔ: *hafde þúnga von.*

Gestr sitr nu hugfi um sitt mál ɔ: *hugsandi, hug- 10*
siukur, edur i þaunkum.

Styr hafdi skvadann heft ɔ: *járnadann.*

var því ei samsumars utanfarit. *idem i Kormakss.*
og Vatnsdælas.

*at drepa a dreif *pro ad þegia yfer.* 15

*hvat or Gefi er ordit. *item alibi nú vita menn*
ógloggt hvat or Gefi er ordit fyrst i brád or.
hodie af. brad ɔ: ad so stöddu. bráðlega.

en fva var tilfarit, ad eckian bið at fiardarbotni ɔ:
hagade til. 20

at róa á fæ at togrifki.

sialþbiarga. þegar skipenu hvolfde under þeim Þorsteine.

7. gátvatur] gátvaðr T. 8. Einar] *ved senere tilf.* B, T, de qvo supra *tillægger endv.* T. 10. hugsandi] *tilf. som 1ste led i forklaringen* B, T. 12. skvadann] *skvaðann* T. 14. og] et B, T. 18. ad so st. br.] *br. ad so st.* B. T. 19. en] enn B. T.

lífde hann því líkara sem hann væri illdyri enn hann væri maðr (v: *Fialla-Teitur*) því hann lá á föllum úte.

hún var systrunga Gefts v: *dotter modursystur hanss.*

5 *kudr pro kunnr et kidr pro kinnr. bádar kidur i blöde i v. *Gests.*

enn Þordis varð eige ær þriðráða (þegar er vered að tala um hvað hún gaf Geste til utanferdar.)

ok mun mior þetta fyrir eingu standa álangdar v: i
10 *framtidenne (sagde Gestur um sared, sem Þorsteinn veitte hönum.)*

enn þat er sidr væringia ok norðmanna et sæpius eru nordmen distingverader fra væringium.

mótgaungu menn sæpe pro öviner.

15 eigi verðr þat allt at regni er rauckr. i visu *Styrs adag.*
v: *þegar hótað er störu verður opt líted úr.*

eigi má oþeigum bella v: i hel koma, edur særa so adag. hrífe.

ok myndar til höfuds á honum. (sem almennelega er

20 *nú sagt at mijnda til) þá Þorst. lagde saxenu til Gests i Miklagarde.*

oþeigvænlegt sár. v: *hættulited.*

Geftr feller bæn at væringium. v: *bidur innelega.*

ok giordu þat þeir menn er tædu male Þorsteins at

25 *vilia Gefts, er vissu ættarferd Þorsteins. tædu v: studdu edur hlyntu ad.*

Snorri fende ord N. N. at þeir skulu hittast þann dag er vj. vikur eru til vetrar. et mox: enn

Snorri fendir at tvimanude sumars. enn þad var

30 *á laugardag. Ergo kom þá veturinn á laugardag. og tvimanadr er penultimus mensis sumarsens.*

þa var þoka yfer heradenu, ok vindr af hafi og úr vid v: *yria.*

og fá tidende ɔ: *hvað við leid, hvernenn þar hagade edur stod til.*

þeir lata taka nidur hesta fina og ægia. *so kalla enn sumer menn, idem Vatnsd. s.*

ok kona fu er embættir þe ɔ: *vinnur það er þarf við 5 þe sc. miölkar.*

Snorri mællti við son sinn Þord kaufa. ser kottrenn mufena ɔ: *kötttr.*

ok taka atfang. *hodie afanga.*

*ok fragu *pro fregnudu.*

10

byriast Heidarviga Saga.

*Hallr Gudm. f. var nu fulltidi at alldri *et sæpius.*

*menn búa mal á hendur vegundum of vig Þorsteins ɔ: *um ut supra.*

og oru eigi þeir aldauda oru *pro voru et postea ali-* 15 *cubi. et *er pro þer ɔ: vos.*

at tægja Kleppjarne ɔ: *ad vera i ráðum og fylge med.*

*at honum kvaz þar þickia miklu meiri máldeili á ɔ: *varda um.*

fe til þarningar [*það var skipaferd.*

20

at hveruger skyllde hendur við óðrum begia ɔ: *ad tregdast við, imiliast, edur taka eige bôn hans.*

og hefr þu haft vel og drengeliga úr þessum málum ɔ: *ráðed vel úr. et mox *vel haft af þessu mále.*

Conf. Laxd. Sogu C. 8. et 26.

25

og fettu Giflungar nockut úfa við honum. *sc. Þorgils ɔ: voru amasamer.*

at eiga einhvern einfkis at kunna ɔ: *illt ad launa, edur við ad þyckia.*

1. tidende] tidindi B, T. 7—8. kottrenn mufena] kottrenn mufina B, T. 9. atfang] atfang B. 10. fragu] fragu B, T. 13. mal] mál T. 14. um] udel. T. 17. Kleppjarne] Kleppjarne B, T. 23. drengeliga] drengiliga B, T.

*at komast við vedre ɔ: *ad verda opinbert. Conf. Laxd. S. C. 49.*

mer spyrst þva frá Gísla, at hann er bradskeytt til mals at taka ɔ: *fiötur til svars. hvatordur.*

5 þer eigned um miken vanda at mæla sagde Þorarrinn við B.

marger eru iafnan[ir] at frændfeme, *et alibi iafn-*
komner at frændfemi ɔ: *standa jafnframt ad.*

at eiga of mikil vandræði at vera *pro at eiga i vanda.*

10 at vera lífi minnr ɔ: *at vera daudr.*

hann var eingi orða madur ɔ: *hann var eige ord-*
margur edur málsmiallur.

hans er ecki við kostur ɔ: *absens est.*

elle stóð Harek ɔ: *hann var komenn allt i elle. edur*

15 *ellenn var hönum ad meine.*

fkardann hlut ad bera fyrir öðrum ɔ: *ad hafa skert-*
ann hlut ur bitum. Conf. Laxds. Cap. 42.

at veita eingi urflit ɔ: *urskurd.*

*vel borinn ɔ: *af göðum ættum.*

20 frigiarn fortè sá sem giarn er á ad fria mönnum hugar.
oflati sá miked lætur yfer sier.

of kapp ɔ: *ofurkapps madur.*

sva er vídvaxed ɔ: *so hagar til, so er háttur á mále.*
mig beidde naúfsyn til ɔ: *rak naúdsyn til.*

25 alls þú rekr þitt erendi alls ɔ: *af því, þar ed þú*
rekr þitt etc. sic Laxd. s. C. 9.

þú hefr berliga a mig kvæded ɔ: *skorad á mig til*
svars.

þverkominn við máled ɔ: *eige hinn næste edur rett-*
30 *aste svaramadur.*

ofkynsfamr *hoc loco pro illknittinn.*

5. miken] mikenn B, mikinn T. 7. iafuan] opr. iafnannir?
sml. s. 55. 9. eiga i vanda] sysla ved rett. T. 21. oflati] of-
láti T. 27. kvæded] kvædit B, T. 29. máled] málid B, malid T.

at kynnaft við einhvern ɔ: *ad beckiast til við einhvern.*

eigi munum ver þar aunnur þe tilleggia. *þe in plur.*

þat þyker mer at gliku ɔ: *vidlikt, eins vera háttur á.*

at vera a vandar veiði ɔ: *ovist hvar nidur kemur.* 5

adag. segia skal þurfi ef hann situr nockvidr við elld ɔ:

ad segia einum illgiörnum manne i þeim stad,

sem hann þorer ei ad ráða á mann, edur skeyta

skape sinu.

at fva storer menn sem nú eigu hlut ad (*Eidur* 10

mællte) ɔ: *mikler menn.*

adag. uylir(?) þiarrri en ver fialldan. *er sagt uppá þá sem*

sækia þegar þeir ætte at veria. [enn hvert þad

fyrsta ord á at merkia hvilir, eda nysir sc. geingur

hniðsande og fer fyrir utann (sem mior líkara 15

synest) veit eg eige.

nu mællte Eidr. eige hyrdum ver at skattyrdast við

þig (*vulgo hodie skútyrdast*) ɔ: *munnhöggvast.*

þat er nú i þreytt at fo fynest vitrum monnum sem

ockr ɔ: *þad er reint til þrautar.* 20

mælltu þar mundmálum ɔ: *sömdu mille sin um mund*

konunnar.

þat hafde Þorde orded til þarreks, at heftar hans bader

voru i brottu. *farrek ɔ: farartálme. edur hindran.*

at flá kaupi við einn ɔ: *kaupslaga. conf. Laxds. Cap.* 25

12. et Hallfr. s. C. 7.

er mer sagt at vapnin eru sigr audig ɔ: *lucku gefenn.*

hun var medallagi vitr ɔ: *litt vitur.*

5. a] á B, T. 8. ráða á mann] *først skr.* hefna sin T.
9. sinu] þó hönum mislike *tilf.* T. 10. storer] stórir B,
stórir T. 12. en] enn B, T. 16. *Yderligere tilf.* i T: edur
so sem med forvitne nasande: eins og i Háva m. v. 7. eyr-
un hlydi, enn augum skodi, so nysist frodra hver fyrir, og *ved*
understregning og marg. tilf. er hvilir *rettet til* vylir a vole.
17. Eidr] Eidur B, T. 23. orded] ordet B, ordit T. hans]
hanns B, T. 28. hun] hún B, T.

öðmalugr *adjectivum*.

hvat skal þretkarli þínum so got vopn ɔ: *sá sem er ordenn so burdalaus og uppgafen af elle, ad hann rembest so vid allt hvad hann giðrer, ad hann etc.*

5 þarstu er kominn af þotum þræmm þar sem þu ert.
ok telr þat mangi munu giðrt hafa ɔ: *mann eingi, nemo.*

at klækiaft a vid einn ɔ: *giðra einum til skada og skapraunar.*

10 var vel vid honum tekid at eins ɔ: *tantum non.*

hvad hann atte um ad vera ɔ: *hvad hönum var á höndum.*

at þirraft þund þrænda finna ɔ: *ad fordast og giðra sig flarlægann.*

15 *var mikill merkesmadr ɔ: *atqvædamadur. sc. Hoskulldr.*

4. hvad] sem B, T. 8. a] á B, T. 11. atte] atti B.
um] umm T. 15. madr] maðr B, T. sc. Hoskulldr] *senere*
tilf. A, B, T.

Nockrar liklegar Til gatur
um Mennena, Timann og Stadenn, sem Heidar-
vigenn snerta.

- I. Hverier menn vered hafe i Heidarvigunum
¹⁾ af halfu Barda, ²⁾ af halfu Borgfirdinga.

JO. gætter på, at Vatnsdøler og Viddøler har støttet Barde på grund af slægtskabsforhold. Endvidere ses det af Eyrbyggja saga, at Snorre gode har haft med disse begivenheder at gøre („hann kemr ok við Heiðarvíg sögu“), og JO. opregner de forskellige grunde, som måtte bevæge ham til at hjælpe Barde; anser det dog for tvivlsomt, om Snorre selv har været til stede. Styrslægt kan ligeledes antages at have sluttet sig til Barde, og alle ovennævnte har været nær knyttede til Laksdølerne.

På Borgfjordingernes side har stået Gislungerne, som har været mange, og sandsynligvis har Kleppjarn, Hårek og Torstein — om ikke flere — været brødre; selv om den i sagaen nævnte Gisle har hørt til denne slægt, har han næppe deltaget i kampen, men været bortrejst. Gislungerne er sandsynligvis bleven hjulpet af Illuge svarte og slægtninge og venner fra Borgarfjord.

II. Um Heidarviga timann.

JO. sammenstiller forskellige angivelser, ifølge hvilke tiden for Heiðarvíg bliver: efter Heiðarvíg saga 1018, efter Eyrbyggja saga 1014, efter Grettes

saga 1016; er mest tilbøjelig til at henføre begivenheden til årene 1016—18, snarest (om man tør bortse fra Torfæi beregning af kronologien i Grettis' saga) til 1018. Efter Laksdøla saga udregner han Halls alder, da han dræbtes, til 33 år og Bardes alder 1018 til 30 år.

III. Stadurinn hvar Heidarvigenn hafe staded.

Navnet og omstændighederne viser, at skuepladsen har været Arnarvatnshede, ikke alene den sydlige, men også midt på denne og næsten over den hele. Derefter fortsættes Munnmæle eru, að Þorarin spake hafe ätt so að fara: Barde hafde til vissu l.x. manns. x. af þeim liet Þorarin fara ofan i Hvitársíðu (kann vera allt til Gislunga, sem þetta fragment getur um að teigenn slóu við Hvítá), slást þar uppá þá, og epter litla tilraun, og ofurefle, sem líkast være þeim munde mæta, skyldu þeir flya. xx. menn tilsette hann hiá Skeliahálsa, edur þar einhverstadar upp með fljótenu bak við Kalmannstungu. Þängad elltu Borgfirðingar hina x. sló þá enn aptur i bardaga, og epter stutta og harda hrijd flóðu þeir á nytt, enn Borgfirðingar raku flóttann, og ætludu ei mundu fleire. Þar sem endast Hellesfítar, er hiá Norlinga fljóte, þá rided er fyrst uppá Þorvallds háls, ein díup og laung lag, þvers um, til vinstre handar, þá nordur epter er fared, rett við vegenn, sem heiter enn þá fyrersatur, og á það nafn að vera síðan Heidarvigenn¹, þar tilsette hann xxx. manns, sem var hið besta líds fólked. Þá þeir hófðu nú með þessum ertingum teigda Borgfirð-

¹ Til disse lokaliteter er i virkeligheden knyttet det i Ísl. Þjóðsögur II, 300—4 fortalte Hellismanna-sagn; smt. Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskrivelse af Island, I, 339 ff., 352.

inga allt upp þágangad, og þeir voru ordner móðer, yferfiellu þessar xxx þá, so þar sló i alvarlegann bardaga, og med þessare atferd skyllde Þorarin og Barde hafa orded driúgare.

Enn hvad sem i þessu er satt, þá sier enn nú merke til á Arnarvatnsheide, ad sá Bardage hefur mikell og mannskiaedur vered og orustan færst og ridlast vida um heidena. Þvi fyrer nordan Þorvalldsháls, skamt fyrer vestan fljóted, þar sem hverarner eru, segia kunnuger menn ad sieu haugar, og synst hefur mier, ad so kynne ad vera. Ecke fullre halfre þingmannaleid þar fyrer nordan, skamt fyrer sunnan Arnarvatnshæder, rett vid vegenn til hægre handar, þá nordur epter er fared, heiter Morddisarhæd og Morddisarvatn, sem sagt er þá hafe nafn fenged. og það meira er, ad nordan til á heidenne, þá ofan hallar i Vydedal, lited meir enn halfa þingmannaleid úr bygd, þar á eyrunum vid Vydedals á heita Haugar, og tvær Haugakvisler, sem þar hiá renna. Haugarner eru marger og þietter saman. Þetta allt er nú meint ad sieu meniar Heidar viganna. Þó er þetta hid seinasta nockud otrúlegt, þvi þá skylldu Borgfirdingar hafa att at ellta hina nærre um tvær þingmannaleider, enn heidenn óll mille bygda er kollud half þridia þingmannaleid. Þar med eru þeir haugar so storer sem litler hólar, ad þeir geta valla manngiórder vered. það syner og landslæged þar i kring, þvi ad hingad og þangad i flánum þar hiá er skoted upp hrúgalde af blautre mosavaxenne jordu so sem nokkurskonar hrúgum edur smádyngium. þar ad auk hefde það vered oskynsamlegt af Borgfirdingum, ad fara so langt nordur nærre þeim sveitum sem oviner þeirra kynnu at fá (hefdu getad feinged so audvelldega og fliotlega B og ved rett. T) lids afla frá, er þvi likara þeir hafe adur á so longum vege vered buner ad beriastr til þrautar. Þar fyrer ætla eg ad af ollu

þessu sie audsært (audráðed B), að þeir keppe á möte rokum og likendum, sem hallda þá hauga vera mann-giörda í heidarvigunum. Enn það getur miked vel vered, og því er eg ei fjarre, að í þeim kunne að vera grafner nockrer af þeim norlingum, sem dæd munu hafa af sarrum, á leiddenne nordur epter. til þess er og atilla ein, sem eg hyrde ei hier (*udel. A*) að boksetia.

Oprindelig har JO. i A. skrevet Hier má vel tilsetia litla sögu, sem að þessu lýtur *hvorefter den lille „saga“ (eller „atilla“) har fulgt, men denne er omhyggelig udslettet; den er dog i T bevaret på en indhæftet seddel og lyder således* Þegar eg var í Vydedal fyrir 5. árum 1725. sagde mier einn gamall madur, að nafne Jón Jonsson, sem þá bið og hafde leinge búed í Backukote þar framm til heidarinnar, og opt fór á haustum til silungaveida framm á heidena, að eitt haust hefde hann leiged í illu vedre um nótt í Óxnárskala við Óxnárvatn, sem er í landnordur undan haugunum, og nockud nær bygdenne, votur og kalldur og þar til siúkur, so sier hefde ei orded svefn samt. Nú er þar hallded alltid nockud reimt, sem vidar á heidum, so þar villast menn opt. Um sider rann á hann svefnmök, edur var so sem mille svefn og vöku. Þá syndest hönum koma til sin madur ellelegur, grär af hærum, og medalmadur á vöxt, þennan þottest hann spyria að nafne, hinn svarade eg heite Þráinn Þormódson, að mig minner hann segde, helldur enn Þrandur, eda eitthvad nafn þvilikt. Jón aumkade yfer hann og spyr aptur. hefur þú lenge vered hier á heidenne madur. Hinn svarade: eg hefe vered hier sidan heidarvigenn. Jón sagde. sanna eg það, nogu lenge virdest mier það. epter það hvarf vofan, en Jón vaknade og þottest siá so sem epter manne. Kallenn var annars að eingum lygum ne oradvendne kendur. enn hvad þessare vitruni sialfre sier vidvikur, má hver

leggja þann trunad á sem vill, enn þetta synest þó vera nōgu gott til að fylgia hinum öðrum munnmælunum, ef það má styrkia þau í nokkru¹.

Derefter fortsættes alle håndskrifterne Enn su Relationen að Barde hafa bñest um í Borgarvirke, og kastad þar út mōrs idrenu. stendur á aungvum fotum og mun smidud ūr Grettessōgu. edur öðru þviliku².

Sluttelig gengiver JO. hovedindholdet af sagnet om „Hellismenn“ og fremhæver, at efter nogles mening er det dette, som er knyttet til „fyrirsåtur“ med tilhørende lokaliteter, henviser ligeledes til Landnámabók's omtale af Surtshellir og erklærer som endeligt resultat alle disse sagn for sammenblandede og forvirrede.

¹ I sin afhandling om islandske gravhøje (*Antq. Ann. II, 177—78*) henviser JO. til dette sagn. ² Dette sagn berettes i Ísl. Þjóðsögur II, 87—88.

Versene i Heiðarvíga saga

redigerede af prof. dr. F. Jónsson.

Leiknir (s. 13).

- 1 Hvert hafið, Gerðr, of gǫrva,
gangfǫgr liðar hanga
(ljúg vætr at mér) leyggjar
linbundin, fǫr þína?
- 5 þvit i vetr, en vitra
vangs, sákat þik ganga,
hirðidis, frá húsi,
húns, skrautligar búna.

L. 2. fǫgr, sál. Eyrð. 6. sákat, ligeledes. 8. -ligar ligel.

Hvert hafið of gǫrva fǫr þína, gangfǫgr, linbundin liðar hanga leyggjar Gerðr, — ljúg vætr at mér —, þvit sákat þik ganga i vetr, en vitra húns vangs hirðidis, skrautligar búna frá húsi.

Gestr Þórhallason (s. 31).

- 1 Vasat of sár, en sáran
sák Víga-Styr hniga,
bǫndum þǫrf at binda,
beit hjalma stoð þveita,
- 5 þás af brúnar beinum
báglunds goða mági
unda sæg i augu
allrauðan sák falla.

L. 3. þǫrf, rett. fra þarf. 5. af rett. i udg. 1847.

Vasat þǫrf at binda bǫndum of sár; þveita beit hjalma stoð, — en sák Víga-Styr hniga sáran —, þás sák allrauðan unda sæg falla af brúnar beinum i augu mági báglunds goða.

Samme (s. 33 n.).

- 1 Gestr hefr Geitis hristi
galdrs, miðjungi skjaldar
dunði djúpra benja
dogg, røskligast hoggvit.

L. 1. hristi *rett. fra* rastar.

Gestr hefr hoggvit røskligast hristi Geitis galdrs;
dogg djúpra benja dunði skjaldar miðjungi.

Puriðr (s. 74, l. 11—15).

- 1 Brátt munu Barða frýja
beiðendr þrimu seiða,
Ullr munt ættar spillir
undlinns taliðr þinnar,
5 nema lýbrautar látir
láðs valdandi falda
(lýðr nemi ljóð sem kvóðum)
lauðhyrs boða rauðu.

L. 1. munu, *rett. sál. i uðg. 1847.* 7. ljóð *rett. fra* orð,
se uðg. 1847.

Brátt munu beiðendr þrimu seiða frýja Barða —
Ullr undlinns, munt taliðr spillir ættar þinnar —, nema
látir, valdandi láðs lýbrautar, lauðhyrs boða falda
rauðu; lýðr nemi ljóð sem kvóðum.

Eiríkr viðsjá (s. 81, l. 19—23).

- 1 (Blóðs) hofum hlynr of heiði
hyrborðs farit norðan
(vér hyggjum nag næra)
nitján saman ritar;
5 þó getum hins at, hriðar
hlunntams, mynim sunnan,
órr (hyggr skald til skæru)
skæs, nokkuru færi.

L. 2. hyr *rett. fra* hræ, K. G. Udv. 6. hlunn *for* lyn
Sub. Eg.

Höfum farit norðan, ritar hyrborðs hlynr, of heiði
nitján saman; vér hyggjum næra blóðs nag; þó getum
hins, örr hlunntams hriðar skæð, at mynim nokkuru færi
sunnan; skald hyggr til sköeru.

Þorbjörn (s. 83, l. 2—5).

1 Eigi mun, súð eigum,
auð-Vör at mik dauðan
(Fold vill mens í moldu
minn aldr) blöu falda;
5 ann, en ekki vinna
auðs má brik at sliku,
— þat 's óskapligt — eplis
ölselja mér Heljar.

L. 6. auðs *rett. fra ellds (J. P.)*. 8. selja, *rett. fra selian, jfr. noten i udg. 1847*.

Eigi mun auð-Vör, súð eigum, falda blöu at mik
dauðan; mens Fold vill minn aldr í moldu; ölselja ann
mér Heljar eplis — þat 's óskapligt —, en auðs brik
má ekki vinna at sliku.

Samme (s. 83, l. 8—11).

1 Ópakkir kann ekkju
Áta mars, þótt gráti,
fákrennandi fannar
fagrstrykvins, mik kykvan,
5 þvít áms lituð ilja
ofnauð 's es skal dauðan
hlýra höfgum skúrum
heiðingja mik leiða.

L. 3. rennandi *rett. fra -anda (udg. 1829)*. 5. lituð ilja
rett. fra litar imv. 6. es *tilf.*

Fákrennandi fagrstrykvins Áta mars fannar kann
ekkjú ópakkir, þótt gráti mik kykvan, þvít ofnauð 's
lituð ilja áms heiðingja, es skal leiða mik dauðan höfg-
um hlýra skúrum.

Samme (s. 83, l. 25—28).

- 1 Þat varð mér at enn mæri
(minn vandak brag) grandi
hjalm-Fenris brast holma
hvitvöndr i tvau ritar,
- 5 þars á mætu móti,
mótruðr jöru snótar,
heimþingaðar hanga
hnitu reyr saman dreyra.

L. 1. at tilf. . enn mæri, *rett. fra* hin mæra. 2. grandi *rett. fra* randa. 6. -ruðr *rett. fra* -ræðr. snótar *rett. fra* snota. 7. þingaðar *rett. fra* þinga þar (*Sub. Eg.*).

Þat varð mér, at enn mæri hvitvöndr ritar brast i tvau grandi hjalm-Fenris holma — vandak brag minn —, þars dreyra reyr hnitu saman á mætu móti hanga heimþingaðar, jöru snótar mótruðr.

Samme (s. 83, l. 28—84, l. 3).

- 1 Væri betr at bærak
benvönd i gný randa,
hleypir kjóls, ok heilan
haus ókostalausn,
- 5 sás, dalreyðar, dauða,
dýrreitar, skal veita,
hirði-Baldr, ok heldim
hann, óföum manni.

L. 3. hleypir *rett. fra* hleypi. 5. reyðar *rett. fra* ryrar (*J. Þ.*). 6. reitar . . . veita *rett. fra* fitiar . . . uitia (*J. Þ.*). 7. hirði-Baldr *rett. fra* herðe galldr (*J. Þ.*). heldim *rett. fra* helldomz.

Væri betr, hleypir kjóls, at bærak ókostalausn benvönd i gný randa ok heilan haus, sás skal veita óföum manni dauða, dalreyðar dýrreitar hirði-Baldr, ok heldim hann.

Gisli Þorgautsson (*s. 84, l. 19–23*).

- 1 Hér vildu mik (Hildar
hress vas) í stað þessum
fölu (fúra vélir
fjölrækr) marar sækja;
- 5 hitt segir Ullr, at allir,
oddgaldrs, mynit skaldi
hriðar Hlakkar glóða
herðendr trúir verða.

L. 1–3 *er stærkt forvanskede og her forssøgsvis rettede.*
(Hildar *f. havlldar.* 2. hress vas *f. kom fres.* 3. vélir *f. vela.*
4. marar *f. mār (J. Þ.).*

Hér vildu fölu marar sækja mik í þessum stað;
fjölrækr Hildar fúra vélir vas hress; hitt segir odd-
galdrs Ullr, at allir Hlakkar glóða hriðar herðendr
mynit verða trúir skaldi.

Eiríkr viðsjá (*s. 89, l. 1–5*).

- 1 Flykkjask frægir rekkar,
fúss es herr til snerru,
þjóð tekr hart á heiði
herkunn dragask sunnan;
- 5 fara biðr hvergi herja
harðráðr fyrir Barði
geira veggs frá glyggvi
gunn-nórunga sunnan.

L. 6. ráðr *rett. fra rað (J. Þ.).* 7. veggs *rett. fra hregs.*

Frægir rekkar flykkjask; herr es fúss til snerru;
herkunn þjóð sunnan tekr dragask hart á heiði; harð-
ráðr Barði biðr herja fara hvergi fyrir frá geira veggs
glyggvi gunn-nórunga sunnan.

Samme (*s. 89, l. 19–23*).

- 1 Fast hǫldum vér foldu,
framm þoki herr at snerru,
lǫtum randa vǫl reyndan
ryðjendr í ben snyðja;

5 skalk, þótt sagt sé sunnan
sverðél taki at herða
(rjóðum) hart, á heiði
(hjalmskið) ýr stað biða.

L. 3. vǫl f. val (K. G.). 8. -skið *rett. fra* -rið (J. P.).

Vér höldum fast foldu; herr þoki framm at snerru;
lötum ryðjendr reyndan randa vǫl snyðja í ben; skalk
biða ýr stað á heiði, þótt sagt sé, at hart sverðél
sunnan taki herða; rjóðum hjalmskið.

Samme (s. 92, l. 22—26).

1 Hlotit hǫfum, rjóðr, af reiði
randir, þuðra branda,
(beruma vægð at vígi)
veggbergs, saman leggja;
5 mjök hefk heyrð at hjarta
hug þinum við brugðit,
(nú skulum) foldar fjotra
fúrleynir (þat reyna).

L. 1. Hlotit *rett. fra* Hleðit. 3. -a f. ei (J. P.). 4. bergs
rett. fra birgr. 8. fúr *rett. fra* fyr.

Hǫfum hlotit leggja saman randir af reiði, rjóðr
veggbergs þuðra branda; beruma vægð at vígi; hefk
heyrð hug þinum mjök við brugðit at hjarta, foldar
fjotra fúrleynir; nú skulum reyna þat.

Tindr (s. 95, l. 12—15).

1 Háit hefr askr við aska
átján lagar mána
við bǫðgerðar virða
viðr halfan tög þriðja,
5 en at eggja sennu
almsvells boðar fellu
(þar hykk lógstafi lögu
lauðhyrs) níu (dauða).

L. 1. askr *rett. fra* ask. 3. við *rett. fra* veð (J. P.).
7. lóg- *rett. fra* leyg.

Bøðgerðar askr hefr háit viðr halfan þriðja tög virða víg við átján lagar mána aska; en nú almsvells boðar fellu at eggja sennu; þar hykk lauðhyrs lögstafi lögu dauða.

Samme (s. 95, l. 16—19).

- 1 Eiðs eru erfimeiðar
allbrátt í styr fallnir
ok tveir at gny geira
Goðbrands synir handan;
- 5 slíks biðum vér síðan
sverðs nema hefnðir verði,
traust lið minnisk mistar,
móts aldri bótir.

L. 2. styr *rett. fra* hyr. 7. lið—mistar *rett. fra* mitt ed mesta.

Eiðs erfimeiðar eru allbrátt fallnir í styr, ok tveir Goðbrands synir handan at geira gny; síðan biðum vér aldri bótir slíks sverðsmóts, nema hefnðir verði; traust lið minnisk mistar.

Eiríkr viðsjá (s. 104, l. 17—20).

- 1 Lögu lundar frægir
lögðis seiðs á heiði,
lind sprakk í rym randa
rauð, ellifu dauðir;
- 5 hitt vas áðr, es auðar,
ógnar gims, í rimmu,
jóku sókni við sœki
sárpíslar, fekk Gísli.

L. 1. lundar *rett. fra* lyðar (J. P.). 2. seiðs *rett. fra* skeiðs (K. G.). 3. rym, *skr. rum*. 5. es *rett. fra* en (J. P.).

Ellifu frægir lögðis seiðs lundar lögu dauðir á heiði; rauð lind sprakk í randa rym; hitt vas áðr, es Gísli fekk auðar í rimmu; jóku sókni sárpíslar við sœki ógnar gims.

Samme (*s. 104, l. 22–25*).

- 1 Þrír hafa alls af óru
ormstalls liði fallit
(vér ruðum svell í sörum
sigborðs) viðir norðan,
5 en fúrpollar fellu
Fjöltnis seiðs á heiði
(gerðisk grímt með fyrðum
gunnél) níu sunnan.

L. 2. orm *rett. fra* itr. 3. svell *rett. fra* sverð. 4. sig-
f. sigr-. 5. fúr- f. fyr.

Alls hafa þrír ormstalls viðir norðan fallit af óru
liði; vér ruðum sigborðs svell í sörum; en níu Fjöltnis
seiðs fúrpollar sunnan fellu á heiði; grímt gunnél gerð-
isk með fyrðum.

Samme (*s. 104, l. 27–31*).

- 1 Styrr lét snart ok Snorri
sverðþing háit verða,
þars geirviðir gerðu
Gíslungum hlut þungan;
5 enn varð eigi in minna
ættskarð, þats hjó Barði,
(fell geysla lið) Gísla
(gunn-nórunga sunnan).

L. 1. snart (*f. snarr*) *cod. Worm.* 3. geirviðir: gnyuerðir
hds., geirniðir *Worm.* 4. Gíslungum: *sál. Worm. (f. -unga).*
6. ætt-: *lígelerdes (f. eitt).*

Styrr lét ok Snorri snart sverðþing verða háit,
þars geirviðir gerðu Gíslungum þungan hlut; enn varð
eigi in minna ættskarð Gísla, þats Barði hjó; lið gunn-
nórunga sunnan fell geysla.

Navnefortegnelse.

* betegner, at det pågældende navn skyldes en hukommelsesfejl hos Jón Ólafsson. Ved de til stedsnavnene i parentes tilføjede bogstaver er disses beliggenhed angivet; her betegner A = Árnessyssell, Bgf = Borgarfjarðar s., Bst = Barðastandar s., D = Dala s., Ef = Eyjafjarðar s., Hnp = Hnappadals s., Hv = Húnavatns s., Isf = Ísafjarðar s., M = Mýra s., NM = Norðr Múla s., NP = Norðr Þingeyjar s., SM = Suðr Múla s., Skg = Skagafjarðar s., Snf = Snæfellsness s., SP = Suðr Þingeyjar s. Angående de topografiske forhold henvises i øvrigt til udgiverens „Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island“ I—II, Kbh. 1877—82.

Akreyjar (Bst) 15.
 Álof Guðmundardóttir 70, 76.
 Álof kjannøk 70, 76.
 Amb(átt)ardalur (Hv) 69.
 Arngrímr Auðólfssóstri 67, 71, 80.
 Árni Þorgautsson 87, 96.
 Ásbjarnarnes (Hv) 49, 66, 68, 73, 96—97.
 Ásdís Styrsdóttir 10, 13.
 Askr (Hv) 72.
 Áslaug Þórhalladóttir 22, 24.
 Ásmundargnúpr (Hv) 65, 72, 80.
 Áss (Bgf) 87.
 Ástriðr, husfrue 87.
 Atli, bonde 3.
 Auðólfir á Auðólfssstöðum 64, 67, 71.
 Auðólfssstaðir (Hv) 64.
 Auðr Snorradóttir 106—108.
 Austfirðir 35, 52.
 Bakki (Hv) 64, 70.
 Barði Guðmundarson 49, 53—

56, 59, 63—64, 66—78, 80—81, 85—98, 100—108.
 Bjarkeyingar 108.
 Bjarnafoss (Bgf) 88.
 björg (Hv) 69.
 Björgvin (Norge) 50.
 Björn, bonde 97.
 Blanda (Hv) 64, 71.
 Blöndubakki (Hv) 63.
 Blönduóss (Hv) 63, 103.
 Borg in syðri (Hv) 66, 69—70, 75—76, 94, 106.
 Borgarfjörðr (Bgf—M) 15, 18, 21—22, 29, 34, 48, 54, 56, 60, 67, 71, 77.
 Borgfirðingar 21, 34—35, 41—42, 47—48, 57, 68, 101.
 Brattabrekka (M) 44.
 Breiðafjarðar-eyjar (Bst—D) 15.
 Breiðavað (Hv) 70—71, 97.
 Breiðibólstaðr (Vestrhóp, Hv) 98.
 Breiðfjörðr 15.
 Búrfell (Hv) 64.
 Bær (Bgf) 32.

Þagr, huskarl 66, 74—75, 80, 85.
Dalir (D) 43—44, 59.
Danmörk 52, 106.

Eiðr Skeggjason 58—59, 88, 93,
95, 101.

Eilifr, gode 63, 67, 97.

Einarr í Akreyjum 15.

*Einarr, skibsfører, sml. Hall-
dórr 63.

Einarr Járnskeggjason 104.

Eiríkr, herse 39.

Eiríkr Hákonarson, jarl 36.

Eiríkr víðsjá 64, 71—72, 80—81,
89, 92—93, 104.

Eldjárn, klærk 48.

England 44, 50, 58.

Eyjafrór (Ef) 59, 71.

Eyjólf frá Borg 66, 76, 80, 94,
106.

Eyjólf Guðmundarson 103—106.

Eyjólf Oddsson at Ásmundar-
gnúpi 65, 72, 80.

Eyjólf Þorfinnsson 88, 94, 102.

Eyjólf Þorgíslsson 88, 93, 102.

Eykjarðr, en hest 74.

Eyrar (A) 42.

Eyrarsveit (Snf) 43.

Eysteinn Eiddsson 88.

Faxalækr (Hv) 74—75.

Ferjubakki (M) 22—23.

Firðir (Norge) 37.

Fjalla-Teitr, se Teitr.

Fleygir, en bede 69.

Flói (Hv—M) 78, 89.

Flókdælir 78.

Fólskn (Norge) 51.

Fróðastaðir (M) 87.

Fróði, en Gíslung 96.

Galmarströnd (Ef) 103.

Garðaríki 107.

Gefnar-Oddr, se Oddr.

Gestr Þórhallason 22, 24—25,
28—41.

Gílsbakki (M) 30, 88.

Gísli Þorgautsson 84—87, 90,
101, 104.

Gísli Þorsteinsson 56—58.

Gíslungar 54, 57, 62, 78, 96, 102,
104.

Gljúfra (Hv) 72.

Gnúpsdalr (Hv) 77.

Gríma Hallkelsdóttir 100.

Grímr, brudgom 59.

Gríss, værkstýrer 66, 73, 79, 89,
102.

Guðbrandr á Guðbrandsstöðum
72, 92—93, 95, 101, 106.

Guðbrandsstaðir (Hv) 72.

Guðlaugr Snorrason 43—44.

Guðmundr í Ásbjarnarnesi 49,
53, 66, 70, 103.

Guðmundr Eyjólfsson gamli 101,
103—4, 106.

Guðríðr Snorradóttir 26.

Guðrún, husfrue 72.

Guðrún Bjarnardóttir 96—98.

Gullteigr (M) 78—79, 81, 84—85.

Háfafell (M) 87.

Haffjarðará (Hnp) 26.

Hafnarfjöll (Bgf) 78.

Hákon jarl 4.

*Halldórr, sml. Þórarinn á Klif-
um 63.

Halldórr, skibsfører 63—64, 67
—68, 80, 103.

Halldórr á Ferjubakka 22—24,
29—30.

Halldórr á Mel 29.

Halldórr Snorrason 43.

Halli, bersærk 4, 6, 11, 14.

Hallkelsstaðir (M) 88.

Hallr Guðmundarson 49—54, 56,
68, 73—74, 87, 101.

Hallvarðsstaðir (Bgf) 79, 81.

Hálogaland (Norge) 107.
 Hálsar (Hv) 64.
 Hárekr 55—56.
 Hárekssynir 50—52, 54.
 Haugsendi (Bgf) 34.
 heiðarvig 102.
 Helga, enke 59.
 Helgafell (Snf) 11, 28.
 Helgi, skibsfører 35—37.
 Hermundr Illhugason 78, 88—89.
 Hesthofði 102.
 Hitará (M—Hnp) 24—25.
 Hóp (Hv) 64, 103.
 Hópsóss (Hv) 69.
 Hraun (Snf) 6, 10, 21—22, 28, 41.
 Hrossholt (Hnp) 26.
 Húnavatn (Hv) 64.
 Húnn Guðbrandsson 72, 80.
 Húsavík (SÞ) 105.
 Hvítá (Bgf—M) 62.
 Hvitársiða (M) 44, 47—48, 61, 85.
 Hvitárvellir (Bgf) 70, 87, 89.
 Hoggvandastaðir (M) 88.
 Høskuldr, bonde 22, 24.
 Høskuldr, gode 63, 67, 96—97.
 Høskuldsstaðir (Hv) 63.

Illhugi Eiðsson 88.
 Illhugi hinn rauði 106.
 Illhugi svartí 18, 30—33, 95—96,
 100—101.
 Ingjaldr, huskarl 19—20.
 Ísafjörðr (Isf) 4, 7.
 Ísland 5, 41, 50, 106.

*Járngerðarstaðir 15.
 Jótlands-siða (Danmark) 52.
 Jorfi (Hnp) 15, 17, 22—23.

*Kelda 47.
 Ketill Þorgautsson brúsi 85—87,
 90—91, 101.
 Kjálkafjörðr (Bst) 8.
 Kjannøk, se Álqf K. 76.

Kjarradalr (M) 79, 81.
 *Kleifar 63.
 Kleppjárn á Reykjum 18, 33—
 34, 35—37, 48, 55, 59.
 Klif (Hv) 67, 96.
 *Klúka 48.
 Kólgumýrar (Hv) 64.
 Kollgriss, se Griss.
 Kolskeggr á Lambastöðum 42,
 50—51.

Lambastaðir (D) 42.
 Lambi 42 n.
 Lambkár Guðbrandsson 72, 80.
 Langanes (NÞ) 103 n.
 Langidalr (Hv) 64, 71.
 Laugaból (Isf) 4, 7.
 Laxá (Hv) 72.
 Laxárdalr (D) 42 n.
 Leiknir, bersærk 4, 10—14.
 Ljaskógar (D) 10.
 Lygi-Torfi (sml. Narfi) 76.
 Lækjamót (Hv) 55—56, 60, 64,
 66, 69, 73, 96, 100.
 Lækjarskógr (D) 43.
 Lækr (o: Varmilækr, Bgf.) 48.

*Márstaðir 60.
 Meðalheimr (Hv) 64, 72, 80.
 Melr (Hraunhr., M) 29.
 Mikligarðr (o: Konstantinopel)
 40.

*Narfi (sml. Lygi-Torfi) 57, 59
 —62.
 Njáll, bonde 77—78, 80—81, 91,
 96.
 Norðlendingar 94.
 Norðmenn 40, 107.
 Norðrá (M) 78.
 Norðrárdalr (M) 87.
 Nóregi 4, 35—36, 41, 50, 52, 105.
 Oddr (Gefnar-O.) 64, 67, 71, 90, 94.

Óláfr, huskarl 66, 74, 80, 85.
Óláfr hinn helgi, konge 105.
Óláfr Tryggvason, konge 36.
Ólof, se Alqf.

Raumaríki (Norge) 39.
Reyðarfjörðr (SM) 35.
Reykir (Bgf) 33.

Saxalœkr, se Faxalœkr.
Siðumenn 78—79.
Siðumúli (M) 87.
Siglunes (Ef) 103.
Sigurðr Þórisson 108.
Skagafjörðr (Skq) 102.
Sleggjulœkr (M) 60, 92.
Sléttidallr (Hv) 65.
Snorri í Hrossholti 26.
Snorri goði 11, 14, 25—28, 34
—35, 41—50, 78, 98, 100—2,
104, 106—7.
Spákonufell (Hv) 63.
Staðr (Skq) 102.
Steingrímur Guðmundarson 50,
73, 80, 85—86, 93.
Steinn Guðmundarson 80, 85, 93.
Styrr (Viga-S.) 3—4, 6—31, 33,
35—36, 41—42, 48, 104.
Sumarliði gjallandi 65.
Sveinn Háreksson 107.
Sveinn Þorsteinsson 46.
Svínavatn (Hv) 64—65, 72.
Sælingsdalr (D) 106.
Sælingsdalstunga (D) 42.

Tanni hinn handrammi 88, 94,
102.
Teitr, fredlæs 34, 36—37.
Tindr (Hallkelsson) 88, 94—95.
Tvidœgra, en fjældhede 78.

Vatn (Hv) 65.
Vatnsdalr (Hv) 60, 62, 106—7.
Vatnsnes (Hv) 49.

Veggir (M) 61, 82, 92.
Vellir, se Hvítárvellir.
Vermundr hinn mjófi 4—8, 11.
Vestrhóp (Hv) 66.
Vestrhópsvatn (Hv) 75.
Viðidalr (Hv) 55, 62, 65, 72—73,
97.
Viðidalsá (Hv) 75.
Viðines (Hv) 69.
Viga-Styrr, se Styrr.
Vopnafjörðr (Vápnaf., NM) 52.
Væringjar 40, 107—8.

Þernumýrr (Hv) 66, 80.
Þingeyrar (Hv) 66.
Þingsnes (Bgf) 89.
Þjóta (Norge) 107.
Þórarinn 95(?).
Þórarinn á Klifum 63, 67.
Þórarinn [spaki] 54—55, 57, 59
—62, 64, 68—70, 75—77, 81,
96, 100, 104.
Þórarinn Þverhliðingr 87, 96.
Þorbergr Þórarinsson 73, 75—76,
90—91, 95(?).
Þorbjörn 3 n.
Þorbjörn Brúnason (sml. Þór-
ólfr) 76, 82—84, 86—87, 90—
92, 101.
Þorbjörn kjálki 8—9.
Þórdís, husfrue 29—30, 36.
Þórdís gefn 64, 70—71.
Þórdís spákona 63.
Þórðr, følgesvend 45.
Þórðr (Þórðarson kotttr) 46.
Þórðr frá Breiðavaði 60, 70—
71, 97.
Þórðr melrakki 66, 68—69, 80,
85—86.
Þórðr Snorrason kausi 43, 46.
Þorfinna skáldkona 88.
Þorgautr, bonde 76, 78, 82, 84,
86—87, 90—91, 101.
Þorgautsnautr, et sværd 86.

- Þorgerðr, husfrue 17—18.
Þorgils, skibsfører 50—54.
Þorgils, sml. Þorgisl.
Þorgisl á Meðalheimi 64, 67, 72, 80.
Þorgisl Arason 71, 98—101.
Þorgisl Hermundarson 66, 80, 94.
Þorgisl hoggvandi 88, 93—94, 102.
Þórhalli á Jörfa 15—23.
Þórir hundr 108.
Þorleikr á Jörfa 22—23.
Þorljótr á Veggjum 92.
Þorljótr gjallandaföstri 65, 72, 80.
Þormóðr 3.
Þormóðr Þorgautsson 85, 87—88, 94, 96.
Þoroddr Hermundarson 66, 80, 91—92, 94—95, 101.
Þoroddr kergarðr 103.
*Þórólfir 60—61.
Þorsteinn Gíslason 18, 32—33, 36, 42, 44—48, 50.
Þorsteinn Síðu-Hallsson 36—37.
Þorsteinn Styrsson 23, 25, 29, 37—41.
Þorvaldr i Sléttadal 65, 97.
Þorvarðr Þorsteinsson 45.
Þorvarðsstaðir (M) 88.
Þrándheimr (Norge) 37, 50—51, 105.
Þúfusteinn (England) 58.
Þuríðr, husfrue 53, 66, 73—75.
Þuríðr Illhugadóttir 106.
Þverá (Ef) 71.
Þverárhlið (M) 87.
Þxnadalr (Ef) 61.
-

Tillæg.

1. Henvisninger fra citatlisten („Archaismi“) til tekstcitaterne.

S. 109.

- 5 of vig 14 23
- 6 piðrar 14 20
- 7 gætvadur 4 7
- 9 honum var 18 18-19
- 10 Geftr sitr 24 6
- 12 Styr hafði 24 17-18
- 13 var því 37 15-16
- 16-17 nú vita 37 14-16
- 19 en sva var 37 24—38 1
- 21 at róa 38 2
- 22 sialfbiarga 38 9

S. 110.

- 1-2 lifde hann 34 3-4
- 4 hún var 29 20-21
- 5 badar kidur (kidr) 30 17-18
- 7 enn Þordis 36 7-8
- 9 ok mun 39 21-22
- 12 enn þat 40 8-9
- 14 mötgaungu menn 7 14
- 15 eigi verðr 21 15-16
- 17 eigi má 40 16-17
- 19 ok mvndar 40 18-14
- 22 ogeigvænlegt sár 40 15-16
- 23 Geftr feller 40 22
- 24-25 ok giordu 41 1-3
- 27-29 Snorri fende 42 20—43 5
- 32-33 þa var þoka 44 16-17

S. 111.

- 1 og fá 44 20
- 3 þeir lata 44 18
- 5 ok kona fu 44 22
- 7-8 Snorri mælti 46 9-11
- 9 ok taka 47 4
- 15 og oru eigi 48 17
- 17 at tægja K. 48 19
- 20 fe til f. 36 7
- 21 at hveruger 51 2-3
- 23 og hefr þu 53 13-14
- 26 og fettu G. 54 9
- 28 at eiga 54 10-11

S. 112.

- 3-4 mer spyrt 57 5-6
- 5 þer eigned 55 5-6
- 7-8 marger eru 55 7, 56 2-3
- 9 at eiga 56 5-6
- 10 at vera 56 7
- 11 hann var 55 12-13
- 13 hans er ecki 56 12-13
- 14 elle stöð H. 56 13
- 16 skardann hlut 56 10-11
- 18 at veita 56 9
- 20 frigiarn 57 6
- 21 oflati 56 18-19
- 22 of kapp 57 7
- 23 sva er vidv. 57 24

24 mig beidde 57 26
 25 alls þú rekr 58 8-9
 27 þú hefr 58 9
 29 þverkominn v. m. 58 10
 31 ofkynfamr 58 15

S. 113.

1 at kynnaft v. e. 58 16
 3 eigi munum 58 21-22
 4 þat þyker 58 19-20
 5 at vera 58 21
 6 segia skal 58 23-24
 10 at fva ftorer 58 25-26
 12 uylir (o: nyfir) 58 26-27
 17-18 nu mællte 59 2-3
 19-20 þat er nú 60 2-3

21 mælltu þar 59 12
 23-24 þat harðe Þ. 60 9-11
 25 at llá k. 60 24
 27 er mer lagt 61 4-5
 28 hun var 60 18-19

S. 114.

1 ödmalugr 60 18
 2 hvat skal 62 5
 5 þarftu er 62 6
 6 ok telr þat 62 10-11
 8 at klækiaft a 62 11
 10 var vel vid 61 20-21
 11 hvad hann atte 61 18-19
 13 at firraft 62 16

2. Varianter til JO.s teksteitater.

(S. 7, 14 motgongumenn] motgaungu menn B, T). —
 (S. 18, 18 þungs] þungs B). — S. 21, 15 eigi] eige B, T.
 verdr] verður T. (16 lopti] lopte B, T). — S. 24, 6 nu]
 nú B, T. mal] mál B, mál T. 17 enn] enn B, T. — (S.
 25, 7 þiez] þer B, þier T. lambed] lambid B. graa] grá
 B). — (S. 29, 20 hun] hún B. systrunga] systrunga B). —
 S. 30, 17 rióða] rioda T. — S. 34, 3 likara] líkara T.
 hann] hann B, T. væri] være T. 4 maðr] maðr B, madur
 T. — S. 36, (6-7 leggr Þorsteinn ok Kleppjárn *sáledes*
fremhævet B). 7 (hònum] honum B). fe] fie T.
 7-8 Þordis] Þordis T. 8 eige] eigi B. -ráða] -ráða B. —
 S. 37, 13 nu] nú B. 14 menn] menn B. hvat] hvad T.
 or] o: B. er] e: B. 15 fyrft] fyrft B. brád] brád T.
 15-16 u. f.] utanfarit T. 24 Svo] Sva B. t. f.] tilfarit B.
 — S. 38 1 [ad] at B. eckian] eckian T. bio] bið B, T.
 at] ad T. -botne] -botni B). Einn] Einn T. 2 e:] er B, T.
 roinn] róinn B. á] á B, T. — S. 39, 22 mie:] mer B, mier T.
 fyrer] fyrir B. eingu] aungvo T. á-] a- B, T. — S. 40, 8
 enn] enn B, T. þat] það T. sidr] sidur T. væ:] vær.
 B, T. ok] ok B, og T. 14 hòfuds] hófuds T. a] á B.
 15 þat] þat B. o-] ó- B. -legt] -ligt B. 16 sar] sár T.
 17 o-] ó- B. — S. 41, 1 gio:du] giordu T. þat] þat B.

þeir] þeir B. menn] menn B. er] e: B. tæðu] tædu B.
 mále] male B, T. Þor:] Þor- T. 2 -fæd] -ferd T. —
 S. 43, 3 ero] eru T. 4 Snorri] Snorri B. fende:] fendir B,
 fender T. — S. 44, 17 hezadenu] hezadinu B, heradenu T.
 vind:] vindur T. og] ok B. úr] ur T. *I denne linje*
har T: f for f. 18 þeir] þeir B, T. nu] nú B, T. 20 fá]
 fā B, sǫ T. tidende] tidinde B, tidende T. 22 fu] fū B, T.
 er] e: B, T. fe] fie T. — S. 46, 9 Snorri] Snorri B.
 10 kötturinn] kötrinn B. mǫfena] mǫfina B. (11 úngum]
 ungum T). — S. 48, 17 oru] ozu B. þeir] þeir B. —
 S. 51, 2 hveruger] hveruger B. 3 öðrum] öðrum T. begia]
 beigia B, T. — S. 53, 14 þú] þu T. dængiliga] dreingi-
 liga T. málum] málum B. — S. 54, 9 úfa] ufa B.
 10 þei:] þeir B. — S. 55, 5 mikenn] mikinn B, 6 ad]
 at B. 7 marger] marge: B. at] ad B, T. *I denne*
linje har T: f for f. (12 Härekr] Harekr B). 13 -mad:]
 -madr T. — S. 56, 2 ad] at B, T. 3 frænd-] frænd- B.
 5 at] ad B. ver] vier T. 6 -ræde] -ræde B. at] ad B, T.
 (7 brode:] bǫðdir B, broder T. minn] minn B. er] e: B.
 9 ur-] úr- B. 10 (berum] bezum B). skardann] skardann B, T.
 (12 Hareks] Häreks B). — 57, 5 hann] hann B, T. 6 fri-
 giarn] frigiarn B. 24 Svo] Sva B. — S. 58, 8 þú] þu T.
 rekr] rekur T. 8-9 erende] erendi B. 9 hefr] hefur B, T.
 berliga] beðliga B. á] a B, T. 10 þver] þve: B. mǫlit] mǫlit B.
 15 -famer] -famir B. (16 hann] hann B). 19 þyker] þykir B.
 mier] me: B. 20 glíku] glijku T. (þad] þat B. sylfur]
 sylfur B, T). 21 a] á B. vie:] ve: B. 22 fe] fie T.
 23 fitur] fitr B, T. 24 nockvidr] nockvið: B. 25 stórir] stóir B.
 27 ver] ve: B. — S. 59, 2 (nú] nu B, T. Eidur] Eidr B.)
 eige] eigi B. hyrdum] hyrdum B. ver] ve: B. 3 -yrdaft]
 -yrdaft B. 12 (þeir] þeir T). -málum] -malum B, T. —
 S. 60, 2 nu] nú B, T. i þr.] iþr. B. at] ad T. monnum]
 mǫnnum B. 9 þad] þat B, T. Þorde] Þorði B. 10 orded]
 ordit B. far reks] farreks B, T. badir] baðir B, bader T.
 11 voro] voro B, voru T. bǫttu] brottu T. 18 hún] hun T.
 odmalug] ódmálug B. -lage] -lagi B. 19 vitur] vitr B, T.
 — S. 61, 4 mier] mie: B. 20 hǫnum] honum T. — S. 62, 5
 fret-] fret- B. 6 fótum] fótum B. 10 giort] giört B.
 11 á] a T.

Trykfejl.

S. 21₈₅ bunu læs būnu. 63₁₉, 64_{1, 18} f læs: f. 65₁₀ læs: fostri. 100₅ sa læs: fa. 107₃₃ læs: overskrift. 113₁₂ uylir, rettere nyfir, sml. s. XXX, anm. I citatlisten står s. 110₇, enn for enn, 111₂₄ af f. af, 112₃ fra f. fra, 112₁₃ iafn- f. jafn-, 114₅ fram f. fram (fram T), 114₁₅ merkesmadr f. merkesmadr; s. 113₁₇ tilf. som note nu] nú T. Hvor i nedre noterække under teksten de fra citatlisten anførte former nogle gange ved mangel på frakturbogstaver eller kursivering afviger fra listen, har denne den nøjagtigere gengivelse.

- (XV.¹⁻⁶) FÆRØSK ANTHOLOGI med litterærhistorisk og grammatisk indledning samt glossar, ved V. U. Hammershaimb. 1—6. hæfte. Bogladepris 21 kr. 50 øre.
- (XVI.) DEN FØRSTE OG ANDEN GRAMMATISKE AFHANDLING I SNORRES EDDA, udg. ved V. Dahlerup og F. Jónsson. Bogladepris 3 kr. 50 øre.
- (XVII.¹⁻³) EGILS SAGA SKALLAGRÍMSSONAR, udg. ved Finnur Jónsson. 1—3. hæfte. Bogladepris 12 kr.
- (XVIII.¹) GAMMELDANSKE KRØNIKER, udg. ved M. Lorenzen. 1. hæfte. Bogladepris 2 kr.
- (XIX.¹⁻³) LAXDELA SAGA, udg. ved Kr. Kålund. 1—3. hæfte. Bogladepris 11 kr.
- (XX.¹⁻⁴) ÖSTNORDISKA OCH LATINSKA MEDELTIDSORDSPRÅK (Peder Låle), I—II. Utg. av A. Kock och C. af Petersens. Bogladepris 22 kr.
- (XXI.) EIRIKS SAGA RAUDA, udg. ved G. Storm. Bogladepris 2 kr. 50 øre.
- (XXII.) SAGAN OCK RIMORNA OM FRÍÐÞÍÓFR HINN FRÆKNI, utg. av L. Larsson. Bogladepris 5 kr. 50 øre.
- (XXIII.¹⁻⁹) HEIMSKRINGLA, udg. ved F. Jónsson. 1—9. hæfte. Bogladepris 49 kr.
- (XXIV.) DE BEVAREDE BRUDSTYKKER AF SKINDBØGERNE KRINGLA OG JÓFRASKINNA, i fototypisk gengivelse, udg. ved Finnur Jónsson. 7 kr.
- (XXV.) HÅNDSKRIFTET AM. 748, 4to, bl. 1—6 (brudstykke af den ældre Edda), i fototypisk og diplomatisk gengivelse. Ved Finnur Jónsson. (VII + 12 ss. + 12 fototyper.) Bogladepris 5 kr.
- XXVI.) GULL-ÞÓRIS SAGA udg. ved Kr. Kålund. Bogladepris 2 kr. 50 øre.
- (XXVII.¹⁻⁴) FÆRØSKE FOLKESAGN OG ÆVENTYR, udg. ved J. Jakobsen. 1—4. hæfte. Bogladepris 16 kr.
- (XXVIII.) DET NORSK-ISLANDSKE SKJALDESPROG omtr. 800—1300, af F. Jónsson. Bogladepris 3 kr. 50 øre.
- (XXIX.¹⁻²) AUSTFIRÐINGA SÖGUR, udg. ved J. Jakobsen. 1—2. hæfte. Bogladepris 8 kr. 50 øre.
- (XXX.¹⁻²) FAGRSKINNA, udg. ved F. Jónsson. 1—2. hæfte. Bogladepris 11 kr. 50 øre.
- (XXXI.) HEIÐARVÍGA SAGA, udg. ved Kr. Kålund. Bogladepris 4 kr. 50 øre.
- (XXXII.) HRÓLF'S SAGA KRAKA og BJARKARÍMUR, udg. ved F. Jónsson. Bogladepris 5 kr. 50 øre.

CODEX REGIUS AF DEN ÆLDRE EDDA (Gl. kgl. Sml. 2365, 4to) i fototypisk og diplomatisk gengivelse ved Ludv. F. A. Wimmer og Finnur Jónsson. Kbh. 1891. Bogladepris 25 kr.

YNGLINGA SAGA. Særtryk af Heimskringla. Bogladepris 1 kr. 50 øre.

Tiltrædende medlemmer (og på given anledning medlemmer overhovedet) kunne, ved henvendelse til bestyrelsen, for så vidt forråd haves, erholde hvert af de ovenfor anførte hæfter — dog ikke Edda og Ynglinga saga — til halv pris eller hver af de tidligere årgange (se Årsberetning s. 1 fg.) for det sædvanlige kontingent.

Codex Regius af den ældre Edda kunne nye medlemmer erholde for henholdsvis 20 og 15 kr., når to eller tre års kontingent er indbetalt.

Hovedkommissjonær: Gyldendalske Boghandels Forlag.
København.

